

Sociaal- Economische Maandstatistiek

Jaargang 18 – november 2001

Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
—	= nihil
—	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2000–2001	= 2000 tot en met 2001
2000/2001	= het gemiddelde over de jaren 2000 tot en met 2001
2000/'01	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2000 en eindigend in 2001
1990/'91–2000/'01	= boekjaar enzovoort, 1990/'91 tot en met 2000/'01

In geval van afronding kan het voorkomen dat de som van de aantallen afwijkt van het totaal.
Verbeterde cijfers in de staten en tabellen zijn niet als zodanig gekenmerkt.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Drs. R.L. Vellekoop
Prinses Beatrixlaan 428
2273 XZ Voorburg

Druk

Centraal Bureau voor de Statistiek
Facilitair Bedrijf

Inlichtingen

Tel.: (045) 570 70 70
Fax: (045) 570 62 68
E-mail: infoservice@cbs.nl

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl

Internet

www.cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek
Voorburg/Heerlen, 2001.
Bronvermelding is verplicht.
Verveelvoudiging voor eigen gebruik
of intern gebruik is toegestaan.

Prijzen excl. administratie- en
verzendkosten
Abonnementsprijs: f 225,00 (€ 102,10)
Prijs per los nummer: f 26,00 (€ 11,80)
Kengetal: V-4
ISSN 0168-549X

Centraal Bureau voor de Statistiek

Inhoud

1. Berichten en artikelen	5
Persberichten	7
2. Tabellen	23
2.0 Kerncijfers	25
2.1 Beroepsbevolking en werkloosheid	27
2.2 Werkgelegenheid en vacatures (niet opgenomen in deze aflevering)	
2.3 Collectieve arbeidsvoorwaarden en vakverenigingen	30
2.4 Lonen en loonkosten (niet opgenomen in deze aflevering)	
2.5 Sociale zekerheid	34
2.6 Inkomen en vermogen	44
2.7 Consumptie en sparen	53
2.8 Internationaal	58
Nu en eerder verschenen	60

1. Berichten en artikelen

Inflatie blijft hoog in september (5 oktober 2001)

In september is de inflatie uitgekomen op 4,7 procent. Dit is even hoog als in de vorige maand. De bijdrage van de energieprijzen aan de inflatie is opnieuw afgenomen. Een daling van de inflatie bleef deze maand echter uit door de verder gestegen prijzen voor voedingsmiddelen, vooral van verse groenten en fruit. Ook schoenen werden duurder. Dit blijkt uit het consumentenprijsindexcijfer van het CBS.

Naast het nationale consumentenprijsindexcijfer stelt het CBS ook het Europees geharmoniseerde consumentenprijsindexcijfer voor Nederland samen. De inflatie volgens deze maatstaf bedroeg in september 5,4 procent. Dat is een stijging met 0,2 procentpunt ten opzichte van augustus.

Inflatie blijft op hoog niveau

De inflatie bedraagt in september 4,7 procent. Dat is even hoog als in augustus. De opbouw van de inflatie is deze maand wel veranderd.

Autobrandstoffen werden deze maand weliswaar iets duurder, maar de prijsstijging was veel minder dan in september van het vorig jaar. Autobrandstoffen zijn nu ongeveer 5,5 procent goedkoper dan een jaar geleden.

De bijdrage aan de inflatie van voedingsmiddelen is daarentegen deze maand weer verder opgelopen. Voor voedingsmiddelen moest in september 8,7 procent meer worden betaald dan een jaar eerder. In augustus was dat 8,0 procent. Met name verse groenten en fruit stegen snel in prijs, vooral als gevolg van het slechte weer. Ook de prijsontwikkeling van schoeisel draagt bij aan de hoge inflatie. De prijs van schoenen ligt ongeveer 10 procent hoger dan een jaar geleden. De hoge prijs van leer, mede als gevolg van de MKZ-crisis, is hierbij als een van de oorzaken aan te wijzen.

Tussen december 2000 en januari 2001 nam de inflatie scherp toe, van 2,9 naar 4,2 procent. In de daarop volgende maanden lag de inflatie steeds tussen 4,5 en 4,9 procent. De gemiddelde inflatie in de eerste negen maanden van dit jaar bedraagt 4,6 procent. In 2000 was de inflatie nog 2,6 procent.

Prijzen in september gemiddeld 0,9 procent omhoog

Tussen augustus en september 2001 zijn de consumentenprijzen gemiddeld 0,9 procent gestegen. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door hogere prijzen voor kleding en schoeisel. Dat is normaal voor deze tijd van het jaar, door de introductie van de nieuwe wintercollecties. De prijsontwikkeling van schoenen gaat de laatste maanden echter beduidend uit boven het normale seizoenspatroon.

Ook voedingsmiddelen werden deze maand duurder, in het bijzonder verse groenten en fruit. Verder werden prijsstijgingen gemeten voor sigaretten, collegegelden en lesgeld. Aardappelen werden goedkoper.

Afgeleide consumentenprijsindex

De afgeleide index voor werknemersgezinnen met een laag inkomen lag in september gemiddeld 3,7 procent hoger dan een jaar eerder. Deze index wordt vaak gebruikt voor het aanpassen van overheidstarieven, CAO's en andere contracten.

In de afgeleide index zijn de effecten van onder andere de verhoging van de BTW en de ecotaks van afgelopen januari niet meegenomen.

Nederlandse inflatie ruim boven Europees gemiddelde

Het CBS stelt niet alleen de nationale consumentenprijsindex samen, maar ook de Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex voor Nederland. Deze index maakt deel uit van het inflatiecijfer van de Eurozone dat een officieel richtsnoer vormt voor het monetaire beleid van de Europese Centrale Bank.

In augustus bedroeg de inflatie in de Eurozone gemiddeld 2,7 procent. In Nederland kwam de inflatie volgens de geharmoniseerde index uit op 5,2 procent. Het verschil tussen de Nederlandse geharmoniseerde index en de gemiddelde inflatie in de Eurozone liep tussen januari en april van dit jaar op tot 2,6 procentpunten. In de maanden mei en juni nam het verschil af tot ongeveer 2 procentpunten. In juli en augustus liep het verschil echter opnieuw op tot 2,5 procentpunten. Evenals in de voorgaande maanden had Nederland het hoogste inflatiecijfer binnen de Eurozone.

In september 2001 is de inflatie in Nederland volgens de geharmoniseerde index met 0,2 procentpunten toegenomen. Deze komt nu uit op 5,4 procent. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat de relatief bescheiden prijsstijging van huisvesting in de HICP een lager gewicht heeft.

De uitkomsten over september voor de Eurozone en voor alle landen van de Europese Unie zullen op 17 oktober door Eurostat worden gepubliceerd.

Technische toelichting

De inflatie in Nederland wordt gemeten als de stijging van de consumentenprijsindex ten opzichte van de overeenkomstige periode in het voorgaande jaar. Een groot gedeelte van de prijzen wordt gemeten in winkels. Dit gebeurt op één dag in de maand, deze maand viel deze enquêtedag op 13 september.

De consumentenprijsindex geeft het prijsverloop weer van een pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld werd aangeschaft door huishoudens in Nederland. De gemiddelde prijsverandering heeft betrekking op het consumptiepakket van alle huishoudens.

De geharmoniseerde indices dienen speciaal voor het vergelijken van de inflatie tussen de lidstaten van de Europese Unie. Zie hiervoor ook de persmededeling 'Geharmoniseerde Index van Consumentenprijzen' van 7 maart 1997. Het CBS zal medio oktober een beknopte analyse presenteren van verschillen tussen de ontwikkeling van de inflatie in Nederland en Duitsland.

De consumentenprijsindex voor de monetaire unie (EURO-12, CPIMU) geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer in de landen die deelnemen aan de Economische en Monetaire Unie, ofwel de Eurozone. Tot december 2000 waren dat 11 lidstaten. Vanaf januari 2001 heeft de CPIMU betrekking op de Eurozone inclusief het nieuw toegetreden Griekenland. De EU-15 geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer van de 15 lidstaten van de Europese Unie. Het belangrijkste verschil tussen de geharmoniseerde index en de nationale consumentenprijsindex betreft de consumptiepakketten waarop zij betrekking hebben. Wonen in een eigen huis (huurwaarde), consumptiegebonden belastingen (onroerendezaakbelasting, motorrijtuigenbelasting e.d.) en contributies aan sport-

verenigingen, maatschappelijke organisaties e.d. worden bijvoorbeeld wel meegenomen in de nationale index, maar niet in de geharmoniseerde. Anderzijds is in de geharmoniseerde index een groter deel van de kosten van de gezondheidszorg inbegrepen dan in de nationale index.

Een ander verschil tussen beide indices is dat in de nationale index de prijsstijgingen van de particuliere consumptie van Nederlanders in het buitenland wordt meegenomen. Daarentegen weegt in de geharmoniseerde index de particuliere consumptie van buitenlanders in Nederland mee.

De dekking van de geharmoniseerde index is zowel per januari 2000 als per januari 2001 uitgebreid. Deze uitbreidingen zijn toe-

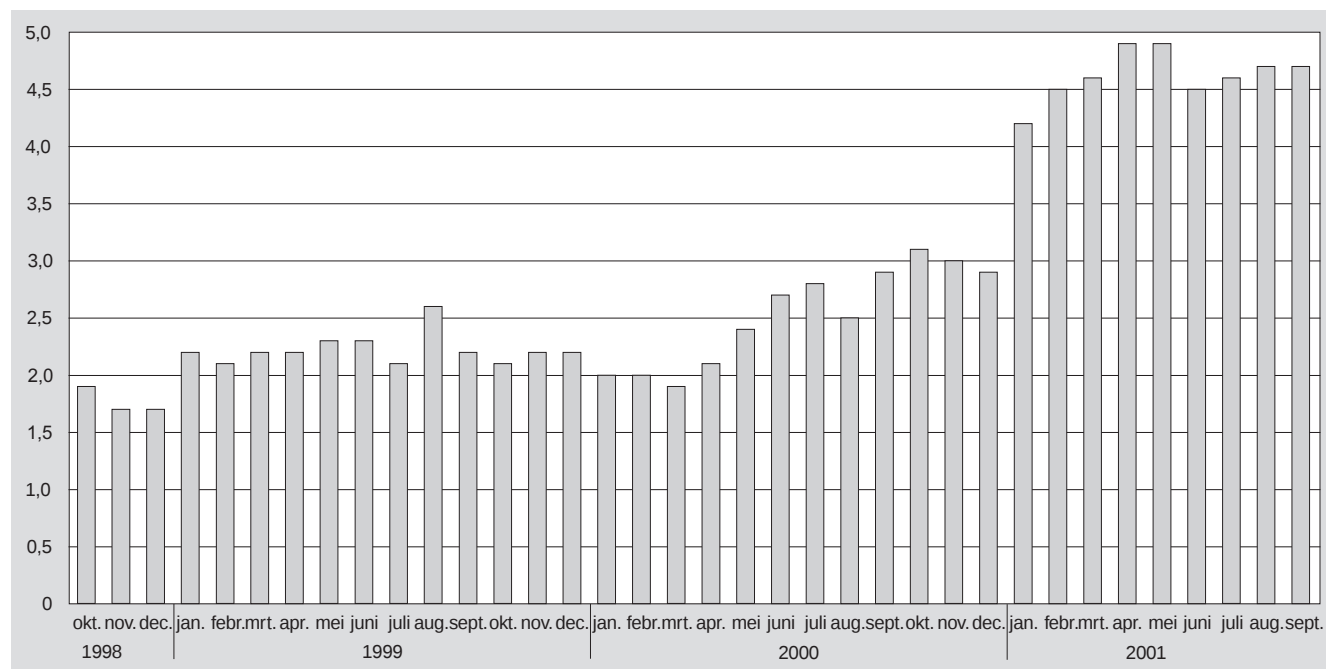
gelicht in de persberichten van 11 februari 2000 en van 9 februari 2001.

In de afgeleide consumentenprijsindices van het CBS is het effect van veranderingen in de tarieven van de productgebonden belastingen en subsidies en van de consumptiegebonden belastingen uit de prijsontwikkeling niet meegenomen.

De consumentenprijsindex voor werknemersgezinnen met een laag inkomen is gebaseerd op het pakket goederen en diensten dat in 1995 werd aangeschaft door werknemersgezinnen met een bruto gezinsinkomen beneden de mediaan van de inkomensverdeling van de werknemersgezinnen.

Tabel 1
Opbouw van de inflatie

	Gewicht	Jan. '01 t.o.v. jan. '00	Febr. '01 t.o.v. febr. '00	Mrt. '01 t.o.v. mrt. '00	Apr. '01 t.o.v. apr. '00	Mei '01 t.o.v. mei '00	Juni '01 t.o.v. juni '00	Juli '01 t.o.v. juli '00	Aug. '01* t.o.v. aug. '00	Sept. '01* t.o.v. sept. '00
Prijsstijging										
%										
Totale pakket goederen en diensten	100 000	4,2	4,5	4,6	4,9	4,9	4,5	4,6	4,7	4,7
Artikelen vallend onder het algemene BTW-tarief (17,5/19%)	42 024	5,5	5,7	5,2	5,7	5,5	4,7	4,9	4,9	4,8
Energie	6 627	14,8	13,3	10,6	12,3	11,1	7,2	6,8	7,3	6,5
w.v.										
tengevolge van BTW-stijging		1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
tengevolge stijging REB		5,1	5,0	4,9	5,0	4,9	4,8	5,0	5,1	5,0
overige prijsstijging energie		8,4	7,0	4,3	6,0	4,9	1,1	0,6	1,0	0,2
Overige artikelen	35 397	3,3	3,9	4,0	4,1	4,1	4,0	4,4	4,3	4,4
w.v.										
tengevolge van BTW-stijging		1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	3,1	1,3
overige prijsstijging		2,0	2,6	2,7	2,8	2,8	2,7	3,0	3,0	3,1
Artikelen vallend onder het verlaagd BTW-tarief (6%)	23 357	4,0	4,8	6,0	6,7	7,0	6,7	6,7	6,4	7,0
Artikelen vrijgesteld van BTW	31 072	2,7	2,7	2,8	2,6	2,7	2,6	2,8	2,8	2,8
Omroepbijdrage	413	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Overige artikelen	30 659	2,7	2,7	2,8	2,6	2,7	2,6	2,8	2,8	2,8
Artikelen gekocht in buitenland	3 547	5,0	3,4	3,5	4,4	4,9	5,5	5,9	6,2	4,9
Bijdrage aan inflatie										
procentpunt										
Totale pakket goederen en diensten	100 000	4,2	4,5	4,6	4,9	4,9	4,5	4,7	4,6	4,7
Artikelen vallend onder het algemene BTW-tarief (17,5/19%)	42 024	2,2	2,4	2,2	2,4	2,3	1,9	2,0	2,0	2,0
Energie	6 627	1,2	1,1	0,8	1,0	0,9	0,6	0,6	0,6	0,5
w.v.										
tengevolge van BTW-stijging		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
tengevolge stijging REB		0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
overige prijsstijging energie		0,6	0,5	0,3	0,5	0,4	0,1	0,1	0,1	0,0
Overige artikelen	35 397	1,1	1,3	1,3	1,4	1,4	1,3	1,4	1,4	1,5
w.v.										
tengevolge van BTW-stijging		0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
overige prijsstijging		0,6	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0
Artikelen vallend onder het verlaagd BTW-tarief (6%)	23 357	0,9	1,1	1,4	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5	1,6
Artikelen vrijgesteld van BTW	31 072	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9
Omroepbijdrage	413	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Overige artikelen	30 659	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9
Artikelen gekocht in buitenland	3 547	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

Tabel 2
Procentuele wijzigingen t.o.v. de overeenkomstige maand uit het voorgaande jaar

	Nationale CPI Nederland Alle huishoudens	Nationale CPI Nederland Alle huishoudens, afgeleid	CPI Werknemers- gezinnen met laag inkomen afgeleid	Geharmoniseerde index Nederland	Geharmoniseerde index EURO-12	Geharmoniseerde index EU-15
Jaargemiddelden						
1997	2,2	2,0	1,9	1,9	1,6	1,7
1998	2,0	1,7	1,7	1,8	1,1	1,3
1999	2,2	1,7	1,7	2,0	1,1	1,2
2000	2,6	2,2	2,1	2,3	2,3	2,1
Maanden						
Januari 1999	2,2	1,7	1,6	2,1	0,8	0,9
Februari 1999	2,1	1,6	1,5	2,0	0,8	1,0
Maart 1999	2,2	1,6	1,6	2,0	1,0	1,2
April 1999	2,2	1,7	1,6	1,9	1,1	1,2
Mei 1999	2,3	1,8	1,7	2,1	1,0	1,1
Juni 1999	2,3	1,8	1,8	2,1	0,9	1,0
Juli 1999	2,1	1,5	1,5	1,8	1,1	1,1
Augustus 1999	2,6	2,1	2,1	2,5	1,2	1,2
September 1999	2,2	1,7	1,6	2,0	1,2	1,2
Oktober 1999	2,1	1,5	1,4	1,8	1,4	1,3
November 1999	2,2	1,7	1,7	2,0	1,5	1,4
December 1999	2,2	1,7	1,6	1,9	1,7	1,7
Januari 2000	2,0	1,5	1,5	1,6	1,9	1,8
Februari 2000	2,0	1,6	1,5	1,5	2,0	1,9
Maart 2000	1,9	1,7	1,6	1,6	2,1	1,9
April 2000	2,1	1,7	1,6	1,7	1,9	1,7
Mei 2000	2,4	2,0	1,9	2,0	1,9	1,7
Juni 2000	2,7	2,3	2,3	2,5	2,4	2,1
Juli 2000	2,8	2,4	2,4	2,8	2,4	2,2
Augustus 2000	2,5	2,1	2,1	2,5	2,3	2,0
September 2000	2,9	2,6	2,6	2,9	2,8	2,5
Oktober 2000	3,1	2,9	2,9	3,2	2,7	2,4
November 2000	3,0	2,8	2,7	2,9	2,9	2,6
December 2000	2,9	2,5	2,6	2,9	2,6	2,3
Januari 2001	4,2	3,3	3,2	4,6	2,4	2,2
Februari 2001	4,5	3,3	3,5	5,0	2,6	2,3
Maart 2001	4,6	3,5	3,6	5,0	2,6	2,3
April 2001	4,9	3,9	4,0	5,5	2,9	2,6
Mei 2001	4,9	3,9	4,0	5,4	3,4	3,1
Juni 2001	4,5	3,5	3,5	5,1	3,0	2,8
Juli 2001	4,6	3,7	3,7	5,3	2,8	2,6
Augustus 2001	4,7	3,7	3,8	5,2	2,7	2,6
September 2001	4,7*	3,7*	3,7*	5,4*		

Tabel 3

Consumentenprijsindex, alle huishoudens (1995=100)¹⁾

Artikelgroep	Wegings- factor	2001 aug.	2001 sept.*	% mutatie sept. '01 t.o.v.	
				aug. '01*	sept. '00*
TOTAAL BESTEDINGEN	100 000	116,8	117,9	0,9	4,7
VOEDINGSM. EN ALCOHOLVRIJE DRANKEN	13 726	113,9	114,7	0,7	8,2
Voedingsmiddelen	12 414	114,9	115,7	0,7	8,7
Brood en granen	2 324	110,6	110,8	0,2	4,4
Vlees	2 911	116,8	117,1	0,3	10,7
Vis	313	133,9	133,1	-0,6	9,9
Melk, kaas en eieren	2 120	111,6	111,7	0,1	8,0
Oliën en vetten	361	114,0	113,9	-0,1	6,3
Fruit	986	132,6	136,3	2,8	14,5
Groenten, incl. aardappelen e.d.	1 446	109,4	113,0	3,3	13,2
Suiker en andere zoetwaren	881	107,2	106,9	-0,3	5,1
Voedingsmiddelen n.e.g.	1 072	117,5	117,6	0,1	5,9
Alcoholvrije dranken	1 312	105,1	105,0	-0,1	2,5
Koffie, thee en cacao	568	94,9	94,4	-0,5	-2,5
Mineraalwater, frisdranken e.d.	744	112,9	113,1	0,2	6,1
ALCOHOLHOUDENDE DRANKEN EN TABAK	3 980	123,0	123,7	0,6	7,4
Alcoholhoudende dranken	1 923	110,6	110,6	0,0	5,7
Tabak	2 057	134,5	135,8	1,0	8,5
KLEDING EN SCHOEISEL	6 121	98,9	112,1	13,3	2,2
Kleding en kledingstoffen	4 995	96,1	109,4	13,8	0,3
Schoeisel en schoenreparaties	1 126	111,2	124,0	11,5	10,4
HUISVESTING, WATER, ELEKTRICITEIT, GAS	26 832	128,9	128,9	0,0	5,1
Huisvesting	20 422	123,8	123,8	0,0	2,7
Normaal onderhoud en reparatie woning	1 623	118,5	119,0	0,4	6,6
Overige diensten i.v.m. woning, w.o. water	839	132,1	132,1	0,0	3,9
Elektriciteit, gas e.a. brandstoffen	3 948	158,6	158,6	0,0	15,0
STOFFERING, HUISHOUDELIJKE APPARATEN	7 959	111,8	112,1	0,3	5,4
Meubelen, stoffering en decoratie	3 368	114,2	114,7	0,4	5,2
Huishoudtextiel	931	113,3	113,7	0,4	7,3
Verwarmingsapp., kookapp., koelkasten	904	93,8	93,7	-0,1	1,0
Vaat- en glaswerk en huishoudelijke app.	470	110,5	110,8	0,3	4,6
Gereedschappen en werktuigen voor huis	430	107,8	108,0	0,2	4,8
Dagelijks woningonderhoud	1 856	116,7	116,7	0,0	6,7
GEZONDHEID	544	110,6	110,4	-0,2	2,8
VERVOER	10 707	116,3	116,7	0,3	0,3
Aankoop voertuigen	4 211	103,8	103,8	0,0	2,3
Gebruik van privé-voertuigen	4 784	127,2	128,3	0,9	-1,9
Vervoersdiensten	1 712	116,8	115,9	-0,8	3,4
COMMUNICATIE	1 862	97,6	97,6	0,0	-0,8
RECREATIE EN CULTUUR	11 329	111,0	111,6	0,5	5,3
Apparaten, toebehoren incl. reparatie	4 744	95,8	96,7	0,9	4,7
Recreatie en cultuur	3 092	124,1	125,0	0,7	5,4
Kranten, boeken en schrijftwaren	2 150	121,8	121,9	0,1	5,4
Pakketreizen	1 343	117,1	117,2	0,1	7,3
ONDERWIJS	376	119,4	122,0	2,2	3,3
HOTELS, CAFÉS EN RESTAURANTS	5 521	122,0	121,9	-0,1	6,0
Restaurants, cafés en kantines	4 387	120,3	120,5	0,2	5,5
Accommodatie	1 134	128,8	127,2	-1,2	7,8
DIVERSE GOEDEREN EN DIENSTEN	6 293	111,4	111,6	0,2	4,7
Lichaamsverzorging	1 980	116,2	116,5	0,3	5,1
Artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g.	891	103,7	104,1	0,4	6,0
Verzekering	2 486	108,7	108,8	0,1	3,9
Bankdiensten n.e.g.	31	109,2	109,2	0,0	4,5
Andere diensten n.e.g.	905	116,1	116,1	0,0	4,4
CONSUMPTIE GEBONDEN BELASTING EN OVERHEIDSDIENSTEN	4 750	106,8	107,4	0,6	1,9
Consumptiegebonden belastingen	3 785	102,1	102,1	0,0	2,1
Overheidsdiensten	965	125,3	128,1	2,2	1,3

¹⁾ De prijsindexcijfers geven het verloop weer van een pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld werd aangeschaft door huishoudens in Nederland.

Tabel 4
Consumentenprijsindexcijfers

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
<i>1995=100</i>													
Alle huishoudens													
1996	100,6	101,0	102,0	102,3	102,0	101,6	101,9	101,7	102,7	102,9	102,8	102,7	102,0
1997	102,8	103,0	103,8	103,9	104,2	103,6	104,0	104,3	105,2	105,3	105,4	105,1	104,2
1998	104,7	105,3	106,2	106,4	106,3	105,9	106,1	106,1	107,0	107,3	107,2	106,9	106,3
1999	107,0	107,5	108,5	108,7	108,7	108,3	108,3	108,9	109,4	109,5	109,6	109,2	108,6
2000	109,1	109,6	110,6	111,0	111,3	111,2	111,3	111,6	112,6	112,9	112,9	112,4	111,4
2001	113,7	114,5	115,7	116,4	116,7	116,2	116,4	116,8	117,9*				
Alle huishoudens, afgeleid													
1996	99,9	100,3	101,2	101,5	101,3	100,9	101,2	101,0	102,0	102,2	102,1	102,0	101,3
1997	101,9	102,1	102,8	102,9	103,1	102,6	103,0	103,3	104,3	104,4	104,4	104,1	103,3
1998	103,5	104,1	105,0	105,2	105,1	104,7	104,9	104,9	105,8	106,1	106,0	105,7	105,1
1999	105,3	105,8	106,7	107,0	107,0	106,6	106,5	107,1	107,6	107,7	107,8	107,5	106,9
2000	106,9	107,5	108,5	108,8	109,1	109,1	109,1	109,4	110,4	110,8	110,8	110,2	109,2
2001	110,4	111,1	112,3	113,0	113,4	112,9	113,1	113,4	114,5*				
Werknemersgezinnen met laag inkomen													
1996	100,6	100,9	101,9	102,2	101,9	101,5	101,8	101,6	102,5	102,8	102,6	102,5	101,9
1997	102,7	102,9	103,7	103,8	104,0	103,5	103,9	104,1	105,0	105,1	105,2	104,9	104,1
1998	104,6	105,2	106,0	106,3	106,2	105,7	105,9	105,9	106,8	107,0	107,0	106,7	106,1
1999	106,8	107,4	108,3	108,5	108,5	108,1	108,0	108,6	109,1	109,2	109,4	109,0	108,4
2000	108,8	109,4	110,4	110,6	111,0	110,9	110,9	111,3	112,3	112,6	112,7	112,1	111,1
2001*	113,4	114,3	115,4	116,1	116,5	116,0	116,2	116,5	117,6*				
Werknemersgezinnen met laag inkomen, afgeleid													
1996	99,9	100,2	101,2	101,5	101,2	100,8	101,1	100,9	101,8	102,1	101,9	101,9	101,2
1997	101,8	102,0	102,7	102,8	103,0	102,5	102,9	103,2	104,1	104,2	104,3	104,0	103,1
1998	103,4	104,0	104,8	105,1	105,0	104,5	104,7	104,7	105,6	105,9	105,8	105,5	104,9
1999	105,1	105,6	106,5	106,8	106,8	106,4	106,3	106,9	107,3	107,4	107,6	107,2	106,7
2000	106,7	107,2	108,2	108,5	108,8	108,8	108,8	109,1	110,1	110,5	110,5	110,0	108,9
2001	110,1	110,9	112,1	112,8	113,1	112,6	112,8	113,2	114,2*				

Tabel 5
Geharmoniseerde index van consumentenprijzen

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
<i>1996=100</i>													
Nederland													
1996	98,7	99,2	100,4	100,7	100,3	99,8	99,5	99,3	100,4	100,7	100,5	100,4	100,0
1997	100,4	100,6	101,6	101,7	101,9	101,3	101,4	101,8	102,9	103,0	103,0	102,6	101,9
1998	102,0	102,7	103,8	104,2	104,0	103,5	103,2	103,2	104,2	104,5	104,5	104,1	103,7
1999	104,1	104,8	105,9	106,2	106,2	105,7	105,1	105,8	106,3	106,4	106,6	106,1	105,8
2000	105,8	106,4	107,6	108,0	108,3	108,3	108,0	108,4	109,4	109,8	109,7	109,2	108,2
2001	110,7	111,7	113,0	113,9	114,2	113,8	113,7	114,0	115,3*				
EU 15													
1996	98,8	99,2	99,6	99,9	100,1	100,2	100,0	100,1	100,4	100,5	100,5	100,7	100,0
1997	100,9	101,2	101,3	101,4	101,7	101,7	101,7	101,9	102,1	102,2	102,3	102,4	101,7
1998	102,2	102,5	102,7	103,0	103,2	103,3	103,2	103,2	103,3	103,3	103,3	103,4	103,0
1999	103,2	103,4	103,8	104,2	104,3	104,3	104,3	104,4	104,6	104,6	104,8	105,1	104,3
2000	105,0	105,4	105,8	106,0	106,1	106,5	106,5	106,5	107,1	107,2	107,5	107,5	106,4
2001	107,3	107,8	108,2	108,8	109,4	109,5	109,3	109,4*					
EURO-12, CPIMU¹⁾													
1996	98,9	99,3	99,7	99,9	100,1	100,1	100,2	100,1	100,2	100,4	100,4	100,6	100,0
1997	100,9	101,2	101,3	101,2	101,5	101,5	101,6	101,8	101,9	101,9	102,0	102,1	101,6
1998	102,0	102,3	102,4	102,6	102,8	102,9	102,9	102,9	102,9	102,9	102,8	102,9	102,7
1999	102,8	103,1	103,4	103,7	103,8	103,8	104,0	104,1	104,1	104,2	104,3	104,7	103,8
2000	104,8	105,2	105,6	105,7	105,8	106,3	106,4	106,5	107,0	107,0	107,3	107,4	106,3
2001	107,3	107,9	108,3	108,8	109,4	109,5	109,4	109,4*					

¹⁾ Consumentenprijsindex voor de monetaire unie.

Tabel 6
Geharmoniseerde indices van de 15 landen in de Europese Unie

	Totaal, index 1996=100 aug. '01*	Aug. '01 t.o.v. aug. '00*
Frankrijk	106,6	2,0
Luxemburg	110,4	2,5
Duitsland	107,9	2,6
Finland	109,9	2,7
België	109,8	2,5
Oostenrijk	107,0	2,6
Italië	111,6	2,8
Spanje	114,4	3,6
Ierland	116,7	3,7
Griekenland	118,7	4,0
Portugal	114,7	4,0
Nederland	114,0	5,2
CPIMU	109,4	2,7
Verenigd Koninkrijk	107,3	1,8
Denemarken	110,7	2,5
Zweden	107,6	3,0
EU-15	109,4	2,6

Bron: Eurostat/CBS.

Werkloosheid stabiel (17 oktober 2001)

In het derde kwartaal van 2001 kwam het aantal geregistreerde werklozen uit op 141 duizend. De werkloosheid is sinds enkele maanden stabiel. Verder blijkt uit de CBS-cijfers dat de werkloosheid onder vrouwen nog altijd hoger is dan die onder mannen.

Werkloosheid stabiel

In het derde kwartaal kwam het aantal geregistreerde werklozen uit op 141 duizend. Dat is zesduizend meer dan in de maanden juni–augustus. Door seizoeneffecten is in deze periode van het jaar echter een stijging van het aantal werklozen met zesduizend gebruikelijk. Na verwijdering van deze seizoeneffecten is het werkloosheidscijfer van het derde kwartaal dus gelijk aan het vorige driemaandsgemiddelde.

Het laatste halfjaar schommelen de cijfers tussen de 140 en 150 duizend. Daaruit blijkt dat de werkloosheid stabiel is. Vergeleken met dezelfde periode een jaar geleden is de werkloosheid nog altijd 35 duizend lager.

Werkloosheid onder vrouwen hoger dan onder mannen

Het aantal geregistreerde werkloze mannen en vrouwen is vrijwel even hoog. De vrouwelijke beroepsbevolking is echter kleiner van omvang dan het mannelijke deel. Daardoor is de werkloosheid onder vrouwen nog steeds hoger dan die onder mannen. Van de mannen is 1,7 procent van de beroepsbevolking geregistreerd werkloos, voor vrouwen is dit percentage bijna anderhalf maal zo hoog. Veel vrouwen die werk zoeken op de arbeidsmarkt schrijven zich bovendien niet in bij een arbeidsbureau. De verschillen in werkloosheid tussen mannen en vrouwen zijn dan ook groter wanneer uitgegaan wordt van alle werkzoekenden op de arbeidsmarkt. Dan blijkt het werkloosheidspercentage onder vrouwen tweemaal zo hoog te zijn als onder mannen.

Technische toelichting

Geregistreerde werklozen zijn mensen die bij een arbeidsbureau staan ingeschreven, direct beschikbaar zijn voor een baan van minstens twaalf uur per week en geen werk hebben of werk van minder dan twaalf uur per week. De cijfers over de geregistreerde werkloosheid zijn gebaseerd op de registratie van de arbeidsbureaus en de Enquête beroepsbevolking van het CBS, een steekproef-onderzoek dat maandelijks onder ruim tienduizend mensen in Nederland wordt gehouden.

De geregistreerde werkloosheidscijfers hebben een onnauwkeurigheidsmarge omdat ze gebaseerd zijn op een steekproefonderzoek. Alleen uit grote veranderingen of uit veranderingen die zich gedurende een langere periode aftekenen mogen conclusies worden getrokken over de tendens van de werkloosheid.

Naast de maandelijks cijfers van de geregistreerde werkloosheid, publiceert het CBS jaarlijks een breder scala van indicatoren van het onbenut arbeidsaanbod. Eén daarvan is de werkloze beroepsbevolking: mensen die niet of minder dan twaalf uur werken en actief zoeken naar werk voor twaalf uur of meer. Het Centraal Planbureau gebruikt dit cijfer voor economische analyses.

Een nog bredere afbakening van het onbenut arbeidsaanbod is: alle mensen die niet of minder dan twaalf uur werken en betaald werk voor twaalf uur of meer zouden willen hebben (ongeacht of men direct in staat is om te werken, op zoek is naar werk, enzovoorts).

Een andere indicatie van het arbeidspotentieel is het aantal mensen met een bijstands- of ww-uitkering.

Tabel 1
Indicatoren onbenut arbeidsaanbod

	1992	1996	1997	1998	1999	2000
x 1 000						
Geregistreerde werkloosheid	336	440	375	287	221	188
Werkloze beroepsbevolking	411	494	438	348	292	270
Wil betaald werk hebben van ≥12 uur	974	1 117	1 020	914	805	700
Mensen met bijstand *	480	481	437	397	363	335
Aantal ww-uitkeringen	214	386	355	306	249	204

* ultimo jaar.

Tabel 2
Geregisteerde werklozen ¹⁾

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
<i>x 1 000</i>												
<i>Oorspronkelijke cijfers</i>												
1995	484	497	477	465	446	445	453	453	450	451	459	463
1996	468	469	465	441	418	415	433	441	438	431	432	437
1997	429	415	399	381	376	378	379	372	351	349	336	340
1998	346	346	318	289	270	270	273	271	265	262	260	265
1999	263	265	246	227	216	209	213	212	211	206	189	201
2000	201	217	201	195	173	171	169	176	181	190	186	187
2001	184	176	155	134	132	132	135	141				
<i>verandering t.o.v. een jaar eerder</i>												
1995	-11	-23	-23	-18	-15	-20	-17	-31	-34	-39	-21	-29
1996	-16	-28	-12	-24	-28	-30	-20	-12	-12	-20	-27	-26
1997	-39	-54	-66	-60	-42	-37	-54	-69	-87	-82	-96	-97
1998	-83	-69	-81	-92	-106	-108	-106	-101	-86	-87	-76	-75
1999	-83	-81	-72	-62	-54	-61	-60	-59	-54	-56	-71	-64
2000	-62	-48	-45	-32	-43	-38	-44	-36	-30	-16	-3	-14
2001	-17	-41	-46	-61	-41	-39	-34	-35				
<i>Na verwijdering van seizoensinvloeden</i>												
1995	470	480	467	470	463	459	460	455	452	451	459	455
1996	456	451	455	446	435	430	440	443	441	431	433	428
1997	416	398	390	386	393	393	386	373	353	348	336	330
1998	333	328	309	294	287	285	280	273	267	262	260	256
1999	250	248	238	231	233	223	221	214	213	206	189	192
2000	188	199	193	200	190	185	177	178	183	189	186	179
2001	171	158	147	139	149	146	144	144				
<i>gemiddelde verandering per maand in de laatste drie maanden</i>												
1995	-7	0	-6	0	-6	-3	-3	-3	-2	-3	1	1
1996	2	-3	0	-3	-5	-8	-2	3	4	-3	-3	-4
1997	-5	-12	-13	-10	-2	1	0	-7	-13	-13	-12	-8
1998	-5	-3	-7	-13	-14	-8	-5	-5	-6	-6	-4	-4
1999	-4	-4	-6	-6	-5	-5	-3	-6	-3	-5	-8	-7
2000	-6	3	0	4	-3	-3	-8	-4	-1	4	3	-1
2001	-6	-9	-11	-11	-3	0	2	-2				

Bron: CBS, Statistiek geregisteerde werkloosheid.

¹⁾ Driemaandsgemiddelden opgenomen onder de middelste maand.

Tabel 3
Geregisteerde werklozen naar geslacht en duur inschrijving

	Geslacht		Duur inschrijving		Totaal	Werkloosheids- percentage
	man	vrouw	<1 jaar	≥1 jaar		
	<i>x 1 000</i>					<i>%</i>
1995	260	204	217	247	464	7,0
1996	240	201	219	221	440	6,6
1997	199	176	180	195	375	5,5
1998	155	132	132	155	287	4,1
1999	115	106	110	111	221	3,1
2000	98	90	106	82	188	2,6
Juli '00–sept. '00	87	88	98	78	176	2,4
Juli '01–sept. '01	72	69	91	50	141	2,0*

Bron: CBS.

* Voorlopig cijfer, in procenten van de beroepsbevolking 2000.

Daling bijstand en WW vlakt af (18 oktober 2001)

Het aantal bijstands- en WW-uitkeringen daalt ieder kwartaal nog steeds, maar deze daling vlakt af. Bij beide uitkeringen bedraagt de daling ten opzichte van vorig jaar ongeveer 25 duizend. Het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen blijft onverminderd stijgen. Dit blijkt uit cijfers van het CBS.

Bijstand daalt vooral bij mannen

Tussen maart 2000 en maart 2001 is het aantal bijstandsuitkeringen met ruim 24 duizend afgenomen tot 331 duizend. Een jaar eerder was de daling nog 35 duizend. De daling bij de mannen is tweemaal zo groot (bijna 10%) als bij de vrouwen (bijna 5%). Dit komt gedeeltelijk doordat de groep die minder gemakkelijk de bijstand verlaat, de alleenstaande ouders, voornamelijk uit vrouwen bestaat. Maar ook bij de alleenstaanden met bijstand is de daling bij de vrouwen veel kleiner dan bij de mannen. Bij vrouwen van 55–64 jaar is het aantal bijstandsuitkeringen het afgelopen jaar zelfs licht toegenomen.

Daling aantal WW-uitkeringen een derde lager

Eind juni 2001 werden 169 duizend WW-uitkeringen verstrekt, 26 duizend minder dan een jaar eerder. In de periode juni 1999–juni 2000 bedroeg de daling nog 42 duizend. Het dalingstempo is dus met ruim een derde afgenomen. Bij de mannen jonger dan 45 jaar was de daling in het afgelopen jaar zelfs bijna de helft kleiner dan de daling in het jaar daarvoor.

Verdere stijging aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen

Het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen blijft stijgen. Eind juni 2001 werden 965 duizend arbeidsongeschiktheidsuitkeringen verstrekt, 26 duizend meer dan een jaar eerder. Van deze stijging is meer dan de helft toe te schrijven aan volledig arbeidsongeschikte vrouwen. Het aantal gedeeltelijk arbeidsongeschikte vrouwen en mannen stijgt minder sterk. Het aantal volledig arbeidsongeschikte mannen daalt sinds een jaar licht.

Technische toelichting

Bijstand

De uitkomsten zijn gebaseerd op informatie van gemeenten over de Algemene Bijstandswet (ABW). De uitkomsten hebben betrekking op personen jonger dan 65 jaar met een periodieke, algemene bijstandsuitkering, die niet in een instelling verblijven. Bijstand wordt toegekend aan huishoudens, waarbij doorgaans één persoon als aanvrager wordt aangemerkt. Bij (echt)paren is in veel gevallen de man de aanvrager van de bijstand. De hier getoonde gegevens over het aantal personen, het geslacht en de leeftijd hebben betrekking op de aanvrager.

WW-uitkeringen

De uitkomsten betreffen het aantal uitkeringen krachtens de Werkloosheidswet (WW). Bij de WW komt het voor dat iemand meer dan één uitkering heeft. Het aantal personen met een WW-uitkering is dus lager dan het hier gepresenteerde aantal uitkeringen. Eind juni 2001 ontvingen ongeveer 14 duizend personen meer dan één WW-uitkering.

Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen

De uitkomsten hebben betrekking op het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen (WAO, WAZ en Wajong). Een persoon kan meer dan één arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen. Eind juni 2001 ontvingen ongeveer 13 duizend personen meer dan één uitkering.

Het komt ook voor dat iemand twee of meer uitkeringen van verschillende regelingen ontvangt, bijvoorbeeld een bijstandsuitkering naast een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Het gaat om enkele tienduizenden mensen.

Tabel 1
Bijstandontvangers onder de 65 jaar¹⁾

	1999				2000				2001
	31 maart	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart
<i>x 1 000</i>									
Totaal	390	377	370	363	355	347	341	335	331
Mannen	175	167	162	158	153	148	144	141	139
15-24 jaar	16	14	13	12	12	11	10	10	10
25-34 jaar	48	44	42	40	38	35	33	32	31
35-44 jaar	46	45	44	43	42	40	39	39	38
45-54 jaar	37	36	36	35	35	34	33	33	32
55-64 jaar	27	27	27	27	27	27	27	27	27
Vrouwen	215	211	209	205	202	199	197	194	192
15-24 jaar	19	18	18	17	17	16	17	16	16
25- 4 jaar	57	56	54	53	51	49	48	47	46
35-44 jaar	59	58	57	56	55	54	54	53	52
45-54 jaar	45	45	45	44	44	43	43	43	43
55-64 jaar	34	34	34	35	35	35	35	35	36
Leefvorm									
Alleenstaande	217	209	204	199	195	189	185	182	181
Alleenstaande ouder	103	101	101	100	98	97	97	96	95
(Echt)paar	68	66	64	63	61	59	57	56	55
Anders	1	2	1	1	1	1	1	1	1
Duur algemene bijstand									
Korter dan 1 jaar	84	79	76	75	73	69	67	66	66
1 jaar of langer	305	299	294	289	283	277	273	269	265

¹⁾ Exclusief personen met bijstand in instellingen.

Bron: CBS.

Tabel 2
Uitkeringen in het kader van de Werkloosheidswet naar geslacht en leeftijd

	aantal uitkeringen aan het eind van :								
	1999			2000			2001		
	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni
<i>x 1 000</i>									
Totaal¹⁾	237,3	226,1	223,0	221,7	195,2	187,2	189,4	188,8	169,2
Geslacht									
Man	128,6	122,0	123,8	124,0	107,0	103,3	107,5	108,0	94,2
15-24 jaar	4,8	4,2	4,8	5,3	3,4	3,4	3,7	4,2	2,6
25-34 jaar	20,2	18,5	19,4	19,8	14,9	14,1	15,4	15,6	11,9
35-44 jaar	22,1	20,6	21,5	21,9	17,6	16,8	18,1	18,5	15,3
45-54 jaar	24,1	23,3	23,8	23,9	20,0	19,2	19,9	19,6	16,8
55-64 jaar	57,4	55,1	54,1	53,0	51,0	49,8	50,2	50,0	47,6
Vrouw	108,6	104,0	99,1	97,6	88,2	83,9	81,8	80,8	75,0
15-24 jaar	6,2	5,4	5,2	5,5	4,5	4,4	3,9	4,2	3,7
25-34 jaar	28,6	27,2	25,5	25,2	22,1	21,0	19,7	19,4	17,6
35-44 jaar	26,3	25,0	23,4	22,7	20,7	19,6	19,2	18,9	17,6
45-54 jaar	26,3	25,6	24,4	23,9	21,4	20,0	19,4	18,7	17,1
55-64 jaar	21,2	20,8	20,5	20,3	19,5	18,9	19,5	19,6	19,0
Duur van de uitkering									
Korter dan 1 jaar	99,1	93,7	95,8	96,2	79,5	75,9	81,1	88,4	77,3
Langer dan 1 jaar	138,3	132,4	127,2	125,5	115,7	111,3	108,3	100,4	91,9

¹⁾ Inclusief onbekend.

Bron: CBS.

Tabel 3

Uitkeringen in het kader van de arbeidsongeschiktheidsregelingen naar geslacht, leeftijd en mate van arbeidsongeschiktheid

	1999	2000			2001			Verskil met jaar eerder
	30 juni	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni		
<i>x 1 000</i>								
Totaal ¹⁾	915	938	940	949	958	965		26
Geslacht								
Man	546	548	546	548	550	550		2
15-24 jaar	14	15	15	15	16	16		1
25-34 jaar	41	41	40	41	41	41		0
35-44 jaar	82	83	83	83	83	84		1
45-54 jaar	170	170	169	170	170	168		-2
55-64 jaar	239	239	239	239	240	241		2
Vrouw	369	391	394	402	408	415		24
15-24 jaar	13	15	15	15	15	15		1
25-34 jaar	55	59	59	61	61	62		4
35-44 jaar	78	84	85	87	89	91		7
45-54 jaar	109	114	116	119	121	122		7
55-64 jaar	114	119	119	120	122	124		6
Man								
gedeeltelijk arbeidsongeschikt	170	172	172	173	175	176		5
volledig arbeidsongeschikt	374	376	374	374	374	373		-3
Vrouw								
gedeeltelijk arbeidsongeschikt	72	79	80	83	86	89		10
volledig arbeidsongeschikt	296	312	315	319	323	326		14

¹⁾ Inclusief onbekend.

Koopbereidheid bijna terug op niveau vóór aanslagen VS (24 oktober 2001)

In oktober is de koopbereidheid van Nederlandse consumenten verbeterd in vergelijking met de periode net na de terreuraanslagen in de Verenigde Staten op 11 september. De koopbereidheid is weer bijna terug op het niveau van september vóór de aanslagen, zeker als rekening wordt gehouden met seizoeninvloeden. Mede hierdoor heeft het consumentenvertrouwen in Nederland zich in oktober enigszins hersteld van de schok van de aanslagen. Dit blijkt uit het Consumenten Conjunctuur Onderzoek van het CBS.

Koopbereidheid verbeterd

In oktober is de koopbereidheid verbeterd in vergelijking met de cijfers direct na de aanslagen. Ongeveer anderhalve week na de aanslagen bleek sprake van een daling met acht punten, sindsdien is dit onderdeel van het consumentenvertrouwen weer met zes punten gestegen. De koopbereidheid is hiermee bijna terug op het niveau van september vóór de aanslagen, zeker als rekening wordt gehouden met seizoeninvloeden. De verbetering hangt vooral samen met een positiever oordeel van huishoudens over hun eigen toekomstige financiële positie. Wel blijven consumenten iets minder optimistisch over hun financiën dan vóór de aanslagen.

Het andere onderdeel van de koopbereidheid, de bereidheid voor het doen van grote aankopen, was na de aanslagen vrijwel onaangetast. In oktober is hier een daling te zien, maar dat is gebruikelijk in deze tijd van het jaar. Na correctie voor seizoeninvloeden is de bereidheid om grote uitgaven te doen even groot als in september.

Pessimisme over toekomst economie blijft

Het oordeel van consumenten over de economische ontwikkelingen is in oktober vrijwel gelijk gebleven aan dat anderhalve week na de gebeurtenissen in de VS. De consument blijft duidelijk pessimistischer dan vóór de aanslagen. Vooral de verwachtingen voor de komende twaalf maanden zijn veel somberder. Daarentegen kijkt men iets positiever aan tegen de economische situatie in het afgelopen jaar dan vlak vóór de aanslagen.

Volgens het Consumenten Conjunctuur Onderzoek is de consument onder andere negatiever over de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. In oktober verwacht 60% van de ondervraagden een stijging van de werkloosheid. Vlak vóór de aanslagen was dat nog 43%, begin dit jaar slechts 16%.

Consumentenvertrouwen hersteld

Het consumentenvertrouwen in Nederland heeft zich in oktober enigszins hersteld van de schok van de aanslagen. Ongeveer anderhalve week na de gebeurtenissen lag de vertrouwensindex negen punten lager dan het septembercijfer vóór de aanslagen. In oktober is de index weer vier punten gestegen. Hiermee komt het consumentenvertrouwen in oktober vijf punten lager uit dan in september vóór de aanslagen.

Vertrouwen sinds eind 2000 gedaald

Op wat langere termijn bezien lag het consumentenvertrouwen in 1999 en 2000 op een relatief hoog niveau. Vanaf eind 2000 zette een vrijwel onafgebroken daling in tot en met juni. Daarna stabiliseerde het vertrouwen in juli, augustus en begin september. Na de aanslagen in de VS is het consumentenvertrouwen opnieuw gedaald.

Technische toelichting

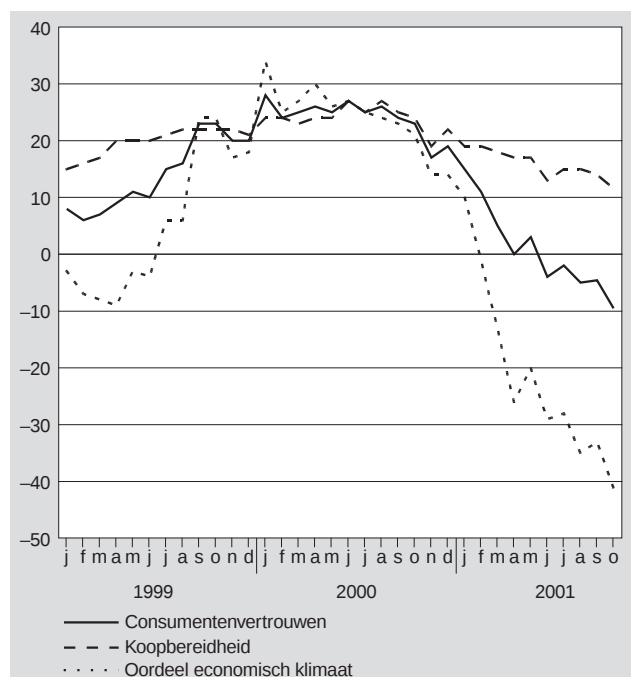
Het onderzoek naar het consumentenvertrouwen vindt plaats in de eerste twee weken van de maand. In verband met de terreuraanslagen in de VS op 11 september is in die maand nog een extra onderzoek gehouden op 20, 21 en 22 september. Dit leverde een eerste indicatie op van de reactie van consumenten, ongeveer anderhalve week na de gebeurtenissen. De uitkomsten van het extra onderzoek maken geen deel uit van de officiële tijdreeksen van het consumentenvertrouwen, die in tabellen 2, 3 en 4 van dit persbericht zijn opgenomen.

De index van het consumentenvertrouwen geeft aan in hoeverre huishoudens vinden dat het economisch gezien beter of slechter gaat. Het consumentenvertrouwen wordt bepaald op basis van de mening van huishoudens over het algemene economische klimaat en over de eigen koopbereidheid. Maandelijks worden hierover in het Consumenten Conjunctuuronderzoek (CCO) vijf vragen gesteld aan ongeveer duizend personen. Daarnaast bevat het CCO onder andere vragen over de verwachtingen voor de werkloosheid en de inflatie en over het spaargedrag en aankoopplannen van huishoudens.

De ondervraagden kunnen vinden dat het beter gaat (de 'optimisten'), dat het slechter gaat (de 'pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. Als er evenveel optimistische als pessimistische consumenten zijn, heeft de index de waarde nul. Een waarde van tien betekent dat de optimisten een meerderheid van tien procent hebben ten opzichte van de pessimisten.

Twee van de vragen gaan over de economische situatie in het algemeen. Het CBS berekent uit de antwoorden hierop de indicator van het economisch klimaat. De overige drie vragen gaan over de financiële situatie van het eigen huishouden. Daaronder is ook de vraag of de tijd gunstig is voor aankopen van duurzame goederen. De antwoorden op deze drie vragen worden samengevat in de indicator van de koopbereidheid.

Het Consumenten Conjunctuur Onderzoek wordt vanaf mei 2000 medegefinancierd door de Europese Gemeenschap.

Tabel 1

Consumentenvertrouwen, economisch klimaat, koopbereidheid en grote aankopen: vergelijking septembercijfers voor en na
terreuraanslagen in de VS

	Consumentenvertrouwen	Economisch klimaat	Koopbereidheid	w.o. grote aankopen
Oorspronkelijke reeks				
2001				
Augustus	-5	-35	15	21
September (regulier cijfer)	-5	-33	14	17
September (na de aanslagen)	-14	-43	6	16
Oktober	-10	-41	12	12
Na seizoencorrectie				
2001				
Augustus	-8	-38	12	14
September (regulier cijfer)	-7	-38	13	16
September (na de aanslagen)	-17	-48	5	15
Oktober	-10	-45	13	16

Bron: CBS.

Tabel 2

Consumentenvertrouwen, economisch klimaat, koopbereidheid en grote aankopen: saldo van positieve en negatieve antwoorden
(oorspronkelijke reeks)

	Consumentenvertrouwen	Economisch klimaat	Koopbereidheid	w.o. grote aankopen
2000				
Augustus	26	24	27	41
September	24	23	25	38
Oktober	23	21	24	35
November	17	14	19	29
December	19	14	22	34
2001				
Januari	15	10	19	22
Februari	11	-1	19	21
Maart	5	-13	18	25
April	0	-26	17	21
Mei	3	-20	17	25
Juni	-4	-29	13	25
Juli	-2	-28	15	24
Augustus	-5	-35	15	21
September (regulier cijfer)	-5	-33	14	17
Oktober	-10	-41	12	12

Bron: CBS.

Tabel 3

Detailgegevens economisch klimaat: saldo van positieve en negatieve antwoorden (oorspronkelijke reeks)

	Economisch klimaat		
	Afgelopen jaar	Komend jaar	Totaal
2000			
Augustus	35	14	24
September	36	10	23
Oktober	33	9	21
November	25	2	14
December	24	4	14
2001			
Januari	27	-7	10
Februari	16	-18	-1
Maart	5	-32	-13
April	-13	-40	-26
Mei	-12	-27	-20
Juni	-21	-38	-29
Juli	-22	-35	-28
Augustus	-28	-43	-35
September (regulier cijfer)	-28	-38	-33
Oktober	-24	-59	-41

Bron: CBS.

Tabel 4

Consumentenvertrouwen, economisch klimaat, koopbereidheid en grote aankopen: saldo van positieve en negatieve antwoorden (na verwijdering van seizoeninvloeden)

	Consumentenvertrouwen	Economisch klimaat	Koopbereidheid	w.o. grote aankopen
2000				
Juli	22	22	22	35
Augustus	23	21	24	34
September	21	18	23	37
Oktober	22	18	25	38
November	21	18	23	38
December	24	19	27	47
2001				
Januari	14	7	18	20
Februari	12	2	18	22
Maart	6	-12	18	25
April	0	-23	16	21
Mei	2	-20	17	22
Juni	-5	-29	11	18
Juli	-5	-31	12	16
Augustus	-8	-38	12	14
September (regulier cijfer)	-7	-38	13	16
Oktober	-10	-45	13	16

Bron: CBS.

2. Tabellen

2.0 Kerncijfers

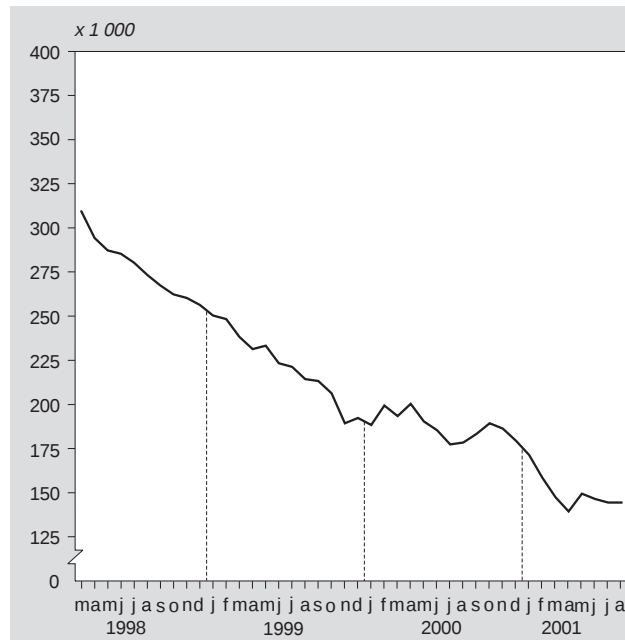
	Basis c.q. eenheid	1997	1998	1999	2000	2000			2001		
						2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.
1. Beroepsbevolking en werkloosheid											
Beroepsbevolking	1 000	6 838	6 957	7 097	7 187						
Mannen	1 000	4 143	4 196	4 242	4 288						
Vrouwen	1 000	2 696	2 761	2 856	2 898						
Werkzame beroepsbevolking	1 000	6 400	6 609	6 805	6 917						
Mannen	1 000	3 951	4 047	4 121	4 174						
Vrouwen	1 000	2 450	2 562	2 684	2 734						
Werkloze beroepsbevolking ¹⁾	1 000	438	348	292	270						
Mannen	1 000	192	149	121	114						
Vrouwen	1 000	246	199	172	156						
Geregistreerde werkloosheid	1 000	375	287	221	188	173	176	186	176	132	141
Mannen	1 000	199	155	115	98	91	87	90	98	72	72
Vrouwen	1 000	176	132	106	90	82	88	96	78	61	69
Geregistreerde werkloosheid	%	5,5	4,1	3,1	2,6	2,4	2,4	2,6	2,4*	1,8*	2,0*
Mannen	%	4,8	3,7	2,7	2,3	2,1	2,0	2,1	2,3*	1,7*	1,7*
Vrouwen	%	6,5	4,8	3,7	3,1	2,8	3,1	3,3	2,7*	2,1*	2,4*
2. Werkgelegenheid en vacatures ²⁾											
Werkzame personen	1 000	7 544	7 742	7 935*	8 122*						
Werknemers	1 000	6 354	6 558	6 788*	6 975*						
Zelfstandigen	1 000	1 190	1 184	1 147*	1 147*						
Banen van werknemers	1 000	6 638	6 881	7 099*	7 293*	7 282*	7 330*	7 354*	7 401*	7 475*	
Landbouw en visserij	1 000	113	114	119*	122*	124*	128*	124*	114*	126*	
Industrie en bouw nijverheid	1 000	1 469	1 483	1 509*	1 527*	1 526*	1 534*	1 536*	1 526*	1 536*	
Commerciële dienstverlening	1 000	3 029	3 195	3 355*	3 479*	3 473*	3 498*	3 507*	3 548*	3 574*	
Niet-commerciële dienstverlening	1 000	2 027	2 088	2 116*	2 165*	2 159*	2 171*	2 186*	2 213*	2 239*	
Mannen	1 000	3 850	3 959	4 049*	4 128*	4 130*	4 150*	4 145*	4 154*	4 196*	
Vrouwen	1 000	2 787	2 922	3 050*	3 165*	3 151*	3 180*	3 208*	3 246*	3 279*	
Voltijd	1 000	3 894	4 004	4 109*	4 208*						
Deeltijd	1 000	2 744	2 877	2 990*	3 086*						
Vast	1 000	5 916	6 095	6 327*	6 507*						
Flexibel	1 000	722	786	772*	786*						
Vacatures ³⁾	1 000	85	123	158	188	202	169	189	201	202	
Landbouw en visserij	1 000	1	2	3	3	4	3	4	4	3	
Industrie en bouw nijverheid	1 000	22	28	37	47	54	43	44	45	46	
Commerciële dienstverlening	1 000	49	74	94	109	116	98	112	118	118	
Niet-commerciële dienstverlening	1 000	13	19	24	27	28	26	30	33	34	

¹⁾ Vóór oktober 1999 in SEM voorlopige cijfers betreffende 1998 gepubliceerd.

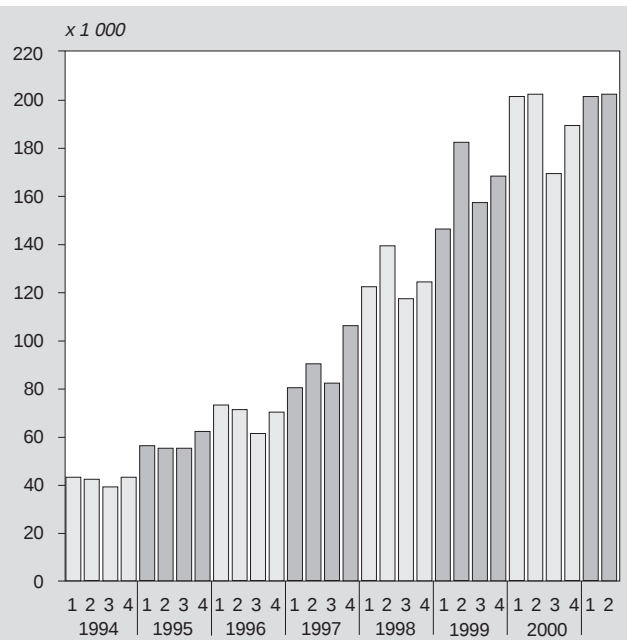
²⁾ De gehele werkgelegenheid inclusief minder dan 12 uur.

³⁾ Exclusief vacatures bij overheid en onderwijs.

1. Geregistreerde werklozen (driemaandsgemiddelde; onder middelste maand) gecorrigeerd voor seizoeninvloeden

2. Vacatures, ultimo kwartaal

	Basis c.q. eenheid	1997	1998	1999	2000	2000			2001		
						2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw	2e kw	3e kw
3. Collectieve arbeidsvoorwaarden											
en vakverenigingen											
Caio-lonen per uur incl. bijzondere beloningen	1990=100	119,9	123,9	128,0	132,2	131,4	132,9	133,6	135,6	137,1	137,1
Particuliere bedrijven	1990=100	120,8	124,8	128,6	132,8	132,0	133,8	134,3	136,4	138,0	138,0
Gepremieerde en gesubsidieerde sector	1990=100	116,8	122,1	126,8	131,3	130,2	132,2	132,4	136,3	136,5	136,5
Overheid	1990=100	118,5	121,8	126,5	130,4	129,9	130,0	131,9	132,4	134,2	134,2
Leden van vakverenigingen ¹⁾	1 000	1 730	1 766	1 814	1 797	1 795	1 806	1 803	1 796	1 800	.
Verloren arbeidsdagen door stakingen ²⁾	1 000	14,6	33,2	75,8	9,4	0,7	1,0	2,0	.	.	.
4. Lonen en loonkosten											
Verdiende lonen per uur van werknemers	gld	30,71	32,12	33,26*	34,61*	34,44*	34,74*	35,14*	35,81*	36,76*	.
Mannen	gld	34,02	35,72	37,18*	38,79*	38,60*	38,96*	39,41*	40,32*	41,34*	.
Vrouwen	gld	24,18	25,12	25,87*	26,87*	26,72*	26,93*	27,32*	27,66*	28,44*	.
Verdiende lonen per maand van											
Voltijdwerknemers	gld	4 667	4 860	5 017*	5 220*						
Minimumloon per maand	gld					2 406	2 448	2 448	2 544	2 544	2 601*
Aantal minimumloners	1 000	310,0	310,0	287,9	.						
Loonkosten per uur in de nijverheid	gld	49,36	51,47	53,11*	54,73	54,42*	55,14*	55,35*	56,40*	57,38	.
5. Sociale zekerheid											
WW ³⁾	1 000	355	306	249	204	195	187	189	189	169	.
Algemene bijstandswet, (incl. RWW)											
periodiek algemeen <65 jaar, thuiswonend	1 000	437	397	379	.	347	341	335	331	.	.
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	1 000	878	892	915	937	938	940	949	958	965	.
Ziekteverzuim (exclusief overheid) ⁴⁾	%	5,1	5,6	6,0	6,1	5,9	5,8	6,3	6,4	6,0	.
6. Inkomen en vermogen											
Beschikbaar inkomen per persoon ⁵⁾	gld 1995=100	23 200*	.	.	.						
7. Consumptie en sparen											
Consumptieve bestedingen per persoon ⁶⁾	gld	22 100*	.	.	.						
Besparingen per persoon ⁶⁾	gld	1 100*	.	.	.						
Consumptie (volumemutatie per persoon) ⁶⁾	%	2,9	3,6	3,1	3,1	2,8	2,7	3,1	0,7	.	.
Index consumentenvertrouwen ⁷⁾	n.v.t.	15	17	14	24	28	25	20	11	-1	-4
Consumentenprijsindex											
Alle huishoudens	1995=100	104,2	106,3	108,6	111,4	111,2	111,8	112,7	1 146,0	116,4	117,0
Werknemers laag	1995=100	104,1	106,1	108,4	111,1	110,8	111,5	112,5	1 144,0	116,2	116,8
Geharmoniseerde index CPI, Nederland	1996=100	101,9	103,7	105,8	108,2	108,2	108,6	109,6	1 118,0	114,0	114,3

¹⁾ Betreft vakverenigingen aangesloten bij de FNV, het CNV en de Vakcentrale MHP en tot 1998 de AVC.

²⁾ De gegevens in het tweede kwartaal van 1998 zijn exclusief de acties in verband met de CAO-Gezondheidszorg en de CAO-Welzijn.

³⁾ De WW-cijfers wijken af van eerder gepubliceerde cijfers.

In het verleden werd het aantal WW-uitkeringen gepubliceerd op transactiebasis. Hierbij werden uitkeringen gecorrigeerd met maximaal 6 maanden nagekomen informatie.

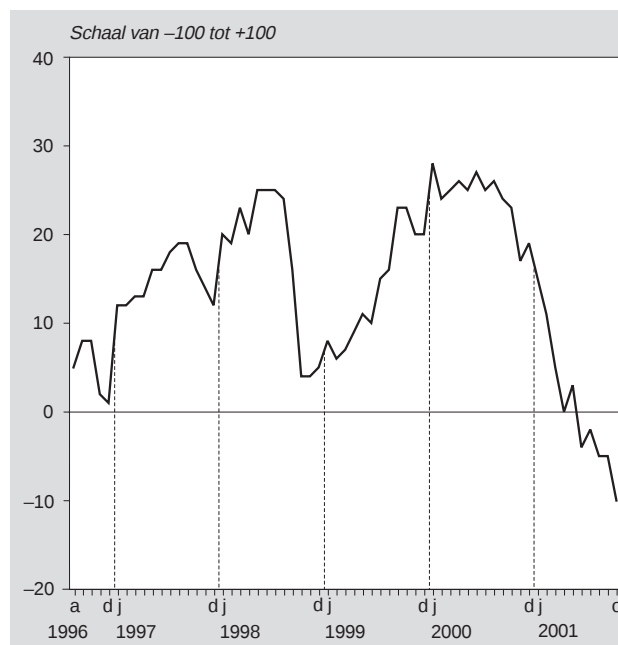
⁴⁾ Inclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof.

⁵⁾ De cijfers zijn aangepast aan de uitkomsten van de Nationale rekeningen na de revisie van 1995.

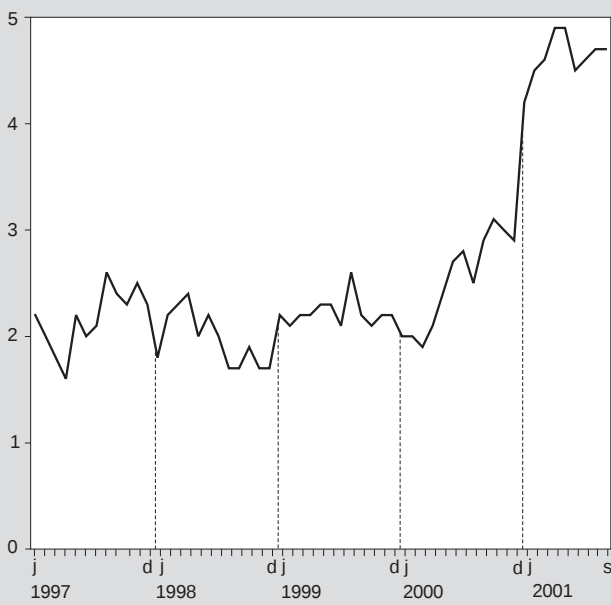
⁶⁾ Mutatie t.o.v. (de overeenkomstige periode van) voorgaand jaar; vanaf december 1999 gewijzigde cijfers vanaf 1996 vanwege nieuwe richtlijnen Nationale Rekeningen.

⁷⁾ Jaar- en kwartaalcijfers zijn berekend als een gewogen gemiddelde van het maandelijks vastgestelde consumentenvertrouwen. De index is weergegeven op een schaal van -100 tot +100.

3. Index consumentenvertrouwen

4. Procentuele verandering consumentenprijsindex-alle huishoudens t.o.v. overeenkomstige maand voorgaand jaar (1995=100)

2.1 Geregistreeerde werkloosheid

Toelichting bij de tabel 2.1.1, 2.1.2 en 2.1.3

Het CBS stelt sinds 1988 gegevens samen over de geregistreeerde werkloosheid. De toegepaste methode staat beschreven in het artikel 'Hoe telt het CBS het aantal geregistreeerde werklozen'.

Dit artikel is opgenomen in de CBS-publicatie *Enquête beroepsbevolking 1994*. In dezelfde publicatie is ook het artikel *Tijdreeksen geregistreeerde werkloosheid en beroepsbevolking* opgenomen.

Voor de jaren 1970–1994 vindt men hierin tijdreeksen van de werkzame en werkloze beroepsbevolking en van de geregistreeerde werkloosheid.

Bron: CBS Statistiek geregistreeerde werkloosheid.
Inl. tel. (045) 570 72 70.

Tabel 2.1.1
Geregistreeerde werklozen naar geslacht, leeftijd en duur van inschrijving, driemaandsgemiddelden ¹⁾

	2000				2001			
	mei	juni	juli	aug.	mei	juni	juli	aug.
<i>x 1 000</i>								
Leeftijd en geslacht								
Man	91	87	84	87	72	70	67	72
16–24 jaar	10	9	12	11	10	9	9	11
25–64 jaar	82	78	72	77	62	61	58	60
Vrouw	82	83	85	88	61	62	68	69
16–24 jaar	12	9	9	14	6	5	6	6
25–64 jaar	70	74	76	75	55	57	62	63
Totaal	173	171	169	176	132	132	135	141
16–24 jaar	21	18	21	24	16	14	15	18
25–34 jaar	44	46	46	42	31	32	35	34
35–64 jaar	108	106	102	110	85	86	85	89
Duur inschrijving en geslacht ²⁾								
Tot 1 jaar	95	89	92	98	80	82	87	91
man	47	45	47	51	41	41	41	44
vrouw	48	44	45	48	39	41	46	47
1 jaar of langer	78	82	77	78	52	50	48	50
man	44	42	37	37	30	29	26	27
vrouw	34	39	40	41	21	21	22	22
Totaal	173	171	169	176	132	132	135	141

¹⁾ Driemaandsgemiddelden opgenomen onder de middelste maand. Niet voor seizoen gecorrigeerde cijfers.

²⁾ Duur inschrijving volgens registratie bij arbeidsbureaus; het betreft een onafgebroken periode van inschrijving.

Tabel 2.1.2

Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie volgens de Enquete beroepsbevolking

	Totaal ¹⁾ ingeschreven mensen	Geregistreerde werklozen	Werkzame beroeps- bevolking	Niet beschik- baar voor de arbeidsmarkt	Totaal ingeschreven mensen	Geregistreerde werklozen	Werkzame beroeps- bevolking	Niet beschik- baar voor de arbeidsmarkt
	x 1 000				%			
1990	796	358	273	165	100	45	34	21
1991	779	334	277	168	100	43	36	22
1992	811	336	285	189	100	41	35	23
1993	945	415	332	199	100	44	35	21
1994	1 059	486	371	201	100	46	35	19
1995	1 066	464	398	204	100	44	37	19
1996	1 064	440	405	219	100	41	38	21
1997	1 018	375	405	238	100	37	40	23
1998	898	287	363	249	100	32	41	28
1999	772	221	308	243	100	29	40	31
2000	674	188	252	234	100	28	38	35
1990								
1e kwartaal	825	377	288	159	100	46	35	19
2e kwartaal	786	351	263	172	100	45	33	22
3e kwartaal	789	355	261	173	100	45	33	22
4e kwartaal	786	349	273	164	100	44	35	21
1991								
1e kwartaal	791	360	269	161	100	46	34	20
2e kwartaal	759	323	264	172	100	43	35	23
3e kwartaal	787	332	277	178	100	42	35	23
4e kwartaal	780	323	291	166	100	41	37	21
1992								
1e kwartaal	797	329	279	189	100	41	35	24
2e kwartaal	784	323	271	190	100	41	35	24
3e kwartaal	818	341	295	182	100	42	36	22
4e kwartaal	844	353	291	200	100	42	34	24
1993								
1e kwartaal	900	391	306	203	100	43	34	23
2e kwartaal	911	394	313	203	100	43	34	22
3e kwartaal	963	421	347	195	100	44	36	20
4e kwartaal	1 007	453	350	204	100	45	35	20
1994								
1e kwartaal	1 062	520	355	188	100	49	33	18
2e kwartaal	1 044	461	374	209	100	44	36	20
3e kwartaal	1 061	484	371	206	100	46	35	19
4e kwartaal	1 069	480	383	207	100	45	36	19
1995								
1e kwartaal	1 087	497	384	206	100	46	35	19
2e kwartaal	1 057	446	402	208	100	42	38	20
3e kwartaal	1 058	453	406	199	100	43	38	19
4e kwartaal	1 060	459	400	202	100	43	38	19
1996								
1e kwartaal	1 077	469	405	202	100	44	38	19
2e kwartaal	1 051	418	411	222	100	40	39	21
3e kwartaal	1 058	441	392	226	100	42	37	21
4e kwartaal	1 069	432	411	225	100	40	38	21
1997								
1e kwartaal	1 077	415	422	240	100	39	39	22
2e kwartaal	1 021	376	411	234	100	37	40	23
3e kwartaal	996	372	388	236	100	37	39	24
4e kwartaal	977	336	398	243	100	34	41	25
1998								
1e kwartaal	971	346	382	242	100	36	39	25
2e kwartaal	905	270	379	256	100	30	42	28
3e kwartaal	864	271	343	250	100	31	40	29
4e kwartaal	853	260	346	248	100	30	41	29
1999								
1e kwartaal	843	265	323	255	100	31	38	30
2e kwartaal	779	216	332	231	100	28	43	30
3e kwartaal	740	212	301	226	100	29	41	31
4e kwartaal	724	189	277	258	100	26	38	36
2000								
1e kwartaal	716	217	261	238	100	30	37	33
2e kwartaal	680	173	262	245	100	25	39	36
3e kwartaal	654	176	256	222	100	27	39	34
4e kwartaal	644	186	228	230	100	29	35	36
2001								
1e kwartaal	629	176	236	218	100	28	37	35
2e kwartaal	579	132	203	244	100	23	35	42
3e kwartaal	553	141	179	233	100	25	32	42

¹⁾ De hier vermelde aantallen volgens de registratie zijn bepaald uit het maandelijks door het Landelijk Bureau voor de Arbeidsvoorziening aan het CBS ter beschikking gesteld databestand (het zgn. GIS-bestand).

Tabel 2.1.3
Geregisteerde werklozen ¹⁾ van 16-64 jaar naar landsdeel en de 4 grote gemeenten

	Groningen Friesland Drenthe	Overijssel Flevoland Gelderland	Utrecht Noord-Holland Zuid-Holland Zeeland	Noord-Brabant Limburg	Nederland	w.o. Amsterdam Rotterdam 's-Gravenhage Utrecht
<i>x 1 000</i>						
1994						
1e kwartaal	66	101	244	109	520	122
2e kwartaal	59	88	221	93	461	106
3e kwartaal	59	93	232	100	484	109
4e kwartaal	65	94	230	90	480	110
1995						
1e kwartaal	66	96	229	107	497	108
2e kwartaal	59	85	217	85	446	108
3e kwartaal	61	81	227	85	453	111
4e kwartaal	59	83	224	93	459	115
1996						
1e kwartaal	68	85	224	92	469	104
2e kwartaal	57	78	196	86	418	95
3e kwartaal	62	79	208	92	441	98
4e kwartaal	63	77	207	85	432	101
1997						
1e kwartaal	61	82	189	84	415	92
2e kwartaal	47	70	194	65	376	100
3e kwartaal	51	71	174	75	372	89
4e kwartaal	52	58	161	64	336	82
1998						
1e kwartaal	55	60	163	68	346	81
2e kwartaal	32	49	137	51	270	74
3e kwartaal	37	45	134	55	271	67
4e kwartaal	44	47	122	47	260	65
1999						
1e kwartaal	45	54	117	49	265	57
2e kwartaal	38	42	102	35	216	56
3e kwartaal	33	35	98	47	212	51
4e kwartaal	30	34	90	35	189	42
2000						
1e kwartaal	36	37	104	40	217	52
2e kwartaal	29	32	78	34	173	32
3e kwartaal	25	32	87	31	176	35
4e kwartaal	25	35	88	37	186	46
2001						
1e kwartaal	24	35	81	35	176	37
2e kwartaal	19	30	55	28	132	21
3e kwartaal	20	26	69	26	141	34
<i>geregisteerde werklozen in % van de beroepsbevolking</i>						
3e kwartaal						
2000*	3,6	2,2	2,5	2,0	2,4	3,8
2001*	2,8	1,8	2,0	1,6	2,0	3,6

Bron: CBS, Statistiek geregisteerde werkloosheid.

¹⁾ Niet voor seizoensinvloeden gecorrigeerd.

2.3 Collectieve arbeidsvoorwaarden en vakverenigingen

Indexcijfers van cao-lonen

Cao-uurlonen gelijk gebleven

Het cao-loon per uur inclusief bijzondere beloningen van werknemers (jeugd en volwassenen tezamen) in september 2001 is ten opzichte van augustus 2001 gelijk gebleven. Dit is berekend op basis van afgesloten collectieve arbeidsvoorwaarden-regelingen tot eind september 2001. De resultaten over 2001 zijn nog voorlopig, omdat voor een deel van de werknemers nog geen nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst is vastgesteld.

Toelichting bij de tabellen 2.3.1–2.3.3

Uit de statistiek Indexcijfers van cao-lonen komen elke maand cijfers beschikbaar over de contractuele loon- en arbeidsduurontwikkeling. Deze cijfers hebben betrekking op de loon- en arbeidsduurgegevens zoals die staan vermeld in collectieve arbeidsovereenkomsten en andere collectieve loonregelingen (cao's). Bij dit onderzoek worden geen enquêteformulieren aan bedrijven en instellingen verstuurd, maar wordt gebruik gemaakt van de in cao's opgenomen gegevens.

Hieronder volgt een beknopte toelichting op deze cijfers. Een meer uitgebreide beschrijving kunt u vinden in het *Supplement bij de Sociaal-economische maandstatistiek 1993*, no. 3 en in de publicatie *Arbeid en lonen van werknemers 1993* (CBS 1994). Praktische informatie over het gebruik van indexcijfers voor leveringscontracten met een lange doorlooptijd is opgenomen in de brochure *Prijsindexering in leveringscontracten* (CBS 1996).

Begrippen

De statistiek biedt indexcijfers over de ontwikkeling van:

- de cao-lonen;
- de contractuele loonkosten;
- de contractuele arbeidsduur.

Met de *indexcijfers van de cao-lonen* wordt de ontwikkeling van de bruto lonen weergegeven waarop werknemers bij een normale arbeidsduur onvoorwaardelijk recht hebben. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt naar cao-lonen inclusief bijzondere beloningen en cao-lonen exclusief bijzondere beloningen, en tussen cao-lonen per uur en cao-lonen per maand. Het cao-loon inclusief bijzondere beloningen omvat de volgende elementen:

- het loon voor normale arbeidstijd;
- alle bindend voorgeschreven, regelmatig betaalde toeslagen;
- alle bindend voorgeschreven bijzondere (niet maandelijks) beloningen, zoals de vakantietoeslag of de eindejaarsuitkering.

Uitgesloten zijn dus toeslagen die in de cao's voorwaardelijk zijn gesteld, zoals een leeftijdstoeslag of een toeslag voor ploegendienst, en individuele loonstijgingen.

De brutoering van de overhevelingstoeslag (vanaf januari 2001) is zodanig in de indexcijfers verwerkt, dat de brutoering niet leidt tot loonmutaties, voorzover niet van de wettelijke brutoeringsregeling (verhoging van het loon met 1,9 procent met een maximum van 1745 gulden per jaar) is afgeweken.

De *indexcijfers van de contractuele loonkosten* geven de ontwikkeling weer van de loonkosten voor werkgevers. Hiertoe wordt het bovenvermelde cao-loon inclusief bijzondere beloningen uitgebreid met:

- alle wettelijk voorgeschreven sociale lasten (premies voor WAO, WW, wachtgeld en ZFW, uitgezonderd premie ZW) en (t/m 2000) de overhevelingstoeslag,

- alle contractueel aangegane, bindend voorgeschreven sociale lasten (premies voor VUT, (pre)pensioen, bovenwettelijke verzekering voor arbeidsongeschiktheid e.d. en sociale en bedrijfstakfondsen).

De *indexcijfers van de contractuele arbeidsduur* geven de ontwikkeling weer van de in cao's overeengekomen jaarlijkse arbeidsduur van volwassen voltijdwerknemers. Deze contractuele arbeidsduur is te beschouwen als het maximaal aantal te werken uren per jaar. Dit wordt berekend door de normale arbeidsduur (zoals vermeld in de cao) te verminderen met het aantal officiële feestdagen (vastgesteld op zes dagen per jaar), het aantal onvoorwaardelijke vakantiedagen en eventuele arbeidsduurverkortingen. Met voorwaardelijke arbeidsduurverkortingen, bijvoorbeeld vanwege leeftijd of ploegendienst, wordt geen rekening gehouden.

Populatie

Het onderzoek omvat cao's van bedrijven en instellingen uit alle bedrijfstakken en grootteklassen, behalve:

- particuliere huishoudens met personeel in loondienst (Sbi-code 95);
- ambassades, consulaten en internationale gemeenschapsorganen (Sbi-code 99).

Buiten beschouwing blijft de loon- en arbeidsduurontwikkeling van:

- werknemers die geen voltijd baan hebben;
- werknemers die niet onder een cao vallen.

Per cao gemeten loon- en arbeidsduurontwikkelingen worden samengevoegd en gewogen met behulp van loonsommen waarin ook werknemers die geen voltijd baan hebben én werknemers die niet onder een cao vallen zijn meegenomen. Er wordt dus verondersteld dat de cao-loonmutaties ook betrekking hebben op werknemers die in deeltijd werken of die niet onder de werkingssfeer van een cao vallen. In 1990, het basisjaar van de huidige reeks indexcijfers, hadden twee van de drie werknemers een voltijd baan en viel ongeveer driekwart van alle werknemers onder de werkingssfeer van een cao.

Beschikbare cijfers

De indexcijfers zijn in een aantal varianten beschikbaar:

- cao-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen;
- cao-lonen per maand exclusief bijzondere beloningen;
- cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen;
- contractuele loonkosten per uur inclusief bijzondere beloningen;
- jaarlijkse contractuele arbeidsduur van volwassen voltijdwerknemers.

De indexcijfers van de cao-lonen per maand ontwikkelen zich onafhankelijk van wijzigingen in de arbeidsduur (normale arbeidsduur, verlofdagen en arbeidsduurverkortingen). Deze wijzigingen zijn wel van invloed op de indexcijfers van de cao-lonen per uur, de contractuele loonkosten per uur en natuurlijk de jaarlijkse contractuele arbeidsduur.

Een uitsplitsing van de indexcijfers van de cao-lonen is beschikbaar naar categorie werknemers (jeugd en volwassenen), cao-sector (particuliere bedrijven, overheid en gesubsidieerde sector) en economische activiteit (bedrijfssector, bedrijfstak en -klasse). De indexcijfers van de contractuele loonkosten zijn beschikbaar naar economische activiteit en die van de contractuele arbeidsduur naar cao-sector en economische activiteit.

In de indexcijfers zijn regelingen verwerkt die op het moment van samenstellen van de cijfers bekend waren. Daarna kunnen de ge-

gevens nog wijzigen als cao's met terugwerkende kracht worden afgesloten. De eerst gepubliceerde indexcijfers zijn daarom vaak lager dan de later gepubliceerde voorlopige en definitieve indexcijfers. De gegevens van een kalenderjaar worden definitief vastgesteld, als alle cao's zijn afgesloten, maar uiterlijk in de maand mei van het daarop volgende jaar.

Voor een correct gebruik dienen indexcijfers van eenzelfde status te worden gehanteerd. Dit betekent dus dat eerst gepubliceerde cijfers vergeleken moeten worden met eerst gepubliceerde, voorlopige met voorlopige en definitieve met definitieve cijfers.

Methode

Om een goed beeld van de contractuele loon- en arbeidsduurontwikkeling te krijgen, is het niet nodig alle cao's waar te nemen. Enkele uitzonderingen daargelaten worden alleen cao's waargenomen die voor minstens 500 werknemers gelden én loontabellen bevatten. Van deze cao's worden niet alle loon- en arbeidsduurgegevens verwerkt, maar enkele representatieve meetpunten (zwaartepunten): ruim 8100 voor de reeks 1990=100. De veranderingen per meetpunt worden in een aantal stappen samengevoegd tot te publiceren uitkomsten.

Eenmaal per tien jaar wordt het aantal meetpunten vastgesteld. De keuze van de meetpunten is gebaseerd op de verdeling van de werknemers over de loonschalen in het basisjaar. Informatie over deze verdeling wordt via een eenmalig onderzoek verkregen. Daarbij wordt ook het gewicht (loonsommen) van de meetpunten

per cao vastgesteld. Deze gewichten blijven constant totdat het basisjaar wordt aangepast. Door het constant houden van deze gewichten hebben veranderingen in de samenstelling van de werknemerspopulatie per cao (zoals de leeftijdsopbouw) geen invloed op de indexcijfers. De gewichten per bedrijfsklasse en cao-sector worden wel ieder jaar aangepast. Hierdoor zijn verschuivingen in de aantallen werknemers naar bedrijfsklasse en cao-sector wel van invloed op de indexcijfers.

Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993)

Voor de indeling van bedrijven naar economische activiteit wordt de Standaard bedrijfsindeling van 1993 (SBI 1993) gebruikt. Dit is een CBS-indeling waarbij de economische activiteit van een bedrijf of instelling gekenmerkt wordt door het voortgebrachte product, de in het productieproces gebruikte grondstoffen en hulpdiensten, en de aard van het productieproces. De SBI heeft een hiërarchische opbouw. Het hoogste niveau is een indeling in vier bedrijfssectoren. Deze bedrijfssectoren zijn onderverdeeld in zestien bedrijfstakken, die op hun beurt weer gesplitst zijn in bedrijfsklassen en bedrijfsgroepen. De cijfercodes die voor de indeling worden gebruikt vormen niet altijd een aaneensluitende reeks. Het ontbreken van bepaalde codes betekent dus niet automatisch dat deze groepen in de statistiek ontbreken. In de tabellen worden de uitkomsten gedetailleerd naar de vier bedrijfssectoren, alle waargenomen bedrijfstakken met uitzondering van de bedrijfstak delfstoffenwinning, en een selectie van de belangrijkste bedrijfsklassen.

Tabel 2.3.1
Cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen

	Sbi-code ¹⁾	2000				2001*								
		sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.
1990=100														
Totaal	01–93	133,4	133,6	133,6	133,7	135,6	135,7	136,0	137,1	137,5	138,0	139,2	139,2	139,2
Leeftijdscategorie														
Jeugd		133,8	133,8	133,8	133,9	138,7	138,7	138,7	139,6	139,8	140,1	142,5	142,5	142,5
Volwassenen		133,4	133,6	133,6	133,7	135,4	135,5	135,8	136,9	137,4	137,9	138,9	138,9	138,9
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		134,2	134,3	134,3	134,4	136,4	136,5	136,5	138,0	138,4	138,7	140,1	140,1	140,1
Overheid		131,5	131,9	132,0	132,0	132,4	132,5	134,0	134,2	135,2	135,5	135,5	135,5	135,5
Gesubsidieerde sector		132,3	132,4	132,4	132,6	136,3	136,0	136,2	136,5	136,5	137,8	139,5	139,5	139,5
Bedrijfssector ¹⁾														
Landbouw en visserij	01–05	137,6	137,6	137,6	137,6	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	141,3	141,3	141,3
Industrie en bouwnijverheid	10–45	135,4	135,3	135,3	135,5	136,4	136,5	136,5	138,9	139,6	140,0	140,8	140,8	140,8
Commerciële dienstverlening	50–74	132,9	133,1	133,1	133,2	135,9	135,9	135,9	136,9	137,1	137,4	139,2	139,2	139,2
Niet-commerciële dienstverlening	75–93	132,2	132,6	132,6	132,6	134,3	134,2	135,2	135,5	136,1	136,8	137,5	137,5	137,5
Bedrijfstak ¹⁾														
Industrie	15–37	134,6	134,6	134,6	134,9	135,7	135,9	136,0	137,6	138,1	138,2	139,0	139,0	139,0
Energie- en waterleidingbedrijven	40–41	129,8	130,5	130,5	130,5	131,6	131,6	131,6	133,5	135,2	135,2	135,2	135,2	135,2
Bouwnijverheid	45	138,1	137,7	137,7	137,7	138,6	138,6	138,6	142,7	143,9	145,4	146,2	146,2	146,2
Handel	50–52	134,4	134,9	134,9	134,9	136,5	136,5	136,5	137,8	138,4	138,8	140,3	140,3	140,3
Horeca	55	136,9	137,2	137,2	137,2	136,9	136,9	136,9	136,9	137,8	137,8	142,5	142,5	142,5
Vervoer en communicatie	60–64	131,6	131,8	131,8	132,0	132,8	132,7	132,8	135,5	135,7	135,7	135,8	135,8	135,8
Financiële instellingen	65–67	134,8	134,8	134,8	135,3	135,4	135,4	135,5	135,7	135,7	137,4	140,0	140,0	140,0
Zakelijke dienstverlening	70–74	130,9	130,9	130,9	130,9	136,8	136,8	136,9	136,9	136,9	136,9	139,1	139,1	139,1
Openbaar bestuur	75	131,3	132,2	132,2	132,2	133,0	133,3	133,4	133,7	135,5	135,5	135,6	135,5	135,6
Onderwijs	80	131,5	131,5	131,5	131,5	131,6	131,6	135,3	135,3	135,3	135,3	135,3	135,3	135,3
Gezondheids- en welzijnszorg	85	132,8	132,8	132,8	132,8	136,7	136,3	136,4	136,6	136,6	138,6	140,4	140,4	140,4
Cultuur en overige dienstverlening	90–93	134,2	134,7	134,7	134,7	136,1	136,1	136,7	138,0	138,0	138,0	138,7	138,7	138,7
Bedrijfsklasse ¹⁾														
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15–16	134,0	134,1	134,1	134,1	135,9	135,9	136,0	138,0	138,1	138,2	139,0	139,0	139,0
Grafische industrie	22	132,1	132,1	132,1	133,0	133,5	135,3	135,3	136,3	136,3	136,3	136,3	136,3	136,3
Chemische industrie	24	135,5	135,5	135,5	135,5	137,1	137,2	137,3	141,5	141,5	141,5	142,0	142,0	142,0
Metaal- en elektrotechnische industrie	27–35	135,0	135,0	135,0	135,0	135,5	135,5	135,5	136,8	137,9	137,9	138,3	138,3	138,3
Groothandel	51	133,3	133,4	133,3	133,3	134,9	135,0	135,0	136,5	136,6	137,2	138,5	138,4	138,5
Detailhandel	52	137,0	138,2	138,2	138,3	139,7	139,7	139,7	141,3	141,3	141,4	143,9	143,9	143,9
Financiële instellingen en zakelijke dienstverlening	65–74	131,9	131,9	131,9	132,0	136,5	136,5	136,5	136,6	136,6	137,0	139,3	139,3	139,3
Bankwezen	65	135,7	135,7	135,7	135,7	135,5	135,5	135,5	135,5	135,5	137,0	140,7	140,7	140,7
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	66	133,2	133,2	133,2	134,8	135,8	135,8	135,8	136,7	136,7	138,9	138,9	138,9	138,9

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Tabel 2.3.2
Cao-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen

	Sbi-code ¹⁾	2000				2001*								
		sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.
1990=100														
Totaal	01–93	130,4	130,5	130,5	130,6	132,5	132,5	132,8	133,9	134,4	134,8	135,9	135,9	135,9
Leeftijdscategorie														
Jeugd		132,2	132,2	132,2	132,3	137,0	137,0	137,1	137,9	138,2	138,4	140,8	140,8	140,8
Volwassenen		130,2	130,4	130,4	130,5	132,2	132,2	132,5	133,6	134,1	134,6	135,6	135,6	135,6
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		132,4	132,5	132,5	132,5	134,6	134,6	134,7	136,1	136,5	136,8	138,2	138,2	138,2
Overheid		126,1	126,6	126,6	126,6	127,0	127,1	128,5	128,7	129,7	130,0	130,0	130,0	130,0
Gesubsidieerde sector		125,7	125,7	125,7	126,0	129,4	129,2	129,3	129,6	129,6	130,9	132,5	132,5	132,5
Bedrijfssector ¹⁾														
Landbouw en visserij	01–05	134,6	134,6	134,6	134,6	137,0	137,0	137,0	137,0	137,0	137,0	138,2	138,2	138,2
Industrie en bouwnijverheid	10–45	133,5	133,4	133,4	133,6	134,5	134,6	134,6	136,9	137,6	138,1	138,8	138,8	138,8
Commerciële dienstverlening	50–74	131,0	131,2	131,2	131,3	134,0	134,0	134,0	134,9	135,2	135,5	137,2	137,2	137,2
Niet-commerciële dienstverlening	75–93	126,3	126,7	126,7	126,7	128,3	128,2	129,2	129,5	130,0	130,7	131,3	131,3	131,3
Bedrijfstak ¹⁾														
Industrie	15–37	133,1	133,1	133,1	133,4	134,2	134,4	134,5	136,1	136,6	136,7	137,4	137,4	137,4
Energie- en waterleidingbedrijven	40–41	127,4	128,1	128,1	128,1	129,2	129,2	129,2	131,1	132,7	132,7	132,7	132,7	132,7
Bouwnijverheid	45	135,2	134,8	134,8	134,8	135,7	135,7	135,7	139,7	140,9	142,3	143,1	143,1	143,1
Handel	50–52	132,9	133,3	133,3	133,3	134,9	134,9	134,9	136,2	136,8	137,1	138,7	138,6	138,7
Horeca	55	136,7	137,1	137,1	137,1	136,8	136,8	136,8	136,8	137,7	137,7	142,3	142,3	142,3
Vervoer en communicatie	60–64	129,6	129,8	129,8	130,0	130,7	130,7	130,7	133,6	133,8	133,8	133,9	133,9	133,9
Financiële instellingen	65–67	129,3	129,3	129,3	129,7	129,7	129,7	129,9	129,9	129,9	131,5	134,1	134,1	134,1
Zakelijke dienstverlening	70–74	130,1	130,1	130,1	130,1	136,0	136,0	136,0	136,1	136,1	136,1	138,2	138,2	138,2
Openbaar bestuur	75	126,3	127,1	127,2	127,2	127,9	128,1	128,2	128,5	130,2	130,3	130,3	130,3	130,3
Onderwijs	80	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6	129,1	129,1	129,1	129,1	129,1	129,1	129,1
Gezondheids- en welzijnszorg	85	125,5	125,5	125,5	125,5	129,1	128,8	128,9	129,0	129,0	131,0	132,6	132,6	132,6
Cultuur en overige dienstverlening	90–93	130,6	131,1	131,1	131,1	132,4	132,4	133,0	134,2	134,2	134,2	134,9	134,9	134,9
Bedrijfsklasse ¹⁾														
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15–16	134,0	134,1	134,1	134,1	135,9	135,9	136,1	138,1	138,1	138,2	139,0	139,0	139,0
Grafische industrie	22	132,2	132,2	132,2	133,1	133,6	135,4	135,4	136,4	136,4	136,4	136,4	136,4	136,4
Chemische industrie	24	131,8	131,8	131,8	131,8	133,4	133,4	133,5	137,7	137,7	137,7	138,1	138,1	138,1
Metaal- en elektrotechnische industrie	27–35	133,8	133,9	133,9	133,9	134,3	134,3	134,3	135,5	136,6	136,6	137,0	137,0	137,0
Groothandel	51	132,3	132,4	132,4	132,4	133,9	134,0	134,0	135,5	135,6	136,2	137,5	137,4	137,5
Detailhandel	52	134,3	135,4	135,4	135,5	136,9	136,9	136,9	138,4	138,4	138,4	140,8	140,8	140,8
Financiële instellingen en zakelijke dienstverlening	65–74	129,7	129,7	129,7	129,8	134,2	134,2	134,2	134,3	134,3	134,7	137,0	137,0	137,0
Bankwezen	65	127,8	127,8	127,8	127,8	127,6	127,6	127,6	127,6	127,6	129,0	132,5	132,5	132,5
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	66	132,3	132,3	132,3	134,0	134,2	134,2	134,2	135,1	135,1	137,2	137,2	137,2	137,2

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Tabel 2.3.3
Contractuele loonkosten per uur inclusief bijzondere beloningen

	Sbi-code ¹⁾	2000				2001*								
		sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.
		1990=100												
Metaal- en elektrotechnische industrie	27–35	135,5	135,3	135,3	135,3	134,5	134,5	134,5	135,8	136,9	136,9	137,3	137,3	137,3
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	66	134,4	134,4	134,4	136,1	136,1	136,1	136,1	137,0	137,0	139,2	139,2	139,2	139,2
Openbaar bestuur	75	132,7	133,6	133,6	133,6	133,7	134,0	134,1	134,4	136,2	136,3	136,3	136,3	136,3
Onderwijs	80	134,6	134,6	134,6	134,6	133,7	133,7	137,4	137,4	137,4	137,4	137,4	137,4	137,4
Gezondheids- en welzijnszorg	85	130,5	130,5	130,5	130,5	133,4	133,1	133,1	133,3	133,3	135,3	137,0	137,0	137,0

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

2.5 Sociale zekerheid

Uitkeringen krachtens de Algemene Bijstandswet (Abw), loaw en loaz

Aan het einde van het eerste kwartaal van 2001 ontvingen circa 331 duizend personen (huishoudens) een bijstandsuitkering. Ten opzichte van het eerste kwartaal 2000 is het aantal uitkeringen met circa 25 duizend afgenomen. Het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering blijft nog steeds dalen, maar het dalings-tempo neemt af. Uit tabel 2.5.2 blijkt dat de daling tussen het eerste kwartaal 1999 en eerste kwartaal 2000 nog ruim 34 duizend uitkeringen bedroeg.

Toelichting bij de tabellen 2.5.1 en 2.5.2

In de tabellen 2.5.1 en 2.5.2 wordt informatie gegeven over het aantal huishoudens met een uitkering krachtens de Algemene Bijstandswet (Abw), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (loaw) en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (loaz). De uitkomsten over de Abw hebben betrekking op thuiswonenden jonger dan 65 jaar met een periodieke algemene bijstandsuitkering. Dit is een uitkering om in de

noodzakelijke kosten van het bestaan te kunnen voorzien. De gegevens over de loaw en loaz hebben ook betrekking op personen (jonger dan 65 jaar) woonachtig in tehuizen, inrichtingen en dergelijke.

De resultaten van de Abw, loaw en loaz worden samengesteld op basis van gegevens die vanaf 1996 maandelijks door de gemeenten aan het CBS worden verstrekt. De in deze tabellen gepubliceerde cijfers bevatten een correctie voor administratieve vertraging van drie maanden. Dat is nodig omdat uit onderzoek is gebleken dat een aanzienlijk deel van de instroom in de bijstand pas na enige tijd in de bijstandsadministratie wordt opgenomen. Het gevolg is dat pas na enkele maanden met voldoende volledigheid over een bepaalde verslagmaand gepubliceerd kan worden.

Een uitkering wordt toegekend aan huishoudens, waarbij één persoon als aanvrager wordt aangemerkt. Bij (echt)paren is dat in veel gevallen de man. Dit betekent dat de persoonskenmerken zoals in de tabellen opgenomen, in de meeste gevallen betrekking hebben op mannelijke aanvragers. Gegevens over de overige leden van het huishouden, meestal dus vrouwen en jongeren (kinderen) komen niet tot uitdrukking in de tabellen.

N.B. Tengevolge van een andere berekeningswijze zijn de uitkomsten voor de maanden januari tot en met september 1999 herzien.

Bron: CBS Statistiek Abw/loaw/loaz.

Tabel 2.5.1

Huishoudens ¹⁾ met een periodieke algemene bijstandsuitkering of met een uitkering krachtens de loaw of de loaz, ultimo maand

	Abw	loaw	loaz
	x 1 000		
1998			
januari	435,1	19,3	4,1
februari	432,2	19,2	4,1
maart	426,0	19,2	4,0
april	422,0	19,2	4,0
mei	417,7	19,3	4,0
juni	412,6	19,3	4,0
juli	411,6	19,5	4,0
augustus	407,9	19,7	4,0
september	405,0	19,8	4,0
oktober	401,8	19,8	4,0
november	399,1	19,9	4,0
december	397,3	20,0	4,0
1999			
januari	395,0	20,7	4,0
februari	392,2	20,8	4,0
maart	389,6	20,9	3,9
april	385,9	20,9	4,0
mei	382,4	21,0	3,9
juni	377,5	21,1	3,9
juli	376,3	21,2	3,9
augustus	373,3	21,3	3,9
september	370,3	21,4	3,8
oktober	367,5	21,4	3,8
november	364,4	21,4	3,8
december	363,2	21,4	3,8
2000			
januari	360,5	21,5	3,8
februari	358,1	21,5	3,8
maart	355,2	21,3	3,7
april	352,2	21,0	3,7
mei	349,5	20,8	3,7
juni	346,5	20,5	3,6
juli	345,1	20,2	3,6
augustus	342,8	19,9	3,6
september	340,6	19,7	3,6
oktober	338,1	19,6	3,5
november	335,6	19,4	3,5
december	335,0	19,1	3,5
2001			
januari	333,6	19,0	3,5
februari	332,3	18,7	3,5
maart	330,9	18,7	3,4

¹⁾ Huishoudens waarvan de aanvrager jonger is dan 65 jaar.

Tabel 2.5.2
Huishoudens ¹⁾ met periodieke algemene bijstand naar kenmerken van de aanvrager

	1999				2000				2001
	31 maart	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart
<i>x 1 000</i>									
Totaal	389,6	377,5	370,3	363,2	355,2	346,5	340,6	335,0	330,9
Geslacht									
Man	174,7	166,9	161,7	157,8	153,2	147,6	143,5	140,8	138,5
w.v.									
jonger dan 25 jaar	15,7	13,9	13,1	12,5	12,0	10,8	10,3	10,0	10,1
25-34 jaar	48,0	44,5	41,8	39,9	37,6	35,3	33,4	32,1	31,0
35-44 jaar	46,5	44,8	43,8	42,7	41,6	40,3	39,3	38,6	38,0
45-54 jaar	37,2	36,4	35,7	35,3	34,5	33,8	33,3	32,8	32,4
55-64 jaar	27,3	27,3	27,3	27,4	27,4	27,4	27,3	27,1	27,1
Vrouw	214,8	210,5	208,5	205,3	202,0	198,9	197,0	194,2	192,3
w.v.									
jonger dan 25 jaar	19,1	17,9	18,0	17,5	17,2	16,4	16,6	16,3	16,4
25-34 jaar	57,4	55,6	54,1	52,5	50,9	49,4	48,0	46,7	45,6
35-44 jaar	59,0	57,9	57,3	56,2	55,1	54,4	53,9	53,0	52,3
45-54 jaar	45,4	45,0	44,7	44,3	43,8	43,4	43,1	42,8	42,5
55-64 jaar	33,9	34,2	34,4	34,8	35,1	35,3	35,4	35,3	35,5
Leefvorm									
Alleenstaande	216,9	208,6	203,7	199,3	194,9	188,9	185,4	182,2	180,5
Alleenstaande ouder	102,7	101,0	100,9	99,7	98,3	97,5	96,8	95,5	94,5
(Echt)paar	68,5	66,2	64,2	62,8	60,9	59,1	57,5	56,3	54,9
Anders	1,5	1,6	1,5	1,4	1,1	1,1	1,0	0,9	1,0
Burgerlijke staat ²⁾									
Gehuwd ³⁾	95,6	90,2	87,8	86,1	83,6	80,9	79,7	78,2	.
Gescheiden	114,7	115,5	113,6	111,5	109,5	108,6	106,1	105,8	.
Ongehuwd	176,3	168,7	165,6	161,8	158,1	152,8	150,6	148,3	.
Weduwstaat	2,9	3,0	3,3	3,7	4,0	4,1	4,2	2,7	.
Onbekend	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	.
Nationaliteit									
Nederlandse	328,8	320,2	315,4	309,9	304,4	297,4	293,1	288,7	285,4
Niet-Nederlandse	53,9	51,2	49,6	47,9	46,4	44,5	43,2	42,4	41,7
Onbekend	6,9	6,1	5,3	5,4	4,4	4,5	4,4	3,9	3,8
Duur algemene bijstand									
Korter dan 1 jaar	84,3	78,8	76,3	74,6	72,6	69,2	67,5	66,3	66,0
1 jaar of langer	305,3	298,7	294,0	288,6	282,6	277,3	273,1	268,7	264,9

¹⁾ Huishoudens waarvan de aanvrager jonger is dan 65 jaar.

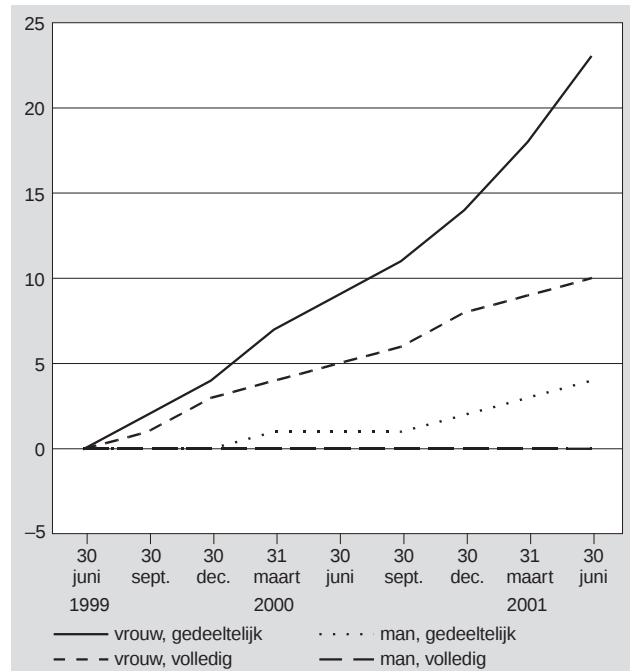
²⁾ De gegevens over de burgerlijke staat zijn vanaf 1999 voorlopig.

³⁾ Inclusief gehuwd, verlaten en gescheiden van tafel en bed.

Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen

Het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen blijft stijgen. Eind juni 2001 werden 965 duizend arbeidsongeschiktheidsuitkeringen verstrekt, 26 duizend meer dan een jaar eerder. Van deze stijging is meer dan de helft toe te schrijven aan volledig arbeidsongeschikte vrouwen. Het aantal gedeeltelijk arbeidsongeschikte mannen en vrouwen stijgt minder sterk. Het aantal volledig arbeidsongeschikte mannen daalt sinds een jaar.

Ontwikkeling van het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, 1999 2e kwartaal–2001 2e kwartaal

Toelichting bij de tabellen 2.5.4 tot en met 2.5.7

Algemeen

In deze tabellen wordt informatie gegeven over het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) en de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong).

Deze regelingen zijn van kracht sedert de invoering op 1 januari 1998 van de Wet premiedifferentiatie en marktwerking bij arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (PEMBA). Met de invoering van de Wet PEMBA is de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW) ingetrokken. Personen die een AAW-uitkering ontvingen, hebben vanaf 1 januari 1998 recht op een uitkering krachtens de WAZ of Wajong. De WAO is van toepassing geworden op het overheidspersoneel. Tot 1998 had het overheidspersoneel recht op een aan de AAW gerelateerde uitkering. Bovendien kon men onder bepaalde voorwaarden aanspraak maken op een bovenwettelijke (aanvullende) uitkering.

Bronnen

De gegevens over de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen worden maandelijks ontvangen van de uitvoeringsinstellingen sociale zekerheid (uvi's). De uvi's GAK, GUO, SFB, Cadans (voorheen Detam en BVG) en USZO ontleen deze gegevens aan hun uitkeringsadministraties.

Populatie

Afhankelijk van de arbeidsmarktsituatie voor de intreding van de volledige of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid kan aanspraak bestaan op meer dan een uitkering. Er is dan sprake van samenloop van uitkeringen. Het gaat hierbij om enkele duizendtallen. Bij een dergelijke samenloop zijn van elke uitkering de gegevens opgenomen. De tabellen geven dus geen informatie over het aantal mensen dat een of meer uitkeringen ontvangt, maar wel over het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen en de bijbehorende kenmerken van de uitkering of uitkeringontvanger. Dit betekent dat formeel niet gezegd kan worden dat bijvoorbeeld mannen vaker een arbeidsongeschiktheidsuitkering hebben dan vrouwen, maar wel dat de uitkeringen vaker betrekking hebben op mannen dan op vrouwen.

Nuluitkeringen

De gepubliceerde aantallen zijn inclusief ongeveer 10 000 nuluitkeringen. Nuluitkeringen zijn uitkeringen die niet tot uitbetaling komen door korting op de uitkering, sanctie of schorsing. Korting op de uitkering leidend tot een nuluitkering wordt veroorzaakt doordat men voldoende inkomsten uit arbeid of een andere sociale zekerheidsuitkering heeft. Een sanctie kan worden opgelegd omdat men niet voldoet aan de voorschriften op grond waarvan voortzetting van de uitkering afhankelijk is. Een dergelijke sanctie wordt opgelegd in het kader van de Wet Boeten, Maatregelen en Terug- en invordering sociale zekerheid (wet BMT). Een uitkering kan worden geschorst of opgeschort als de uitvoeringsinstelling sociale zekerheid aanwijzingen heeft dat aan het recht op een uitkering kan worden getwijfeld.

Achtergrondvariabelen

De aantallen lopende uitkeringen zijn uitgewerkt naar een aantal persoons- en uitkeringskenmerken.

In de tabellen komen de aantallen uitkeringen voor. Ontvangt een persoon meer dan een uitkering, dan wordt deze ook meer dan een keer geteld.

De *leeftijd* is de leeftijd aan het eind van de verslagperiode.

De *herkomstcategorie* geeft de (arbeidsmarkt-) situatie weer waarin men verkeerde op het moment dat recht op een uitkering in verband met volledige of gedeeltelijk arbeidsongeschikt ontstond.

In de categorie 'zelfstandigen' zijn inbegrepen de meewerkende echtgenoten. In de categorie 'zelfstandige beroepsbeoefenaars' zijn inbegrepen de directeurs/groottaandeelhouders.

'Vrijwillig verzekerden' zijn personen die werkzaam in het buitenland, zich vrijwillig hebben verzekerd tegen de financiële gevolgen van arbeidsongeschiktheid. 'Jonggehandicapten' zijn personen die op de dag dat zijn 17 jaar werden, arbeidsongeschikt waren. 'Studenten' zijn jonggehandicapten die na hun 17^e jaar in verband met studie enige wettelijke tegemoetkoming in deze kosten hebben ontvangen. Na beëindiging van de studie waren zij nog steeds arbeidsongeschikt.

Bij de *mate van arbeidsongeschiktheid* komt de term 'volledig' overeen met een mate van arbeidsongeschiktheid van 80–100%.

De *wsw-indicatie* geeft aan of een of meer uitkeringen worden verstrekt aan een persoon die werkzaam is bij een instelling in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening.

De *duur van de uitkering* geeft het aantal jaren weer dat is verstreken tussen de datum waarop het recht op een uitkering is aangevraagd en de laatste dag van de verslagperiode.

Tabel 2.5.4
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen (alle regelingen) naar geslacht en mate van arbeidsongeschiktheid ¹⁾

	1999				2000				2001	
	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.
<i>x 1 000</i>										
Totaal ²⁾	910,0	915,0	920,1	925,9	933,0	938,4	940,1	949,4	957,7	964,7
Geslacht										
Man	546,6	546,3	546,4	547,3	548,0	547,9	545,8	547,9	549,5	549,8
Vrouw	363,3	368,6	373,7	378,6	385,0	390,5	394,3	401,5	408,2	414,9
Mate van arbeidsongeschiktheid										
Gedeeltelijk	241,5	242,6	243,9	245,4	248,2	250,4	251,4	255,8	260,4	265,4
Volledig	666,6	670,3	674,5	678,7	684,4	687,6	688,2	693,2	696,8	698,9

¹⁾ Niet-beëindigde arbeidsongeschiktheidsuitkeringen aan het eind van de verslagperiode.

²⁾ Inclusief onbekend.

Tabel 2.5.5
Uitkeringen krachtens de WAO naar persoons- en uitkeringskenmerken ¹⁾

	1999				2000				2001	
	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.
<i>x 1 000</i>										
Totaal ²⁾	733,1	737,5	740,9	745,7	752,0	756,1	757,3	765,6	773,0	779,7
Geslacht										
Man	439,2	438,9	438,0	438,5	438,9	438,4	436,3	438,0	439,3	439,7
Vrouw	293,9	298,6	302,9	307,1	313,1	317,7	321,0	327,6	333,7	340,1
Leeftijd										
15–24 jaar	5,6	5,6	5,6	5,8	5,9	5,9	5,8	6,0	6,0	6,1
25–34 jaar	57,3	58,5	59,6	60,7	61,7	62,5	62,9	64,7	65,5	66,3
35–44 jaar	123,4	124,6	125,8	127,3	129,4	130,6	131,2	133,4	135,4	137,5
45–54 jaar	240,2	241,2	241,0	242,5	244,0	244,8	245,1	249,1	250,8	250,1
55–64 jaar	305,8	306,8	308,0	308,6	310,1	311,5	311,5	311,7	314,4	318,9
Provincie										
Groningen	26,2	26,3	26,5	26,6	26,8	26,9	26,8	27,1	27,4	27,4
Friesland	26,1	26,3	26,4	26,5	26,6	26,7	26,7	26,9	27,0	27,1
Drenthe	23,4	23,4	23,6	23,8	24,0	24,1	24,2	24,4	24,6	24,8
Overijssel	49,5	49,8	50,2	50,6	51,1	51,4	51,5	52,2	52,9	53,4
Flevoland	14,2	14,4	14,6	14,8	15,3	15,5	15,7	16,0	16,2	16,6
Gelderland	83,1	83,6	84,2	84,8	85,7	86,1	86,2	87,2	88,0	87,7
Utrecht	48,7	49,1	49,2	49,5	50,2	50,8	50,6	51,4	51,9	52,6
Noord-Holland	132,4	133,2	133,5	134,1	135,5	136,1	136,5	137,9	139,3	140,8
Zuid-Holland	122,3	123,2	124,0	125,0	126,4	127,1	127,6	129,4	131,0	132,5
Zeeland	13,0	13,0	13,1	13,3	13,5	13,5	13,6	13,8	13,9	14,0
Noord-Brabant	106,1	106,7	107,2	107,8	108,8	109,2	109,4	110,3	111,2	111,7
Limburg	63,0	63,4	63,7	64,1	64,6	65,0	65,1	65,7	66,2	66,6
Mate van arbeidsongeschiktheid										
Gedeeltelijk	215,6	217,0	218,4	220,1	223,1	225,4	226,8	231,3	236,0	241,2
Volledig	515,9	518,8	521,1	524,0	528,4	530,2	530,1	533,8	536,6	538,0

¹⁾ Niet-beëindigde arbeidsongeschiktheidsuitkeringen aan het eind van de verslagperiode.

²⁾ Inclusief onbekend.

Tabel 2.5.6
Uitkeringen krachtens de WAZ naar persoons- en uitkeringskenmerken ¹⁾

	1999				2000				2001	
	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.
<i>x 1 000</i>										
Totaal ¹⁾	57,4	57,0	56,7	56,7	56,7	57,0	56,8	56,8	56,9	56,6
Geslacht										
Man	40,2	39,8	39,6	39,4	39,4	39,4	39,2	39,1	39,2	38,9
Vrouw	17,3	17,3	17,1	17,3	17,3	17,5	17,6	17,7	17,7	17,7
Leeftijd										
15–24 jaar	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
25–34 jaar	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6
35–44 jaar	4,5	4,5	4,4	4,5	4,6	4,7	4,7	4,7	4,8	4,8
45–54 jaar	16,8	16,6	16,3	16,1	16,1	16,0	15,9	16,0	15,8	15,4
55–64 jaar	34,2	34,1	34,1	34,1	34,1	34,3	34,2	34,1	34,3	34,4
Provincie										
Groningen	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Friesland	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,5	3,6	3,5	3,5
Drenthe	2,6	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Overijssel	4,6	4,6	4,5	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6
Flevoland	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Gelderland	7,1	7,0	7,0	7,0	7,1	7,1	7,1	7,1	7,1	7,0
Utrecht	2,6	2,6	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7	2,8	2,8
Noord-Holland	8,2	8,2	8,1	8,1	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	8,3
Zuid-Holland	6,6	6,6	6,6	6,6	6,7	6,7	6,7	6,7	6,8	6,7
Zeeland	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4
Noord-Brabant	10,0	9,9	9,8	9,8	9,8	9,8	9,8	9,7	9,7	9,6
Limburg	6,1	6,0	6,0	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,8
Mate van arbeidsongeschiktheid										
Gedeeltelijk	23,5	23,1	23,0	22,8	22,6	22,4	22,1	21,9	21,8	21,5
Volledig	33,8	33,6	33,4	33,7	34,2	34,6	34,7	34,9	35,1	35,1

¹⁾ Niet-beëindigde arbeidsongeschiktheidsuitkeringen aan het eind van de verslagperiode.

Tabel 2.5.7
Uitkeringen krachtens de Wajong naar persoons- en uitkeringskenmerken ¹⁾

	1999				2000				2001	
	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.
<i>x 1 000</i>										
Totaal ¹⁾	119,4	120,5	122,5	123,6	124,4	125,4	126,0	127,0	127,8	128,4
Geslacht										
Man	67,3	67,6	68,9	69,4	69,8	70,1	70,3	70,7	71,0	71,3
Vrouw	52,2	52,7	53,7	54,2	54,6	55,3	55,7	56,3	56,8	57,2
Leeftijd										
15–24 jaar	21,7	22,0	22,4	22,9	23,0	23,6	23,9	24,4	24,7	25,0
25–34 jaar	35,7	35,6	35,6	35,4	35,3	35,1	34,9	34,8	34,8	34,7
35–44 jaar	30,0	30,4	31,1	31,4	31,6	31,9	32,1	32,3	32,4	32,5
45–54 jaar	20,9	21,3	22,0	22,4	22,8	23,2	23,6	23,9	24,1	24,2
55–64 jaar	11,1	11,2	11,4	11,5	11,5	11,6	11,6	11,6	11,7	11,9
Provincie										
Groningen	5,6	5,7	5,8	5,9	5,9	6,0	6,1	6,2	6,3	6,3
Friesland	5,7	5,7	6,1	6,1	6,2	6,2	6,2	6,2	6,3	6,3
Drenthe	4,6	4,6	4,7	4,8	4,8	4,6	4,6	4,7	4,7	4,7
Overijssel	9,0	9,1	9,4	9,5	9,6	9,6	9,7	9,8	9,9	10,0
Flevoland	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8
Gelderland	16,8	16,8	17,0	17,1	17,2	17,1	17,2	17,3	17,4	17,2
Utrecht	8,3	8,3	8,5	8,5	8,6	8,7	8,7	8,8	8,9	8,9
Noord-Holland	16,7	16,9	17,1	17,3	17,4	17,6	17,7	17,8	18,0	18,0
Zuid-Holland	19,6	19,9	20,1	20,3	20,4	20,6	20,7	20,9	21,0	21,0
Zeeland	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,8	2,9	2,9	2,9
Noord-Brabant	16,2	16,3	16,6	16,8	17,0	17,1	17,2	17,3	17,4	17,4
Limburg	11,5	11,6	11,6	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,8	11,8
Mate van arbeidsongeschiktheid										
Gedeeltelijk	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
Volledig	116,9	117,9	120,0	121,0	121,8	122,8	123,5	124,4	125,2	125,8

¹⁾ Niet-beëindigde arbeidsongeschiktheidsuitkeringen aan het eind van de verslagperiode.

²⁾ Inclusief onbekend.

Kwartaalonderzoek ziekteverzuim

Toelichting bij de tabellen 2.5.8 en 2.5.9

De tabellen 2.5.8 en 2.5.9 hebben betrekking op het ziekteverzuim bij particuliere bedrijven. Het CBS publiceert ook gegevens over het ziekteverzuim bij de overheid in de publicatie 'Ziekteverzuim binnen de overheid'.

Met ingang van het vierde kwartaal van 1995 verricht het CBS ieder kwartaal onderzoek naar het ziekteverzuim bij particuliere bedrijven. Het onderzoek wordt gehouden in de vorm van een enquête bij bijna 17 duizend bedrijven en instellingen. Het kwartaalonderzoek is in de plaats gekomen van de jaaronderzoeken naar ziekteverzuim die het CBS over de jaren 1993 tot en met 1995 heeft gehouden.

Het onderzoek heeft betrekking op alle bedrijven en instellingen in Nederland met uitzondering van:

- overheidsinstellingen;
- personeel in dienst van huishoudens;
- internationale gemeenschapsorganen;
- bedrijven en instellingen die volgens het Algemeen bedrijfsregister van het CBS geen werknemers in dienst hebben.

Op het enquête-formulier worden vier vragen gesteld. Er wordt gevraagd naar de ziekteverzuimpercentages in- en exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof in het kwartaal, naar de volledigheid van de registratie en, vanaf het vierde kwartaal van 1996, de verzekeringsvorm.

Met de vraag naar de volledigheid van de registratie wordt getracht vast te stellen of opgegeven verzuimpercentages berekend zijn op basis van alle verzuimgevallen. Geeft een bedrijf aan dat niet al het verzuim geregistreerd wordt, dan wordt de opgave van dit bedrijf bij het samenstellen van de uitkomsten buiten beschou-

wing gelaten. Bij de vraag naar de verzekeringsvorm moet worden aangegeven hoe het bedrijf het recht op loondoorbetaling bij ziekte heeft geregeld:

- volledig eigen-risicodragers;
- loondoorbetaling gedeeltelijk verzekerd (zogenaamde 'stop-lossverzekering');
- loondoorbetaling volledig verzekerd (eventueel met een eigen risico in wachttdagen/weken/maanden).

Het percentage ziekteverzuim is in de toelichting bij het enquête-formulier als volgt omschreven:

'Het ziekteverzuimpercentage is het aantal door ziekte verzuimde dagen, in procenten van het totaal aantal beschikbare dagen van de werknemers in het kwartaal. Niet meegeteld moet worden het verzuim na een jaar ziekte.'

Bedrijven mogen het percentage ziekteverzuim zowel berekenen op basis van kalenderdagen als op basis van werkdagen.

Waarnemingsfouten zijn zo goed mogelijk gecorrigeerd in het controle-correctie proces. Het risico van waarnemingsfouten is het grootst bij bedrijven met 1 tot 10 werknemers. Het effect van waarnemingsfouten op het verzuimpercentage voor het totaal is overigens betrekkelijk gering omdat relatief weinig mensen werkzaam zijn bij deze kleine bedrijven.

Meer informatie over het Kwartaalonderzoek ziekteverzuim is opgenomen in het artikel 'Kwartaalonderzoek ziekteverzuim; methode en eerste uitkomsten'. Dit artikel is verschenen in de Sociaal-economische maandstatistiek van december 1996.

De detaillering van de uitkomsten naar economische activiteit is gebaseerd op de Standaard bedrijfsindeling 1993 van het CBS.

Tabel 2.5.8
Ziekteverzuim exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof (exclusief overheid)

		1999	2000	2000				2001	
				1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.
		%							
Totaal		5,4	5,5	5,9	5,3	5,2	5,6	5,8	5,3
Bedrijfssector ¹⁾									
01–05	Landbouw en visserij	3,6	3,9	4,0	3,9	3,7	4,1	3,7	3,3
10–45	Industrie en bouwnijverheid	6,0	6,1	6,5	5,9	5,5	6,4	6,4	6,0
50–74	Commerciële dienstverlening	4,6	4,8	5,1	4,6	4,7	4,8	5,0	4,6
75–93	Niet-commerciële dienstverlening	7,0	7,0	7,5	6,8	6,5	7,3	7,3	6,8
Bedrijfstak ¹⁾									
10–14	Delfstoffenwinning	4,2	4,5	4,9	4,2	4,0	4,9	4,6	4,2
15–37	Industrie	6,5	6,5	7,0	6,3	5,9	6,8	6,9	6,4
40–41	Energie- en waterleidingbedrijven	6,2	6,7	7,8	6,0	6,0	7,0	7,1	5,8
45	Bouwnijverheid	5,0	5,1	5,2	5,0	4,8	5,4	5,2	5,1
50–52	Handel	4,0	4,4	4,7	4,3	4,1	4,3	4,5	4,3
55	Horeca	3,3	3,8	3,9	3,5	4,3	3,4	3,5	3,7
60–64	Vervoer en communicatie ²⁾	5,7	5,5	5,9	4,9	5,3	5,7	5,7	5,2
65–67	Financiële instellingen	4,5	5,0	5,4	4,8	4,7	5,0	5,7	4,8
70–74	Zakelijke dienstverlening	5,2	5,3	5,5	5,1	5,1	5,4	5,6	5,0
85	Gezondheids- en welzijnszorg	7,8	7,8	8,5	7,5	7,2	8,0	8,2	7,6
90–93	Cultuur en overige dienstverlening	4,6	4,7	4,8	4,5	4,4	5,2	4,7	4,7
Bedrijfsklasse ¹⁾									
15–16	Voedings- en genotmiddelenindustrie	6,1	5,8	6,0	5,4	5,2	6,5	6,3	5,7
22	Grafische industrie	5,2	5,3	5,4	5,2	4,9	5,6	6,2	5,5
23–25	Aardolie- en chemische industrie	5,4	5,6	6,2	5,3	5,0	5,8	6,0	5,8
27–35	Metaal- en elektrotechnische industrie	5,7	5,8	6,3	5,7	5,2	5,9	6,1	5,5
	Rest industrie ²⁾	9,0	8,9	9,5	8,7	8,0	9,3	9,1	8,9
50	Autohandel en -reparatie	3,5	3,8	4,0	3,9	3,5	3,7	4,1	3,8
51	Groothandel	3,8	4,2	4,5	4,2	4,0	4,2	4,5	4,3
52	Detailhandel	4,2	4,6	5,0	4,4	4,4	4,5	4,6	4,4
60	Openbaar vervoer en wegvervoer	5,3	5,0	5,4	4,7	5,0	4,9	5,1	4,7
61–64	Rest vervoer en communicatie	5,9	5,8	6,3	5,2	5,4	6,4	6,2	5,6
747	Schoonmaakbedrijven	7,0	7,0	7,6	6,8	6,8	6,7	7,2	7,0
	Rest zakelijke dienstverlening	4,9	5,0	5,1	4,8	4,8	5,2	5,3	4,6
8511	Ziekenhuizen	7,2	7,4	8,1	7,1	6,7	7,6	8,1	7,1
8531	Verpleeg- en bejaardentehuizen	8,4	8,6	9,3	8,4	7,7	8,9	8,9	8,3
	Rest gezondheids- en welzijnszorg	7,5	7,4	8,0	7,0	7,0	7,5	7,6	7,1
Bedrijfsgrootte									
Bedrijven met 1– 9 werknemers		2,9	2,9	3,1	2,8	2,9	2,8	2,6	2,8
Bedrijven met 10–99 werknemers		4,5	4,6	4,9	4,5	4,3	4,8	5,0	4,7
Bedrijven met 100 werknemers en meer		6,9	7,2	7,8	6,9	6,6	7,6	7,8	7,1
Verzekeringsvorm									
Volledig eigen-risicodragers		6,3	6,6	7,1	6,3	6,1	6,8	6,9	6,4
Gedeeltelijk verzekerd		4,9	5,1	5,5	5,0	4,8	5,0	5,3	4,8
Volledig verzekerd		3,9	3,9	4,1	3,7	3,7	3,9	4,2	3,9

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling.

²⁾ Inclusief sociale werkvoorziening.

Tabel 2.5.9
Ziekteverzuim inclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof (exclusief overheid)

		1999	2000	2000				2001	
				1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.
		%							
Totaal		6,0	6,1	6,5	5,9	5,8	6,3	6,4	6,0
Bedrijfssector ¹⁾									
01–05	Landbouw en visserij	3,9	4,2	4,2	4,3	4,0	4,4	4,0	3,9
10–45	Industrie en bouwnijverheid	6,2	6,3	6,7	6,1	5,8	6,6	6,6	6,2
50–74	Commerciële dienstverlening	5,2	5,4	5,7	5,2	5,2	5,4	5,6	5,2
75–93	Niet-commerciële dienstverlening	8,1	8,2	8,7	8,0	7,6	8,4	8,5	8,0
Bedrijfstak ¹⁾									
10–14	Delfstoffenwinning	4,4	4,6	5,0	4,3	4,1	5,0	4,7	4,3
15–37	Industrie	6,8	6,8	7,3	6,6	6,2	7,1	7,2	6,7
40–41	Energie- en waterleidingbedrijven	6,4	7,0	8,1	6,3	6,3	7,3	7,3	6,0
45	Bouwnijverheid	5,1	5,2	5,3	5,0	4,9	5,5	5,4	5,2
50–52	Handel	4,5	4,9	5,3	4,8	4,7	4,8	5,0	4,8
55	Horeca	3,7	4,2	4,4	3,8	4,7	3,8	3,9	4,1
60–64	Vervoer en communicatie	6,1	5,8	6,3	5,3	5,5	6,0	6,1	5,6
65–67	Financiële instellingen	5,4	5,9	6,4	5,6	5,5	6,0	6,5	5,6
70–74	Zakelijke dienstverlening	5,9	6,0	6,1	5,9	5,8	6,1	6,3	5,6
85	Gezondheids- en welzijnszorg	9,2	9,3	10,0	9,0	8,6	9,5	9,6	9,1
90–93	Cultuur en overige dienstverlening	5,1	5,3	5,3	5,2	5,1	5,5	5,2	5,2
Bedrijfsklasse ¹⁾									
15–16	Voedings- en genotmiddelenindustrie	6,5	6,2	6,4	5,8	5,7	6,9	6,8	6,1
22	Grafische industrie	5,7	5,7	5,8	5,6	5,5	6,0	6,8	6,1
23–25	Aardolie- en chemische industrie	5,7	6,0	6,6	5,7	5,5	6,3	6,4	6,2
27–35	Metaal- en elektrotechnische industrie	5,9	6,0	6,5	5,8	5,4	6,1	6,3	5,7
	Rest industrie ²⁾	9,3	9,2	9,9	9,0	8,3	9,6	9,4	9,2
50	Autohandel en -reparatie	3,7	4,0	4,3	4,1	3,7	4,0	4,3	4,0
51	Groothandel	4,2	4,6	4,8	4,6	4,3	4,6	4,8	4,7
52	Detailhandel	5,0	5,3	5,7	5,1	5,1	5,1	5,3	5,1
60	Openbaar vervoer en wegvervoer	5,5	5,1	5,5	4,8	5,2	5,0	5,3	4,9
61–64	Rest vervoer en communicatie	6,6	6,4	7,0	5,8	5,8	7,0	6,8	6,2
747	Schoonmaakbedrijven	7,8	7,7	8,3	7,8	7,3	7,3	7,8	7,7
	Rest zakelijke dienstverlening	5,5	5,7	5,7	5,6	5,6	5,9	6,0	5,3
8511	Ziekenhuizen	8,8	9,0	9,8	8,7	8,2	9,1	9,7	8,7
8531	Verpleeg- en bejaardentehuizen	10,0	10,2	11,0	10,0	9,3	10,5	10,4	10,0
	Rest gezondheids- en welzijnszorg	8,7	8,6	9,2	8,3	8,1	8,8	8,9	8,5
Bedrijfsgrootte									
Bedrijven met 1– 9 werknemers		3,3	3,3	3,5	3,2	3,2	3,2	3,0	3,3
Bedrijven met 10–99 werknemers		4,9	5,1	5,3	4,9	4,8	5,2	5,4	5,2
Bedrijven met 100 werknemers en meer		7,8	8,1	8,7	7,8	7,5	8,4	8,6	7,9
Verzekeringsvorm									
Volledig eigen-risicodrager		7,1	7,3	7,8	7,1	6,8	7,6	7,6	7,1
Gedeeltelijk herverzekerd		5,4	5,6	5,9	5,5	5,3	5,5	5,8	5,3
Volledig herverzekerd		4,3	4,3	4,5	4,1	4,1	4,3	4,7	4,4

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling.

²⁾ Inclusief sociale werkvoorziening.

2.6 Inkomen en vermogen

Lage inkomens, 1999*

Toelichting bij de tabellen 2.6.1–2.6.6

Bron

De tabellen 2.6.1 tot en met 2.6.6 zijn gebaseerd op uitkomsten van het Inkomenspanelonderzoek (IPO). Het IPO wordt jaarlijks uitgevoerd. Ieder jaar worden gegevens verzameld over in beginsel dezelfde personen en huishoudens als in het voorafgaande jaar. Hierdoor is het mogelijk de inkomensontwikkeling van personen en huishoudens van jaar op jaar te volgen. Vanaf 1989 draagt de steekproefomvang van het IPO ongeveer 75 duizend huishoudens met in totaal 220 duizend individuen.

De administratie van de belastingdienst vormt de voornaamste bron van gegevens. Deze is aangevuld met administratieve gegevens over individuele huursubsidie en studiefinanciering. Kinderbijslag, economische huurwaarde en diverse sociale premies zijn berekend. De voorlopige uitkomsten voor 1999 zijn gebaseerd op nog niet volledig gegevensmateriaal. Ontbrekende waarnemingen zijn geraamd, voornamelijk op basis van gegevens uit het voorafgaande jaar. Doordat de uitkomsten deels op ramingen zijn gebaseerd, kunnen de definitieve cijfers voor 1999 lager of hoger uitkomen. De ontwikkeling tussen de jaren 1998 en 1999 kan daardoor anders uitvallen dan op dit moment op grond van voorlopige cijfers vastgesteld kan worden.

Voor een uitgebreide toelichting op het IPO wordt verwezen naar de publicatie *Inkomen en vermogen 1992–1994*.

Populatie

De gegevens hebben betrekking op de in Nederland woonachtige bevolking exclusief personen die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen. De peildatum voor het vaststellen van het aantal personen en huishoudens is 31 december. In vergelijking met de populatie particuliere huishoudens die gewoonlijk in de persoonlijke inkomensverdeling centraal staat, is bijna zeven procent buiten beschouwing gelaten. Het gaat hierbij om huishoudens waarvan hoofd en eventuele partner studiefinanciering krijgen of minder dan 52 weken inkomen hebben.

Particulier huishouden

Een particulier huishouden bestaat uit één of meer personen die alleen of samen in een woonruimte gehuisvest zijn en zelf in hun dagelijkse levensbehoeften voorzien.

Hoofd van het huishouden

Bij eenpersoonshuishoudens is de alleenstaande, bij echtparen de man, en bij eenoudergezinnen de ouder als hoofd van het huishouden aangemerkt. In overige situaties vormt het oudste lid van het huishouden het hoofd.

Leeftijd

De leeftijd is bepaald per 31 december van het betreffende jaar.

Samenstelling van het huishouden

Particuliere huishoudens worden onderscheiden naar samenstelling van het huishouden. Hierbij speelt onder meer de aanwezigheid van ten minste één minderjarig kind een rol. Minderjarige kinderen zijn personen jonger dan 18 jaar die aan de zorg van ouderen zijn toevertrouwd. De overige personen in een huishouden worden als meerderjarige aangemerkt. Personen onder de 18 jaar die alleen of met een partner samenwonen, zijn eveneens als meerderjarige ingedeeld. Voor de indeling naar samenstelling van het huishouden en leeftijd is de situatie op 31 december van het betreffende jaar bepalend.

Aantal weken inkomen

Personen die het gehele jaar inkomen hebben genoten, vallen in de categorie 'met 52 weken inkomen'. Als in een jaar slechts gedurende kortere tijd inkomen werd genoten of als de periode niet bekend is, wordt de persoon opgenomen in de groep 'minder dan 52 weken inkomen'.

Sociaal-economische categorie

De sociaal-economische categorie is bepaald aan de hand van het grootste inkomensbestanddeel. Daarop is één uitzondering. Een persoon wordt als zelfstandige aangemerkt, indien inkomen uit eigen onderneming voorkomt, ook al is dit (bijvoorbeeld in geval van verlies) niet de voornaamste bron van inkomsten. Indeling van anderen vindt plaats in die categorie waarvoor de typerende bron van inkomen het grootst is. De hoofdcategorie actieven omvat zelfstandigen, ambtenaren, overige werknemers en overige actieven. Tot de niet-actieven worden gerekend bijstandsontvangers, personen met een werkloosheidsuitkering, arbeidsongeschikten en pensioenontvangers.

Personen met een RWW-uitkering werden tot en met 1995 gerekend tot de categorie personen met een werkloosheidsuitkering. Als gevolg van de invoering van de nieuwe Bijstandswet is het onderscheid tussen RWW-uitkering en bijstandsuitkering vanaf 1996 vervallen.

Herkomstgroepering

Voor het bepalen van de herkomstgroepering is de ruime definitie van allochtonen gehanteerd. Volgens deze definitie is een allochtoon een persoon die zelf in het buitenland is geboren (eerste generatie), alsmede personen die zelf in Nederland zijn geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren (tweede generatie).

Bij het vaststellen van de herkomstgroepering is prioriteit gegeven aan het geboorteland van de persoon zelf. Is dat Nederland, dan is vervolgens gekeken naar het geboorteland van de moeder. Is dat ook Nederland, dan is tot slot het geboorteland van de vader bepalend. Uitzondering hierop zijn degenen die zelf in het buitenland zijn geboren, maar twee in Nederland geboren ouders hebben: in deze gevallen is Nederland als land van herkomst aangemerkt.

Inkomensbegrip

Het begrip inkomen in de tabellen 2.6.1–2.6.6 is afgeleid van het besteedbare inkomen.¹⁾ Het inkomen is gelijk aan het besteedbare inkomen verminderd met eventueel ontvangen huursubsidie. De kindertoeslag en de koopkrachttoeslag die in de huursubsidie

begrepen is, is daarentegen wel aan het inkomen toegevoegd. Het inkomen is gecorrigeerd voor verschillen tussen huishoudens ten aanzien van grootte en samenstelling. Verder is het inkomen gecorrigeerd voor prijsverschillen tussen jaren.

Met de correctie van het inkomen voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden wordt beoogd het inkomen van verschillende typen huishoudens onderling vergelijkbaar te maken. Hiertoe wordt het huishoudensinkomen gedeeld door een factor. Als standaardhuishouden is het eenpersoonshuishouden gekozen. Voor deze huishoudens is de factor gelijk aan 1. Voor meerpersoonshuishoudens krijgt de factor voor de eerste meerderjarige de waarde 1. Voor een volgende meerderjarige wordt hieraan 0,38 toegevoegd. Per minderjarig kind wordt de factor opgehoogd met 0,30 voor het eerste kind, aflopend tot 0,15 voor het vierde en volgend kind. De factor is mede afhankelijk van de leeftijd van het oudste kind. Voor een echtpaar met één kind tussen 6 en 12 jaar, bijvoorbeeld, bedraagt de factor 1,69. Zie verder: Schiepers, 1993, *Equivalentiefactoren volgens budgetverdelingsmethode, 1986-1990*. Supplement bij de Sociaal-economische maandstatistiek, no. 5.

Om de vergelijkbaarheid tussen de uitkomsten van de verschillende jaren te bevorderen, zijn de inkomens met het prijsindexcijfer van de gezinsconsumptie herleid naar het prijspeil in het basisjaar 1990. Voor een- en meerpersoonshuishoudens zijn bijbehorende prijsindexcijfers gebruikt.

Het resulterende gestandaardiseerde en gedefleerde inkomen is vergelijkbaar met de koopkracht van een alleenstaande in 1990. Zo neemt, bijvoorbeeld, een alleenstaande die in 1990 precies 16 000 gulden te besteden had, een gelijke welvaartspositie in als een alleenstaande die in 1999 een inkomen van 20 300 gulden had, of als een echtpaar met in 1999 een inkomen van 27 300 gulden.

Afbakening van lage inkomens

Om de ontwikkeling van het aantal huishoudens met een laag inkomen te bepalen is gekozen voor een inkomensgrens die voor alle onderzoeksjaren een gelijke koopkracht vertegenwoordigt. De hoogte van deze lage-inkomensgrens is vastgesteld door te kijken naar de koopkracht van het bijstandsniveau in de onderzoeksjaren 1977 en volgende. In deze periode was de koopkracht van een alleenstaande die uitsluitend op een bijstandsuitkering was aangewezen, het hoogst in 1979 (15 900 gulden, prijspeil van 1990).²⁾ Op grond hiervan is de grens die inkomens (gestandaardiseerd en in prijzen van 1990) verdeelt in lage en overige inkomens, gesteld op 16 000 gulden. Hiermee wordt bereikt, dat de sociale minima in alle onderzoeksjaren tot de huishoudens met een laag inkomen worden gerekend.³⁾

De lage-inkomensgrens van 16 000 gulden kan met behulp van equivalentiefactoren en prijsindexcijfers voor verschillende huishoudentypen uitgedrukt worden in lopende prijzen. Uit de cijfers in staat 1 blijkt onder meer, dat deze grens voor alleenstaanden, echtparen zonder kinderen en eenoudergezinnen met één kind in 1999 maximaal bijna 3 000 gulden boven het voor hen geldende sociaal minimum lag.⁴⁾

De huishoudens met een laag inkomen en met een inkomen boven de lage-inkomensgrens zijn nader onderverdeeld naar hoogte van het inkomen. Hiertoe zijn rond de lage-inkomensgrens van 16 000 gulden inkomensklassen gevormd. De bijbehorende klassengrenzen kunnen met behulp van equivalentiefactoren en prijsindexcijfers voor alle afzonderlijke huishoudentypen in lopende prijzen uitgedrukt worden (zie staat 1).

Indeling van huishoudens met langdurig laag inkomen

Het panel van het IPO wordt gevormd door zogenaamde kernpersonen. De kernpersoon blijft van jaar op jaar deel uitmaken van het panel. Voor uitval wegens sterfte en emigratie van kernperso-

nen wordt het panel aangevuld. Naast inkomensgegevens van de kernpersonen, worden ook gegevens verzameld van de (eventueel aanwezige) overige personen in het huishouden waartoe de kernpersoon behoort. Zodoende levert het IPO informatie over het inkomen van zowel personen als huishoudens.

Op basis van gegevens van opeenvolgende jaren is vastgesteld of het huishouden waarvan een kernpersoon deel uitmaakt, over een langere periode (ten minste vier jaar) een laag inkomen had. Het via de kernpersoon waargenomen huishouden is echter geen vaste entiteit. De huishoudenssituatie verandert door gebeurtenissen als het uit huis gaan van kinderen, geboorte, sterfte, gaan samenwonen en scheiding. De indeling van huishoudens met een langdurig (ten minste vier jaar achtereen) laag inkomen is in de cijferopstellingen steeds gebaseerd op kenmerken van het huishouden waartoe de kernpersoon in het meest recente jaar behoorde.

Statistische geheimhouding

In de tabellen zijn gegevens door een "x" (geheim) vervangen, indien het (niet-opgehoogde) aantal inkomenseenheden lager is dan 10. Deze verhulling houdt verband met de omvang van de steekproef en de voorschriften welke gelden ten aanzien van de geheimhouding.

Aanvullende informatie

Voor een beschrijving van uitkomsten van lage inkomens voor het jaar 1996 wordt verwezen naar de Sociaal-economische maandstatistiek 1998/05, blz. 39–43. Gegevens met betrekking tot huishoudens met een laag inkomen zijn beschikbaar voor de jaren 1977, 1981, 1985 en 1989-1999. Voor nadere inlichtingen kunt U contact opnemen met de Infoservice tel. (045) 570 70 02.

Noten in de tekst

- ¹⁾ Het besteedbare inkomen is het bruto-inkomen verminderd met betaalde overdrachten en belasting op inkomen en vermogen. Het bruto-inkomen is opgebouwd uit primair inkomen en ontvangen overdrachten. Primair inkomen betreft inkomsten uit arbeid, winst uit onderneming en inkomsten uit vermogen. De ontvangen overdrachten bestaan uit overdrachten rechtstreeks van de overheid (bijvoorbeeld kinderbijslag en bijstandsuitkering), overdrachten via de sociale verzekeringen (zoals uitkering WW, ZW, WAO, AAW, AOW) en andere overdrachten (zoals pensioen). De betaalde overdrachten bestaan uit premies sociale verzekeringen, premies ziektekostenverzekering, premies voor lijfrente en overige betaalde overdrachten zoals fiscaal aftrekbaar echtscheidingsuitkeringen.
- ²⁾ De koopkracht van alleenstaanden en meerpersoonshuishoudens die uitsluitend van een bijstandsuitkering (inclusief eventuele kinderbijslag) moeten leven, ligt niet op een gelijk niveau. Het verschil kent een aantal oorzaken. In de eerste plaats zijn de gehanteerde equivalentiefactoren en de impliciete equivalentiefactoren gebaseerd op de bijstandsnorm voor alleenstaanden (70 procent van bijstand van echtparen) en eenoudergezinnen (90 procent) niet aan elkaar gelijk. Verder dekt de kinderbijslag niet volledig de kosten van kinderen zoals die door de gehanteerde equivalentiefactoren wordt weergegeven. Ten slotte vielen prijsstijgingen voor alleenstaanden in de beschouwde periode hoger uit dan voor andere huishoudens.
- ³⁾ In 1978 en 1979 bevonden enkele groepen van de sociale minima zich net boven de lage-inkomensgrens. Voor deze jaren zijn echter geen cijfers samengesteld. Een beperkt aantal huishoudens dat uitsluitend van bijstand of AOW afhankelijk is, heeft eveneens een inkomen dat boven de lage-inkomensgrens uitkomt. Het betreft hier bijvoorbeeld samenwonende verwanten die allen het AOW-pensioen van een alleenstaande ontvangen.

⁴⁾ Vergelijk hiertoe de lage-inkomensgrens en het besteedbare inkomen van bijstandsontvangers (beide voor standaardisatie in lopende prijzen). Merk op, dat de afstand van het bijstandsniveau tot de lage-inkomensgrens voor verschillende groepen

sterk varieert (zie voetnoot 2). Doordat de koopkracht van het sociale minimum fluctueert, is de inkomenskloof van bijstandsontvangers ten opzichte van de lage-inkomensgrens van jaar op jaar verschillend van omvang.

Staat 1
Equivalentiefactor¹⁾ besteedbaar inkomen van bijstandsontvanger²⁾ en lage-inkomensgrens

		Alleen- staande	(Echt)paar				Eenoudergezin		
			zonder kinderen	met één kind	met twee kinderen	met drie kinderen	met één kind	met twee kinderen	met drie kinderen
Equivalentiefactor	1977–1999	1,00	1,38	1,69	1,85	2,02	1,32	1,54	1,74
		<i>1 000 gld</i>							
Bestedbaar inkomen van bijstandsontvanger, voor standaardisatie in lopende prijzen	1977	10,1	14,5	15,1	16,4	17,6	13,7	14,9	16,2
	1978	10,9	15,6	16,4	17,8	19,3	14,8	16,3	17,7
	1979	11,5	16,4	17,3	18,9	20,5	15,7	17,3	18,9
	1980	12,1	17,3	18,3	20,3	22,0	16,6	18,6	20,3
	1981	12,7	18,1	19,3	21,2	23,0	17,4	19,3	21,1
	1982	13,1	18,8	19,9	21,8	23,7	18,0	19,9	21,8
	1983	13,2	18,9	20,1	22,0	23,9	18,2	20,1	22,0
	1984	13,3	19,0	20,3	22,3	24,3	18,4	20,4	22,4
	1985	13,5	19,2	20,6	22,6	24,6	18,6	20,7	22,7
	1986	13,5	19,2	20,6	22,6	24,6	18,6	20,7	22,7
	1987	13,3	19,1	20,4	22,4	24,4	18,5	20,5	22,5
	1988	13,3	19,0	20,2	22,1	24,1	18,3	20,2	22,2
	1989	13,5	19,2	20,4	22,4	24,4	18,6	20,6	22,6
	1990	14,0	20,0	21,3	23,3	25,3	19,4	21,5	23,5
	1991	14,4	20,5	21,9	23,9	26,0	20,0	22,1	24,1
	1992	14,9	21,1	22,6	24,7	26,9	20,8	22,9	25,0
	1993	15,3	21,6	23,2	25,3	27,4	21,3	23,4	25,5
	1994	15,4	21,7	23,3	25,4	27,6	21,4	23,5	25,7
	1995	15,7	22,2	23,8	25,9	28,0	21,8	23,9	26,0
	1996	16,0	22,6	24,2	26,3	28,4	22,2	24,3	26,4
	1997	16,4	23,2	24,8	26,8	28,9	22,7	24,8	26,9
	1998	16,9	24,0	25,6	27,7	29,8	23,5	25,6	27,7
	1999	17,4	24,6	26,2	28,3	30,4	24,1	26,2	28,2
Bestedbaar inkomen van bijstandsontvanger, na standaardisatie in prijzen van 1990 ³⁾	1977	15,3	15,5	13,2	13,1	12,9	15,3	14,3	13,7
	1978	15,8	16,0	13,8	13,7	13,5	16,0	15,0	14,4
	1979	15,9	16,2	14,0	13,9	13,8	16,2	15,3	14,8
	1980	15,7	15,9	13,8	14,0	13,9	16,0	15,3	14,8
	1981	15,4	15,6	13,6	13,6	13,6	15,7	14,9	14,5
	1982	15,0	15,3	13,3	13,3	13,2	15,4	14,6	14,1
	1983	14,6	15,0	13,0	13,0	12,9	15,1	14,3	13,8
	1984	14,2	14,6	12,7	12,8	12,8	14,8	14,0	13,6
	1985	14,0	14,4	12,6	12,7	12,6	14,6	13,9	13,5
	1986	14,0	14,4	12,6	12,6	12,6	14,6	13,9	13,5
	1987	14,0	14,4	12,6	12,6	12,6	14,6	13,9	13,5
	1988	13,8	14,2	12,4	12,4	12,4	14,4	13,6	13,2
	1989	13,9	14,3	12,4	12,4	12,4	14,5	13,7	13,3
	1990	14,0	14,5	12,6	12,6	12,5	14,7	13,9	13,5
	1991	13,9	14,4	12,6	12,6	12,5	14,7	13,9	13,5
	1992	14,0	14,4	12,6	12,6	12,5	14,8	14,0	13,5
	1993	13,9	14,4	12,6	12,5	12,5	14,8	13,9	13,5
	1994	13,5	14,1	12,3	12,3	12,2	14,5	13,6	13,2
	1995	13,5	14,1	12,3	12,3	12,2	14,5	13,6	13,1
	1996	13,5	14,1	12,3	12,2	12,1	14,5	13,6	13,1
	1997	13,5	14,2	12,3	12,2	12,1	14,5	13,6	13,0
	1998	13,6	14,4	12,5	12,4	12,2	14,7	13,7	13,2
	1999	13,7	14,4	12,5	12,4	12,2	14,7	13,7	13,1
Lage-inkomensgrens, voor standaardisatie in lopende prijzen ⁴⁾	1977	10,6	14,9	18,3	20,0	21,9	14,3	16,7	18,8
	1978	11,1	15,6	19,1	20,9	22,8	14,9	17,4	19,6
	1979	11,5	16,2	19,8	21,7	23,7	15,5	18,1	20,4
	1980	12,3	17,4	21,3	23,3	25,4	16,6	19,4	21,9
	1981	13,2	18,6	22,7	24,9	27,2	17,8	20,7	23,4
	1982	14,0	19,6	24,0	26,3	28,7	18,8	21,9	24,7
	1983	14,5	20,2	24,7	27,1	29,5	19,3	22,5	25,4
	1984	15,0	20,9	25,6	28,0	30,5	20,0	23,3	26,3
	1985	15,3	21,3	26,1	28,6	31,2	20,4	23,8	26,9
	1986	15,4	21,4	26,1	28,6	31,3	20,4	23,8	26,9
	1987	15,3	21,2	25,9	28,4	31,0	20,2	23,6	26,7
	1988	15,4	21,3	26,1	28,6	31,2	20,4	23,8	26,9
	1989	15,6	21,5	26,4	28,9	31,5	20,6	24,0	27,2
	1990	16,0	22,1	27,0	29,6	32,3	21,1	24,6	27,8
	1991	16,5	22,8	27,9	30,5	33,3	21,8	25,4	28,7
	1992	17,1	23,5	28,8	31,5	34,4	22,5	26,2	29,6
	1993	17,6	24,1	29,5	32,3	35,3	23,0	26,9	30,4
	1994	18,1	24,7	30,3	33,2	36,2	23,7	27,6	31,2
	1995	18,6	25,2	30,8	33,8	36,9	24,1	28,1	31,8
	1996	19,0	25,7	31,4	34,4	37,6	24,6	28,7	32,4
	1997	19,5	26,2	32,1	35,1	38,4	25,1	29,2	33,0
	1998	19,9	26,7	32,7	35,8	39,1	25,5	29,8	33,7
	1999	20,3	27,3	33,4	36,6	40,0	26,1	30,5	34,4

¹⁾ Factor waardoor het inkomen van een huishouden gedeeld wordt. Na deze standaardisatie resulteert een inkomen dat vergelijkbaar is met het inkomen van alleenstaanden. Voor huishoudens met kinderen is de equivalentiefactor verijzonderd naar leeftijd van het oudste kind. Bij afleiding van de vermelde gegevens is ervan uitgegaan, dat het oudste kind tussen 6 en 12 jaar oud is.

²⁾ Voor uitkeringsgerechtigden tussen 23 en 65 jaar. Het betreft de netto uitkering inclusief vakantietoeslag en eventuele kinderbijslag. Het netto inkomen van huishoudens die uitsluitend op AOW zijn aangewezen, is vanaf 1995 iets hoger dan de netto bijstandsuitkering, doordat ouderen vanaf dat jaar een extra belastingaftrek is toegekend.

³⁾ Dit gegeven toont de koopkracht van groepen die uitsluitend afhankelijk zijn van bijstand (inclusief kinderbijslag).

⁴⁾ De lage-inkomensgrens is na standaardisatie in prijzen van 1990 voor alle groepen gelijk aan 16 000 gulden.

Tabel 2.6.1
Particuliere huishoudens met een (langdurig) laag inkomen naar samenstelling van het huishouden

	Alleenstaand				Eenouder- gezin met minder- jarig kind	(Echt)paar met minder- jarig kind	(Echt)paar zonder minder- jarig kind, met hoofd		Overig huishouden	Totaal
	man tot 65 jaar	vrouw tot 65 jaar	man 65 jaar e.o.	vrouw 65 jaar e.o.			tot 65 jaar	65 jaar e.o.		
Totaal ¹⁾	x 1 000									
1977	205	236	75	311	117	1 850	1 053	488	202	4 536
1981	271	290	88	363	125	1 785	1 163	497	199	4 782
1985	416	364	106	417	174	1 698	1 347	513	193	5 229
1989	505	494	109	488	191	1 575	1 466	553	221	5 602
1990	567	477	117	493	185	1 543	1 556	570	206	5 712
1991	569	473	126	500	192	1 537	1 629	577	205	5 809
1992	587	478	133	514	205	1 517	1 659	584	209	5 886
1993	610	483	141	525	209	1 512	1 678	590	215	5 964
1994	622	483	142	538	220	1 525	1 697	599	207	6 034
1995	659	488	147	553	228	1 529	1 713	612	205	6 134
1996	680	497	151	561	230	1 530	1 737	622	201	6 209
1997	715	525	158	570	241	1 538	1 753	634	199	6 332
1998	749	534	159	575	252	1 542	1 765	645	194	6 414
1999*	755	547	164	581	265	1 534	1 769	651	199	6 465
w.o. met laag inkomen										
1977	27	35	12	86	40	210	53	77	15	553
1981	37	43	13	91	47	224	68	81	18	622
1985	100	104	34	173	105	345	116	135	23	1 135
1989	103	138	34	182	112	180	81	74	22	925
1990	112	127	30	167	102	151	79	71	17	857
1991	115	127	32	174	111	152	84	70	17	882
1992	117	126	31	175	116	148	88	63	19	884
1993	126	125	32	181	118	154	95	61	20	913
1994	132	129	36	193	134	160	97	69	21	970
1995	137	132	34	194	140	144	88	63	20	953
1996	151	138	33	195	136	146	90	62	19	970
1997	158	147	35	187	132	142	86	52	15	953
1998	152	140	27	154	120	133	81	41	15	862
1999*	137	134	26	156	125	132	85	41	15	850
w.o. met langdurig laag inkomen ²⁾										
1992	34	48	20	123	45	45	27	40	6	389
1993	38	48	20	126	47	46	28	39	7	397
1994	41	48	21	130	51	46	31	37	6	411
1995	41	53	20	132	59	45	29	37	6	421
1996	46	55	20	134	61	45	25	37	5	429
1997	49	58	22	139	58	43	25	35	4	435
1998	49	57	17	120	51	41	25	26	5	391
1999*	49	58	15	116	49	37	23	24	3	373

¹⁾ Huishoudens waarvan het hoofd (en partner) het gehele jaar inkomen heeft en geen studiefinanciering ontvangt.

²⁾ Huishoudens met ook in de drie voorafgaande jaren een laag inkomen. Gegevens over eerdere jaren dan 1992 zijn niet beschikbaar.

Tabel 2.6.2

Particuliere huishoudens met een (langdurig) laag inkomen naar sociaal-economische categorie van het hoofd

	Actief		Niet-actief				Totaal ²⁾
	totaal	w.o. zelfstandige	totaal ¹⁾	ontvanger van bijstands- en werkloosheids- uitkering	ontvanger van arbeid- ongeschiktheids uitkering	pensioen- ontvanger	
Totaal ³⁾	<i>x 1 000</i>						
1977	3 021	459	1 507	154	231	1 082	4 536
1981	3 021	424	1 748	225	293	1 185	4 782
1985	3 082	404	2 129	434	309	1 338	5 229
1989	3 310	414	2 275	441	317	1 483	5 602
1990	3 430	437	2 272	405	313	1 511	5 712
1991	3 475	442	2 319	421	321	1 534	5 809
1992	3 518	453	2 351	439	317	1 559	5 886
1993	3 531	458	2 413	465	314	1 578	5 964
1994	3 527	454	2 485	506	314	1 610	6 034
1995	3 644	490	2 472	510	298	1 631	6 134
1996	3 722	479	2 470	491	303	1 650	6 209
1997	3 845	495	2 470	471	301	1 669	6 332
1998	3 972	505	2 429	427	308	1 661	6 419
1999*	4 050	510	2 391	385	284	1 682	6 465
 w.o. met laag inkomen							
1977	238	77	313	68	28	199	553
1981	253	89	362	97	40	207	622
1985	348	81	780	295	88	375	1 135
1989	198	53	723	320	77	310	925
1990	190	53	663	289	76	282	857
1991	197	61	680	301	74	290	882
1992	201	69	676	300	74	287	884
1993	207	78	698	313	74	289	913
1994	204	74	758	338	80	315	970
1995	195	67	752	349	81	311	953
1996	231	80	733	331	84	308	970
1997	242	77	705	317	85	290	953
1998	233	84	628	289	88	238	866
1999*	258	86	617	272	86	241	884
 w.o. met langdurig laag inkomen ⁴⁾							
1992	36	9	353	134	28	189	389
1993	36	10	361	142	29	188	397
1994	36	11	374	145	33	193	411
1995	39	12	381	151	35	195	421
1996	42	12	386	150	35	199	429
1997	38	10	396	153	37	204	435
1998	38	11	353	140	41	170	392
1999*	43	15	356	131	40	163	380

¹⁾ Inclusief overig niet-actief.²⁾ Inclusief onbekend.³⁾ Huishoudens waarvan het hoofd (en partner) het gehele jaar inkomen heeft en geen studiefinanciering ontvangt.⁴⁾ Huishoudens met ook in de drie voorafgaande jaren een laag inkomen. Gegevens over eerdere jaren dan 1992 zijn niet beschikbaar.

Tabel 2.6.3
Particuliere huishoudens naar hoogte van het inkomen ¹⁾ en samenstelling van het huishouden, 1999*

	Totaal	waarvan								overig huishouden	
		niet naar hoogte van inkomen inge- deeld ²⁾	met laag inkomen								
			tot 12 000	12 000 tot 13 000	13 000 tot 14 000	14 000 tot 15 000	15 000 tot 16 000	totaal	w.o. lang- durig ³⁾	16 000 tot 18 000	18 000 en hoger
<i>x 1 000</i>											
Alleenstaande man, tot 65 jaar	908	152	41	9	52	19	17	137	49	32	587
Alleenstaande vrouw, tot 65 jaar	707	160	26	9	58	22	20	134	58	37	375
Alleenstaande man, 65 jaar en ouder	165	x	2	x	1	13	9	26	15	23	115
Alleenstaande vrouw, 65 jaar en ouder	583	2	10	4	4	83	55	156	116	91	335
Eenoudergezin met minderjarige kinderen	286	21	22	13	29	23	38	125	49	31	108
(Echt)paar met minderjarige kinderen	1 558	24	46	23	18	22	25	132	37	69	1 333
(Echt)paar zonder minderjarige kinderen	2 445	25	41	6	8	30	41	126	47	94	2 200
w.v. met hoofd											
jonger dan 65 jaar	1 793	24	35	5	6	23	15	85	23	33	1 651
65 jaar en ouder	652	1	6	x	2	7	26	41	24	61	549
Overig huishouden	216	17	5	2	1	3	3	15	3	7	178
Totaal	6 868	402	192	65	171	214	208	850	373	383	5 232

¹⁾ Inkomen is gedefinieerd als het besteedbaar huishoudensinkomen exclusief huursubsidie. Het inkomen is uitgedrukt in koopkracht van een alleenstaande in prijzen van 1990.

²⁾ Huishoudens waarvan het hoofd (en partner) studiefinanciering ontvangt of niet het gehele jaar inkomen heeft.

³⁾ Huishoudens met ook in de drie voorafgaande jaren een laag inkomen.

Tabel 2.6.4
Gemiddelde omvang van particuliere huishoudens naar hoogte van het inkomen ¹⁾ en samenstelling van het huishouden, 1999*

	Totaal	waarvan									overig huishouden
		niet naar hoogte van inkomen inge- deeld ²⁾	met laag inkomen						w.o. langdurig ³⁾		
			tot 12 000	12 000 tot 13 000	13 000 tot 14 000	14 000 tot 15 000	15 000 tot 16 000	totaal			
										16 000 tot 18 000	18 000 en hoger
Eenoudergezin met minderjarige kinderen	2,7	2,9	2,9	3,3	3,1	2,7	2,4	2,8	2,9	2,6	2,6
(Echt)paar met minderjarige kinderen	4,1	4,2	4,3	4,1	4,3	4,1	4,4	4,3	4,4	4,3	4,1
(Echt)paar zonder minderjarige kinderen											
w.v. met hoofd											
jonger dan 65 jaar	2,3	2,3	2,3	2,2	2,1	2,1	2,1	2,2	2,1	2,2	2,3
65 jaar en ouder	2,1	2,2	2,2	2,3	2,2	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,1
Overig huishouden ⁴⁾	2,3	2,5	2,6	2,9	2,4	2,3	2,2	2,5	2,7	2,3	2,3
Totaal ⁵⁾	2,3	1,4	2,3	2,7	1,8	1,7	1,9	2,0	1,7	2,0	2,4

¹⁾ Inkomen is gedefinieerd als het besteedbaar huishoudensinkomen exclusief huursubsidie. Het inkomen is uitgedrukt in koopkracht van een alleenstaande in prijzen van 1990.

²⁾ Huishoudens waarvan het hoofd (en partner) studiefinanciering ontvangt of niet het gehele jaar inkomen heeft.

³⁾ Huishoudens met ook in de drie voorafgaande jaren een laag inkomen.

⁴⁾ Exclusief alleenstaanden.

⁵⁾ Inclusief alleenstaanden.

Tabel 2.6.5
Bevolking in particuliere huishoudens naar hoogte van het inkomen ¹⁾, leeftijd en geslacht, 1999*

	Bevolking, totaal	waarvan in huishouden											
		niet naar hoogte van inkomen inge- deeld ²⁾	met laag inkomen						totaal	w.o. langdurig ³⁾	overig huishouden		
			tot 12 000	12 000	13 000	14 000	15 000	16 000			16 000	18 000	18 000 en hoger
				tot 12 000	tot 13 000	tot 14 000	tot 15 000						
<i>x 1 000</i>													
Man													
jonger dan 18 jaar	1 766	46	73	40	49	42	55	259	90	99	1 362		
18 tot 25 jaar	656	92	20	4	5	6	7	43	7	17	503		
25 tot 35 jaar	1 236	74	34	11	19	16	18	99	20	38	1 025		
35 tot 45 jaar	1 263	32	36	13	21	15	15	100	32	45	1 086		
45 tot 55 jaar	1 143	17	26	7	20	13	12	79	27	26	1 022		
55 tot 65 jaar	781	14	23	5	15	18	12	73	31	25	669		
65 jaar en ouder	849	2	9	1	3	20	35	68	39	85	693		
Totaal	7 693	277	220	82	133	131	154	720	246	335	6 361		
Vrouw													
jonger dan 18 jaar	1 672	44	68	36	50	42	52	248	89	99	1 281		
18 tot 25 jaar	656	130	19	6	6	8	11	51	7	20	454		
25 tot 35 jaar	1 203	56	36	19	25	24	31	135	38	50	962		
35 tot 45 jaar	1 231	26	34	15	27	25	31	133	49	54	1 018		
45 tot 55 jaar	1 110	19	27	7	23	19	17	93	35	31	967		
55 tot 65 jaar	778	19	22	5	30	23	19	98	46	35	626		
65 jaar en ouder	1 173	3	16	5	6	86	77	190	136	144	835		
Totaal	7 823	297	223	93	168	227	237	948	401	433	6 144		
Totaal													
jonger dan 18 jaar	3 438	90	142	76	99	84	106	507	178	198	2 643		
18 tot 25 jaar	1 311	222	39	11	12	14	18	94	14	38	957		
25 tot 35 jaar	2 439	129	70	30	45	41	49	234	58	88	1 987		
35 tot 45 jaar	2 494	58	70	28	49	40	46	233	82	99	2 105		
45 tot 55 jaar	2 253	36	54	14	44	32	29	172	62	56	1 989		
55 tot 65 jaar	1 559	32	45	10	45	41	31	171	78	60	1 295		
65 jaar en ouder	2 022	6	24	6	9	106	112	258	175	230	1 529		
Totaal	15 516	574	443	175	301	357	391	1 668	647	769	12 505		

¹⁾ Inkomen is gedefinieerd als het besteedbaar huishoudensinkomen exclusief huursubsidie. Het inkomen is uitgedrukt in koopkracht van een alleenstaande in prijzen van 1990.

²⁾ Huishoudens waarvan het hoofd (en partner) studiefinanciering ontvangt of niet het gehele jaar inkomen heeft.

³⁾ Huishoudens met ook in de drie voorafgaande jaren een laag inkomen.

Tabel 2.6.6
Particuliere huishoudens met een (langdurig) laag inkomen en herkomstgroepering van het hoofd, 1999*

	Totaal	w.v. ingedeeld naar hoogte van inkomen ¹⁾	w.o. met laag inkomen	w.o. met lang- durig laag inkomen ²⁾	Aandeel van huishoudens met laag inkomen		
					totaal	w.o. langdurig ³⁾	⁴⁾
	<i>x 1 000</i>				<i>%</i>		
Totaal ⁵⁾	6 868	6 466	850	373	13,2	5,8	6,5
Nederland	5 724	5 447	614	280	11,3	5,1	5,7
Overige westerse landen	638	588	90	39	15,3	6,6	7,7
w.o.							
België	52	48	6	2	13,5	5,1	5,8
Duitsland	204	195	28	15	14,6	7,8	8,6
Doelgroep Zuid-Europa ⁶⁾	38	35	6	2	17,9	5,0	6,3
Overige EU en rijke OESO-landen ⁷⁾	78	64	10	4	15,3	6,7	9,8
Voormalige Oostbloklanden ⁸⁾	31	27	7	2	24,3	8,3	10,9
Voormalig Joegoslavië	26	23	8	3	33,6	13,3	18,9
Indonesië / voormalig Nederlands-Indië	209	196	24	10	12,5	4,9	5,6
Totaal, waarvan							
1e generatie (in buitenland geboren)	276	253	47	20	18,5	7,7	9,7
2e generatie (in Nederland geboren)	362	335	43	19	12,8	5,7	6,4
Niet-westerse landen	497	424	146	54	34,4	12,8	18,6
w.v.							
Suriname	129	116	33	15	28,1	12,9	15,9
Nederlandse Antillen en Aruba	41	31	11	4	34,6	12,5	19,4
Turkije	98	87	29	10	33,4	11,8	16,1
Marokko	80	69	25	10	35,7	14,6	22,2
Vluchtelingenlanden ⁹⁾	59	46	22	6	49,4	12,5	24,4
Overige niet-westerse landen	89	75	26	9	34,8	12,6	20,5
Totaal, waarvan							
1e generatie (in buitenland geboren)	452	395	138	52	34,9	13,2	19,1
2e generatie (in Nederland geboren)	45	29	8	2	27,3	7,8	11,1

¹⁾ Huishoudens waarvan het hoofd (of partner) het gehele jaar inkomen heeft en geen studiefinanciering ontvangt.

²⁾ Huishoudens met ook in de drie voorafgaande jaren een laag inkomen.

³⁾ Huishoudens met laag inkomen in 1996–1999, in procenten van het aantal huishoudens dat in 1999 naar inkomen is ingedeeld.

⁴⁾ Het percentage huishoudens met langdurig een laag inkomen is in deze kolom gerelateerd aan het totaal van het aantal huishoudens dat in de periode 1996–1999 is ingedeeld. Dit totaal ligt lager dan het aantal ingedeelde huishoudens in 1999, omdat geen rekening wordt gehouden met veranderingen in de populatie binnen deze termijn van vier jaar. Hierdoor komt het aandeel huishoudens met langdurig een laag inkomen hoger uit, dan wanneer dit wordt berekend op basis van het aantal huishoudens in 1999.

⁵⁾ Inclusief land van herkomst onbekend.

⁶⁾ Griekenland, Italië, Portugal en Spanje (doelgroep Ministerie van Binnenlandse Zaken).

⁷⁾ Denemarken, Finland, Frankrijk, Ierland, Luxemburg, Oostenrijk, Verenigd Koninkrijk, Zweden, Australië, Canada, IJsland, Japan, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Verenigde Staten van Amerika en Zwitserland.

⁸⁾ Bulgarije, Hongarije, Polen, Roemenië, voormalige Sovjetunie en voormalig Tsjecho-Slowakije.

⁹⁾ Afghanistan, Ethiopië, Ghana, Irak, Iran, Somalië, Sri Lanka en Vietnam.

2.7 Consumptie en sparen

Consumentenprijsindex

Toelichting bij de tabellen 2.7.1–2.7.4

De consumentenprijsindex (CPI) meet de gemiddelde prijsverandering van de aankopen die huishoudens doen om in hun levensonderhoud te voorzien.

Naast de dagelijkse boodschappen gaat het om zaken als woninghuur, energie en duurzame goederen (auto's e.d.). De CPI houdt ook rekening met de prijs van overheidsdiensten en met consumptiegebonden belastingen, zoals onroerende-zaakbelasting en motorrijtuigenbelasting. Daarentegen blijven verzekerde ziektekosten buiten beschouwing.

De prijzen worden verspreid over het hele land gemeten. Dat gebeurt voor een deel door enquêtrices, die de winkels bezoeken. Daarnaast vindt er schriftelijke en telefonische enquêtering plaats. In de meeste gevallen wordt de prijs eens per maand waargenomen. Producten die in een maand sterk in prijs fluctueren, zoals verse groenten en vers fruit, vereisen een meer frequente meting. Bij andere onderdelen van de CPI, bijvoorbeeld bij woninghuur, kan juist worden volstaan met een lagere frequentie.

Voor drie bevolkingsgroepen wordt maandelijks een consumentenprijsindex berekend:

- alle (particuliere) huishoudens in Nederland;
- werknemersgezinnen met een laag inkomen, d.w.z. in het basisjaar 1995 een bruto gezinsinkomen van minder dan 89 200 gld (mediaan van de inkomensverdeling);
- werknemersgezinnen met een hoog inkomen, d.w.z. in 1995 een bruto gezinsinkomen van meer dan 89 200 gld.

Voor deze groepen wordt bovendien een afgeleide CPI samengesteld (hier niet opgenomen). Deze is berekend als de gewone CPI exclusief het effect van tariefsveranderingen van de indirecte belastingen (BTW en accijnzen) en de consumptiegebonden belastingen.

De prijsindex van woninginboedels geeft de prijsontwikkeling weer van de gemiddelde samenstelling van inboedels die tegen brand-schade verzekerd zijn. Met deze prijsindex kan de verzekerde waarde van inboedels aan de prijsontwikkeling worden aangepast. De gemiddelde samenstelling van de inboedels is door het CBS bepaald op basis van onderzoeksgegevens van het Verbond van Verzekeraars. Onderdelen van de CPI voor alle huishoudens zijn gebruikt voor het berekenen van deze prijsontwikkeling.

Bron: CBS Consumentenprijzen.

Tabel 2.7.1
Prijsindexcijfers van woninginboedels

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
<i>1995=100</i>													
1996	97,6	98,3	100,4	100,5	100,5	99,7	97,3	97,7	100,2	100,5	100,3	99,4	99,4
1997	97,2	97,9	100,5	100,5	100,4	99,0	97,3	97,8	100,4	100,7	100,7	99,9	99,4
1998	97,6	99,3	101,7	102,1	101,8	100,8	99,0	99,3	101,9	102,0	101,9	100,7	100,7
1999	99,3	100,8	103,4	103,7	103,8	102,9	101,2	102,2	103,8	103,7	103,9	102,7	102,6
2000	100,6	101,8	104,2	104,9	105,2	104,2	102,3	103,1	105,6	106,1	106,2	105,2	104,1
2001	104,9	106,5	109,2	109,5	109,8	109,3	107,3	107,8	110,4*				

Deze prijsindexcijfers zijn gebaseerd op door het CBS berekende indexcijfers van detailhandelsprijzen met verwerking van gegevens inzake de gemiddelde samenstelling van inboedels, welke zijn verkregen uit onderzoek, dat is ingesteld door het Verbond van Verzekeraars. Zie voor de wijze van berekening de Maandstatistiek van de Prijzen, maart 1982, pagina 8 e.v..

Tabel 2.7.2
Consumentenprijsindexcijfers, alle huishoudens ¹⁾

		Wegings- coëfficiënt	2000	2000					2001								
					sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	mrt.	apr.	mei	juni	juli	aug.	sept.*
1995=100																	
0	TOTAAL BESTEDINGEN	100 000	111,4	112,6	112,9	112,9	112,4	113,7	114,5	115,7	116,4	116,7	116,2	116,4	116,8	117,9	
1	VOEDINGSM. EN ALCOHOLVRIJE DRANKEN	13 726	105,9	106,0	106,8	107,5	107,8	109,1	109,7	111,9	113,8	114,7	114,1	113,9	113,9	114,7	
	Voedingsmiddelen	12 414	106,3	106,4	107,1	107,9	108,2	109,6	110,3	112,8	114,9	115,9	115,2	114,9	114,9	115,7	
	Brood en granen	2 324	105,5	106,1	106,8	107,2	107,2	108,2	108,6	109,1	109,6	109,9	109,7	110,3	110,6	110,8	
	Vlees	2 911	105,2	105,8	106,5	107,8	108,4	109,6	110,4	112,9	116,9	117,3	117,2	116,9	116,8	117,1	
	Vis	313	118,4	121,1	121,9	122,1	122,8	124,3	124,3	126,1	130,6	129,3	135,4	133,9	133,9	133,1	
	Melk, kaas en eieren	2 120	102,2	103,4	103,6	103,9	104,1	104,8	106,9	107,8	108,8	108,4	108,4	110,4	111,6	111,7	
	Oliën en vetten	361	106,6	107,1	107,3	107,7	110,7	111,6	112,1	113,0	112,8	113,1	113,4	113,9	114,0	113,9	
	Fruit	986	115,2	119,0	114,5	113,6	111,2	113,4	116,7	121,0	126,4	131,7	130,9	132,0	132,6	136,3	
	Groenten, incl. aardappelen e.d.	1 446	106,5	99,8	105,9	108,5	109,8	113,3	111,1	120,5	121,8	126,3	119,3	112,5	109,4	113,0	
	Suiker en andere zoetwaren	881	101,9	101,7	102,1	102,5	102,3	104,0	104,7	105,0	106,4	106,3	106,6	106,9	107,2	106,9	
	Voedingsmiddelen n.e.g.	1 072	110,5	111,1	111,2	111,7	112,3	113,1	114,0	114,7	115,8	116,1	117,1	117,4	117,5	117,6	
	Alcoholvrije dranken	1 312	102,1	102,4	103,3	103,7	104,3	104,2	103,2	103,4	103,7	103,8	103,7	104,7	105,1	105,0	
	Koffie, thee en cacao	568	95,8	96,8	97,3	97,7	97,8	97,0	94,9	94,7	94,5	94,2	94,3	94,6	94,9	94,4	
	Mineraalwater, frisdranken e.d.	744	107,0	106,6	108,0	108,4	109,2	109,7	109,6	110,0	110,8	111,1	110,9	112,5	112,9	113,1	
2	ALCOHOLHOUDENDE DRANKEN EN TABAK	3 980	114,4	115,2	116,0	116,1	116,2	117,8	120,8	121,2	121,3	121,6	121,5	121,7	123,0	123,7	
	Alcoholhoudende dranken	1 923	104,3	104,6	105,1	105,4	105,6	109,0	109,3	109,8	110,1	110,3	110,2	110,5	110,6	110,6	
	Tabak	2 057	123,9	125,2	126,1	126,1	126,1	126,1	131,5	131,8	131,8	132,1	132,1	132,1	134,5	135,8	
3	KLEDING EN SCOEISEL	6 121	104,2	109,7	110,3	109,2	102,1	91,7	98,3	111,0	112,3	112,2	107,8	95,3	98,9	112,1	
	Kleding en kledingstoffen	4 995	103,3	109,1	109,4	108,0	100,8	89,3	96,3	110,1	111,1	110,7	105,8	92,7	96,1	109,4	
	Schoeisel en schoenreparaties	1 126	108,3	112,3	114,3	114,5	107,7	102,4	107,2	115,3	117,5	118,9	116,7	106,8	111,2	124,0	
4	HUISVESTING, WATER, ELEKTRICITEIT EN GAS	26 832	121,2	122,7	122,9	122,9	122,9	125,8	125,8	125,8	125,2	125,2	125,3	128,8	128,9	128,9	
	Huisvesting	20 422	119,0	120,5	120,5	120,5	120,5	120,5	120,5	120,5	120,5	120,5	120,5	123,8	123,8	123,8	
	Normaal onderhoud en reparatie woning	1 623	111,1	111,6	112,4	112,7	113,0	115,9	116,1	116,5	116,7	117,4	117,8	118,1	118,5	119,0	
	Overige diensten i.v.m. woning, w.o. water	839	127,0	127,1	127,2	127,3	127,3	132,3	132,4	132,4	132,3	132,3	132,3	132,1	132,1	132,1	
	Elektriciteit, gas e.a. brandstoffen	3 948	135,5	137,9	138,5	138,7	138,7	156,0	156,0	156,0	151,6	151,6	151,6	158,6	158,6	158,6	
5	STOFFERING, HUISHOUDELIJKE APPARATEN	7 959	105,8	106,4	106,9	107,2	107,3	109,3	110,2	110,6	110,8	111,0	111,4	111,7	111,8	112,1	
	Meubelen, stoffering en decoratie	3 368	107,7	109,0	109,5	110,0	109,9	112,0	113,0	113,1	113,2	113,3	113,9	114,3	114,2	114,7	
	Huishoudtextiel	931	105,3	106,0	106,4	106,7	106,9	109,4	110,3	111,2	111,8	112,3	113,0	113,3	113,3	113,7	
	Verwarmingsapp., kookapp., koelkasten	904	92,9	92,8	92,7	92,8	92,7	93,8	93,8	94,1	94,2	94,1	94,0	93,9	93,8	93,7	
	Vaat- en glaswerk en huishoudelijke app.	470	105,9	105,9	106,0	105,8	106,3	106,7	108,2	109,0	110,1	109,7	109,8	110,2	110,5	110,8	
	Gereedschappen en werktuigen voor huis	430	103,4	103,1	103,1	103,6	103,5	105,0	105,7	106,1	106,5	106,6	107,2	107,3	107,8	108,0	
	Dagelijks woningonderhoud	1 856	109,3	109,4	110,3	110,6	111,1	113,7	114,6	115,0	115,5	115,7	116,1	116,4	116,7	116,7	
6	GEZONDHEID	544	107,2	107,4	108,0	108,0	108,1	109,2	109,3	110,0	110,0	110,5	110,5	110,5	110,6	110,4	
7	VERVOER	10 707	113,8	116,3	116,3	115,9	114,0	116,2	116,6	116,2	118,0	119,2	117,9	116,5	116,3	116,7	
	Aankoop voertuigen	4 211	101,3	101,5	102,3	102,4	102,2	103,6	103,7	103,7	103,9	103,9	104,1	103,8	103,8	103,8	
	Gebruik van privé-voertuigen	4 784	125,7	130,8	130,2	129,3	124,9	127,8	128,6	127,6	131,4	134,0	130,7	127,5	127,2	128,3	
	Vervoersdiensten	1 712	111,4	112,1	111,9	111,9	112,3	114,6	114,8	114,9	115,7	115,7	115,9	116,8	116,8	115,9	
8	COMMUNICATIE	1 862	98,5	98,4	96,7	96,7	95,3	95,7	95,7	95,7	97,1	96,8	96,8	97,5	97,6	97,6	
9	RECREATIE EN CULTUUR	11 329	105,9	106,0	106,4	106,7	107,2	108,7	109,1	109,3	111,1	111,1	110,7	110,7	111,0	111,6	
	Apparaten, toebehoren incl. reparatie	4 744	93,1	92,4	92,9	94,0	94,7	95,0	95,7	96,1	97,0	96,8	95,9	95,4	95,8	96,7	
	Recreatie en cultuur	3 092	117,8	118,6	119,1	118,6	118,7	121,4	121,4	121,5	123,6	123,7	123,8	124,0	124,1	125,0	
	Kranten, boeken en schrijfwaren	2 150	115,4	115,6	115,9	116,1	116,2	119,9	120,1	120,2	120,6	120,7	120,8	121,5	121,8	121,9	
	Pakketreizen	1 343	108,3	109,2	109,2	109,2	110,2	110,2	110,2	110,2	117,0	117,0	117,0	117,1	117,1	117,2	
10	ONDERWIJS	376	114,6	118,1	117,3	117,3	117,3	118,2	118,2	118,2	118,2	118,2	118,2	119,4	119,4	122,0	
11	HOTELS, CAFÉS EN RESTAURANTS	5 521	113,5	115,0	115,3	113,9	114,2	116,1	116,8	117,4	118,6	119,4	119,7	121,4	122,0	121,9	
	Restaurants, cafés en kantines	4 387	113,3	114,2	114,3	114,6	114,9	117,3	117,9	118,2	118,9	119,3	119,5	120,0	120,3	120,5	
	Accommodatie	1 134	113,9	118,0	119,4	111,1	111,8	111,2	112,5	114,3	117,5	119,7	120,2	126,8	128,8	127,2	
12	DIVERSE GOEDEREN EN DIENSTEN	6 293	106,4	106,6	107,0	107,1	107,4	109,3	109,6	110,0	110,4	110,8	110,7	111,3	111,4	111,6	
	Lichaamsverzorging	1 980	110,6	110,8	111,4	111,8	111,9	114,7	115,1	115,0	115,3	115,6	115,7	116,1	116,2	116,5	
	Artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g.	891	98,3	98,2	98,8	99,2	99,7	100,4	102,0	102,4	102,8	102,8	103,2	103,4	103,7	104,1	
	Verzekering	2 486	104,3	104,7	104,9	104,6	105,1	106,4	106,4	107,3	107,8	108,6	108,1	108,7	108,7	108,8	
	Bankdiensten n.e.g.	31	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	
	Andere diensten n.e.g.	905	111,0	111,2	111,3	111,3	111,3	114,1	114,1	114,1	114,3	114,3	114,3	116,1	116,1	116,1	
13	CONSUMPTIEGEBONDEN BELASTING EN OVERHEIDSDIENSTEN	4 750	105,0	105,4	105,4	105,4	105,4	107,1	107,1	107,1	106,8	106,8	106,8	106,8	106,8	107,4	
	Consumptiegebondenbelastingen	3 785	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	102,1	102,1	102,1	102,1	102,1	102,1	102,1	102,1	102,1	
	Overheidsdiensten	965	124,6	126,4	126,3	126,3	126,3	126,6	126,6	126,6	125,3	125,3	125,3	125,3	125,3	128,1	

¹⁾ De prijsindexcijfers geven het prijsverloop weer van een pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld door huishoudens werd aangeschaft in Nederland.

Tabel 2.7.3
Consumentenprijsindexcijfers, werknemersgezinnen met laag inkomen¹⁾

		Wegings- coëfficiënt	2000	2000				2001								
				sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	mrt.	apr.	mei	juni	juli	aug.	sept.*
1995=100																
0	Totaal bestedingen	100 000	111,1	112,3	112,6	112,7	112,1	113,4	114,3	115,4	116,1	116,5	116,0	116,2	116,5	117,6
1	Voedingsm. en alcoholvrije dranken	15 453	105,6	105,7	106,5	107,2	107,5	108,8	109,4	111,5	113,3	114,1	113,5	113,5	113,5	114,2
2	Alcoholhoudende dranken en tabak	4 153	114,7	115,5	116,6	116,8	116,9	118,6	121,7	122,0	122,1	122,5	122,5	122,6	124,3	124,9
3	Kleding en schoeisel	6 074	104,0	109,3	109,8	108,9	101,5	91,5	98,5	110,8	111,9	111,8	107,4	95,0	98,9	111,8
4	Huisvesting, water, elektriciteit en gas	26 279	121,1	122,7	122,8	122,9	122,9	125,9	125,9	125,9	125,2	125,3	125,3	128,8	128,9	128,9
5	Stoffering, huishoudelijke apparaten	7 847	104,7	105,2	105,7	106,1	106,3	108,2	109,1	109,4	109,7	109,8	110,2	110,5	110,6	110,8
6	Gezondheid	516	107,1	107,2	107,8	107,8	107,9	109,1	109,3	109,9	110,0	110,5	110,5	110,4	110,6	110,3
7	Vervoer	10 657	114,1	116,7	116,7	116,3	114,2	116,4	116,8	116,4	118,3	119,6	118,2	116,5	116,4	116,8
8	Communicatie	1 655	98,2	98,1	96,4	96,4	95,2	95,4	95,4	95,3	96,8	96,4	96,4	97,0	97,1	97,1
9	Recreatie en cultuur	11 047	105,9	106,0	106,4	106,8	107,2	108,8	109,2	109,5	111,2	111,1	110,8	110,8	111,0	111,7
10	Onderwijs	376	114,6	118,1	117,3	117,3	117,3	118,2	118,2	118,2	118,2	118,2	118,2	119,4	119,4	122,0
11	Hotels, cafés en restaurants	4 884	113,5	114,9	115,3	113,7	114,2	115,9	116,7	117,3	118,7	119,5	119,9	121,8	122,2	121,8
12	Diverse goederen en diensten	6 253	105,9	106,1	106,5	106,6	106,8	108,6	109,0	109,4	109,8	110,2	110,1	110,8	110,8	111,0
13	Consumptiegebonden belasting en overheidsdiensten	4 806	104,2	104,5	104,5	104,5	104,5	106,1	106,1	106,1	105,8	105,8	105,8	105,8	105,8	106,3

¹⁾ De prijsindexcijfers geven het prijsverloop weer van een pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld werd aangeschaft door werknemersgezinnen met een gezinsinkomen beneden de mediaan van de inkomensverdeling in het basisjaar (1995).

Tabel 2.7.4
Consumentenprijsindexcijfers, werknemersgezinnen met laag inkomen¹⁾

		Wegings- coëfficiënt	2000	2000				2001								
				sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	mrt.	apr.	mei	juni	juli	aug.	sept.*
			1995=100													
0	Totaal bestedingen	100 000	110,5	111,8	112,1	112,1	111,5	112,5	113,4	114,7	115,5	115,9	115,3	115,1	115,5	116,8
1	Voedingsm. en alcoholvrije dranken	12 486	106,0	106,1	106,9	107,6	108,0	109,3	109,9	112,2	114,2	115,1	114,4	114,0	114,1	114,9
2	Alcoholhoudende dranken en tabak	3 353	113,4	114,3	114,9	115,0	115,1	116,9	119,7	120,1	120,2	120,4	120,4	120,5	121,6	122,3
3	Kleding en schoeisel	7 209	104,2	109,6	110,2	109,1	102,0	91,7	98,4	111,0	112,2	112,0	107,6	95,1	98,7	112,0
4	Huisvesting, water, elektriciteit en gas	21 748	120,9	122,4	122,6	122,6	122,6	125,4	125,4	125,5	124,8	124,9	124,9	128,4	128,4	128,5
5	Stoffering, huishoudelijke apparaten	9 204	106,5	107,2	107,7	108,0	108,1	110,1	111,1	111,4	111,7	111,8	112,2	112,6	112,6	112,9
6	Gezondheid	508	107,0	107,2	107,8	107,8	107,9	109,0	109,1	109,8	109,8	110,4	110,4	110,3	110,4	110,2
7	Vervoer	13 168	113,3	115,7	115,9	115,5	113,7	115,8	116,2	115,8	117,5	118,6	117,4	116,0	115,9	116,2
8	Communicatie	1 377	98,8	98,8	97,2	97,2	95,4	96,2	96,2	96,1	97,5	97,0	97,0	98,0	98,1	98,2
9	Recreatie en cultuur	13 075	104,8	104,9	105,2	105,5	105,9	107,4	107,7	108,0	110,0	109,8	109,5	109,6	109,8	110,4
10	Onderwijs	484	114,6	118,1	117,3	117,3	117,3	118,2	118,2	118,2	118,2	118,2	118,2	119,4	119,4	122,0
11	Hotels, cafés en restaurants	6 062	113,1	114,7	115,1	113,6	113,8	115,5	116,2	116,8	117,9	118,7	118,9	120,6	121,4	121,4
12	Diverse goederen en diensten	7 043	105,9	106,2	106,5	106,6	106,9	108,7	109,1	109,4	109,8	110,2	110,1	110,8	110,8	111,0
13	Consumptiegebonden belasting en overheidsdiensten	4 283	104,6	105,0	105,0	105,0	105,0	106,1	106,1	106,1	105,8	105,8	105,8	105,8	105,8	106,4

¹⁾ De prijsindexcijfers geven het prijsverloop weer van een pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld werd aangeschaft door werknemersgezinnen met een gezinsinkomen boven de mediaan van de inkomensverdeling in het basisjaar (1995).

Toelichting bij tabel 2.7.5

Het Centraal Bureau voor de Statistiek houdt sinds 1972 regelmatig conjunctuurenquêtes onder consumenten. Hoofddoel van deze enquêtes is het verschaffen van actuele informatie over consu-

mentenvertrouwen en consumentenverwachtingen met betrekking tot de algemene economische ontwikkeling en de financiële situatie van het eigen huishouden. Met ingang van april 1986 wordt deze conjunctuurenquête maandelijks gehouden. De steekproef in oktober 2001 omvatte 1 464 telefoonnummers, waarbij 963 maal respons is verkregen. De totale non-respons bedroeg in september 34 procent.

Bron: CBS Consumenten conjunctuuronderzoek.

Tabel 2.7.5
Houdingen en verwachtingen van consumenten t.a.v. een aantal aspecten van de economische situatie in Nederland en de eigen financiële situatie, oktober 2001¹⁾

	2000			2001									
	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.
<i>absoluut</i>													
Aantal respondenten	918	970	932	954	958	983	972	992	956	930	927	947	963
<i>%</i>													
1. Economische situatie laatste 12 maanden													
duidelijk verbeterd	19	14	15	16	10	9	7	6	5	4	3	2	3
iets verbeterd	21	21	20	22	20	16	11	11	9	9	8	8	9
ongewijzigd	43	48	48	44	49	47	45	46	45	45	44	45	47
iets verslechterd	4	6	6	6	9	13	21	18	22	23	26	27	23
duidelijk verslechterd	4	4	5	5	5	7	10	11	13	12	13	12	13
weet niet	8	8	5	7	7	7	6	8	6	7	7	6	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2. Economische situatie komende 12 maanden													
duidelijk verbeteren	6	4	6	3	3	2	2	2	1	2	1	2	2
iets verbeteren	19	17	17	14	10	8	7	9	6	7	6	9	4
ongewijzigd blijven	50	50	48	49	48	39	35	43	40	37	34	31	22
iets verslechteren	11	14	15	18	23	31	34	29	31	31	35	33	41
duidelijk verslechteren	5	5	5	6	8	10	14	10	14	12	15	16	23
weet niet	8	9	8	9	8	10	8	7	8	10	10	9	9
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
3. Financiële situatie laatste 12 maanden													
duidelijk verbeterd	13	11	12	14	15	16	15	15	11	12	14	14	13
iets verbeterd	18	17	16	17	20	18	17	18	18	16	17	15	15
ongewijzigd	56	57	58	57	53	51	52	51	51	54	52	55	58
iets verslechterd	6	7	8	5	6	9	8	8	10	10	8	7	7
duidelijk verslechterd	6	6	4	6	6	5	6	7	8	6	7	7	6
weet niet	1	2	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
4. Financiële situatie komende 12 maanden													
duidelijk verbeteren	10	9	11	10	8	8	9	9	8	7	8	9	8
iets verbeteren	18	16	14	15	15	15	13	12	11	14	13	15	14
ongewijzigd blijven	60	61	61	59	61	59	61	64	61	62	63	59	59
iets verslechteren	5	7	7	7	9	10	8	8	10	7	9	10	11
duidelijk verslechteren	3	3	3	4	3	4	4	3	5	5	4	3	4
weet niet	4	4	4	5	5	4	6	3	5	5	4	4	4
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
5. Gunstige tijd voor aankoop duurzame artikelen													
gunstige tijd	46	43	48	40	36	37	33	35	37	37	34	32	27
niet gunstig/ongunstig	30	34	25	30	37	38	43	41	39	39	40	40	48
ongunstig	11	14	15	18	15	12	12	11	12	14	13	15	15
weet niet	14	9	11	11	11	12	12	13	12	10	13	13	11
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
6. Prijzen laatste 12 maanden													
sterk gestegen	21	19	15	16	20	31	30	33	41	40	35	31	28
matig gestegen	44	45	44	44	48	46	45	43	39	40	39	43	40
zwak gestegen	8	9	8	9	7	7	7	8	7	5	7	8	10
vrijwel gelijk gebleven	25	23	29	27	21	13	14	13	10	12	15	15	18
gedaald	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	2	0	0
weet niet	2	4	4	3	3	3	3	3	2	3	3	3	4
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
7. Prijzen komende 12 maanden													
sterker stijgen	29	31	41	46	42	39	42	34	35	34	39	39	43
evenveel stijgen	38	40	34	31	31	38	34	38	37	38	33	37	35
minder stijgen	6	5	3	4	4	4	5	6	5	6	7	5	4
gelijk blijven	21	18	17	14	18	15	13	16	17	16	14	13	12
dalen	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	2
weet niet	5	5	4	3	4	4	5	5	3	5	4	5	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel 2.7.5 (slot)

Houdingen en verwachtingen van consumenten t.a.v. een aantal aspecten van de economische situatie in Nederland en de eigen financiële situatie, oktober 2001¹⁾

	2000			2001									
	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.
	%												
8. Werkloosheid komende 12 maanden													
duidelijk stijgen	3	3	3	3	4	5	9	6	5	5	16	15	29
enigszins stijgen	5	7	5	13	13	11	15	16	14	15	28	28	32
gelijk blijven	40	41	46	50	47	52	48	50	53	53	37	38	26
iets dalen	32	32	29	23	22	18	16	17	16	15	10	10	4
duidelijk dalen	14	11	11	7	6	5	4	5	5	5	3	2	2
weet niet	6	7	6	5	7	9	8	7	7	7	6	7	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
9. Financiële situatie eigen huishouden op dit moment													
schulden maken	2	2	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1
spaarmiddelen aanspreken	3	4	3	3	4	4	3	4	2	2	3	4	2
precies rondkomen	40	40	37	38	37	41	38	37	39	36	39	36	34
beetje geld overhouden	36	35	40	38	37	35	37	39	38	41	37	40	40
veel geld overhouden	17	17	16	18	18	16	17	17	16	17	18	17	19
weet niet	1	2	3	3	2	2	2	2	3	2	2	2	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
10. Geld opzij leggen komende 12 maanden													
jazeker	61	56	57	60	58	58	56	61	57	62	59	58	63
ja, misschien	13	13	12	13	13	11	14	12	13	12	12	13	11
waarschijnlijk niet	6	8	7	6	7	8	7	7	8	6	8	8	7
zeker niet	16	19	20	17	18	19	19	18	19	16	19	18	16
weet niet	4	5	5	4	5	4	4	3	4	4	2	3	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
11. Sparen zinvol													
jazeker	74	72	69	74	74	73	71	75	73	74	71	77	76
ja, misschien	4	6	7	6	7	5	6	7	8	6	7	6	6
waarschijnlijk niet	5	5	7	5	7	5	7	4	5	5	6	4	4
zeker niet	14	14	14	11	9	13	13	11	10	12	14	10	10
weet niet	4	4	3	4	3	4	4	3	3	3	2	3	4
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
12. Aankoop duurzame artikelen komende 12 maanden													
veel meer	7	7	7	5	6	8	8	8	4	6	6	6	6
een beetje meer	9	9	7	8	7	8	7	7	7	8	6	7	8
evenveel	49	56	53	56	55	53	54	54	56	53	58	54	54
iets minder	10	9	11	9	11	11	8	8	11	12	10	11	11
veel minder	21	16	18	18	19	16	19	19	18	19	17	20	18
weet niet	3	4	4	4	2	3	4	5	4	3	3	2	4
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
13. Auto kopen komende 2 jaren													
jazeker	16	17	14	17	17	16	16	15	16	16	14	15	17
ja, misschien	10	10	10	11	9	11	9	11	10	11	10	12	10
waarschijnlijk niet	18	16	18	16	16	14	18	14	16	16	16	16	16
zeker niet	55	55	55	56	56	57	55	57	55	55	57	56	55
weet niet	2	2	3	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
14. Woning kopen of bouwen komende 2 jaren													
jazeker	6	5	5	5	5	6	5	5	4	5	4	4	6
ja, misschien	6	5	6	6	5	5	7	6	7	7	6	6	6
waarschijnlijk niet	7	7	8	7	6	7	6	6	7	6	8	7	8
zeker niet	81	81	80	80	82	80	81	82	80	81	80	82	79
weet niet	1	2	2	1	1	2	2	1	2	1	2	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
15. Onderhoud of verbetering woning komende 12 maanden													
jazeker	28	27	23	22	26	26	27	27	24	22	23	27	25
ja, misschien	3	5	6	6	5	4	4	6	4	5	5	4	4
waarschijnlijk niet	6	7	7	5	7	6	5	5	9	5	8	7	5
zeker niet	62	60	62	66	61	63	63	60	61	67	62	60	64
weet niet	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
16. Waarop bezuinigen bij daling netto inkomen													
voeding, dranken, tabak	6	6	5	7	6	7	5	6	7	7	8	6	6
kleding, schoeisel	10	9	9	9	7	6	10	8	7	7	7	8	9
auto	13	13	14	14	12	12	14	12	13	14	11	11	11
vakantie, uitgaan	19	16	16	15	20	19	17	18	17	17	17	18	20
duurzame artikelen	20	23	20	22	20	20	20	18	23	20	20	19	21
overige	19	21	23	22	22	21	23	24	22	23	26	26	23
weet niet	14	11	13	12	14	15	12	13	12	13	11	11	10
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

¹⁾ Dit onderzoek wordt medegefinancierd door de Europese Gemeenschap.

2.8 Internationaal

Toelichting bij de Geharmoniseerde Consumentenprijsindex

Het CBS stelt sinds maart 1997, naast de nationale consumentenprijsindex, ten behoeve van de Europese Unie (EU) ook de geharmoniseerde consumentenprijsindex van Nederland samen. De geharmoniseerde index dient voor vergelijkingen binnen de Europese Unie, maar is minder geschikt om de nationale inflatie weer te geven.

De consumentenprijsindex voor de monetaire unie (EURO-12, CPIMU) geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer in de landen die deelnemen aan de Economische en Monetaire Unie, ofwel de Eurozone. Tot december 2000 waren dat 11 lidstaten. Vanaf januari 2001 heeft de CPIMU betrekking op de Eurozone inclusief het nieuw toegetreden Griekenland.

De EURO-15 geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer van de 15 lidstaten van de Europese Unie.

Geharmoniseerde index versus nationale consumentenprijsindex

Het belangrijkste verschil tussen de geharmoniseerde index en de nationale consumentenprijsindex betreft de consumptiepakketten waarop zij betrekking hebben. Wonen in een eigen huis (huurwaarde), consumptiegebonden belastingen (onroerendezaakbelasting, motorrijtuigenbelasting e.d.) en contributies aan sportverenigingen, maatschappelijke organisaties e.d. worden bijvoorbeeld wel meegenomen in de nationale index, maar niet in de geharmoniseerde. Anderzijds is bij de geharmoniseerde index een groter deel van de kosten van de gezondheidszorg inbegrepen dan in de nationale index.

Een ander verschil tussen beide indices is dat in de nationale index de prijsstijgingen van de particuliere consumptie van Nederlanders in het buitenland wordt meegenomen. Daarentegen weegt in de geharmoniseerde index de particuliere consumptie van buitenlanders in Nederland mee.

Wijzigingen in de geharmoniseerde index vanaf januari 2000

Met ingang van januari 2000 is de dekking van de geharmoniseerde index uitgebreid. Daarbij is zowel het inbegrepen pakket goederen en diensten uitgebreid als de bevolking waarop de index betrekking heeft.

De volgende artikelen zijn toegevoegd:

- Afvalstoffenheffing en rioolrecht,
- Een deel van de gezondheidszorg. Inbegrepen waren al een aantal niet onder een verzekering vallende uitgaven. Daaraan zijn toegevoegd medische artikelen en diensten, welke zijn geconsumeerd door particulier verzekerden, ook als deze door de particuliere verzekeraar zijn vergoed. Niet inbegrepen zijn

echter ziekenhuisdiensten. Ook is niet inbegrepen de medische consumptie van personen welke onder de Ziekenfondswet verzekerd zijn, en welke door het ziekenfonds wordt betaald.

- Collegegelden en lesgeld,
- Eigen bijdragen aan de kinderopvang in crèches en dergelijke,
- Diensten van de ziektekostenverzekeraars,
- Schadeverzekeringen, maar geen levensverzekeringen.
- De geharmoniseerde consumentenprijsindex heeft tot december betrekking gehad op de consumptie van Nederlandse ingezetenen binnen Nederland. Uitgesloten was de consumptie van bewoners van institutionele huishoudens. Ook consumptie in het buitenland is in de berekening uitgesloten. De dekking van de geharmoniseerde index is op twee punten uitgebreid:
- De consumptieve uitgaven van niet-ingezetenen, welke binnen Nederland worden gedaan, worden meegenomen. Bijvoorbeeld uitgaven van buitenlandse toeristen in Nederlandse hotels.
- De consumptieve uitgaven van bewoners van instellingen en tehuizen. Het gaat hierbij niet om de kosten van bijvoorbeeld de zorg die een bejaardentehuis aan de bewoners biedt, maar om de persoonlijke uitgaven voor goederen en diensten die niet door het tehuis worden verstrekt.

Wijzigingen in de geharmoniseerde index vanaf januari 2001

Per januari 2001 wordt de dekking van de geharmoniseerde index weer verder uitgebreid. De volgende artikelen zijn toegevoegd:

- Een deel van de gezondheidszorg, namelijk ziekenhuisdiensten. Een aantal niet onder een verzekering vallende uitgaven in verband met ziekte was al vanaf de start van de geharmoniseerde index daarbij inbegrepen. In januari 2000 zijn daar aan toegevoegd medische artikelen en diensten, welke zijn geconsumeerd door particulier verzekerden, ook als deze door de particuliere verzekeraar worden vergoed. Niet inbegrepen waren echter ziekenhuisdiensten. Deze zijn nu toegevoegd. De medische consumptie van mensen die onder de Ziekenfondswet verzekerd zijn en welke door het ziekenfonds wordt betaald, is niet inbegrepen in de geharmoniseerde index.
- Sociale bescherming. Hieronder worden verstaan allerlei soorten zorg voor ouderen, gehandicapten, kinderen en andere groepen. Meer concreet omvat het de eigen bijdragen die deze groepen betalen voor het verkrijgen van deze zorg, zoals ouderbijdragen voor kinderopvang, eigen bijdragen in de thuiszorg, en ook de eigen bijdragen die worden betaald door bewoners van verzorgingshuizen, verpleeghuizen en andere intramurale zorg.

De uitbreiding van de dekking heeft in juni 2001 geleid tot een zelfde uitkomst. Volgens de in 2000 gehanteerde methode voor de geharmoniseerde index zou de inflatie in juni ook zijn uitgekomen op 5 procent.

Tabel 2.8.1
Geharmoniseerde consumentenprijsindex (1996=100)

	1999	2000	2000	2001						
			aug.	febr.	mrt.	apr.	mei	juni	juli	aug.*
1996=100										
België	103,6	106,4	107,1	107,8	108,0	109,0	109,5	109,8	108,4	109,8
Duitsland	102,8	104,9	105,2	106,8	107,0	107,3	107,9	108,1	108,1	107,9
Finland	103,9	107,0	107,0	108,5	109,0	109,5	110,5	110,6	109,7	109,9
Frankrijk	102,5	104,4	104,5	105,0	105,5	106,1	106,8	106,8	106,6	106,6
Griekenland	112,6	115,8	114,1	116,6	119,3	120,6	121,2	121,1	118,7	118,7
Ierland	106,0	111,5	112,5	113,4	114,3	115,2	115,9	116,7	116,4	116,7
Italië	105,7	108,4	108,6	110,2	110,5	110,9	111,2	111,5	111,6	111,6
Luxemburg	103,4	107,3	107,7	108,5	109,1	109,5	110,7	111,0	109,6	110,4
Nederland	105,8	108,2	108,4	111,7	113,0	113,9	114,2	113,8	113,7	114,0
Oostenrijk	102,5	104,5	104,3	106,2	106,4	106,9	107,1	107,2	107,2	107,0
Portugal	106,4	109,4	110,3	112,2	112,7	113,4	114,4	114,7	114,9	114,7
Spanje	106,0	109,7	110,4	112,2	112,7	113,2	113,6	113,9	114,1	114,4
EURO-12	103,8	106,3	106,5	107,9	108,3	108,8	109,4	109,5	109,4	109,4
Denemarken	105,4	108,3	108,0	109,5	110,2	110,8	111,4	111,2	110,8	110,7
Ver. Koninkrijk	104,8	105,6	105,4	105,7	106,1	106,7	107,5	107,7	106,9	107,3
Zweden	103,4	104,8	104,5	105,6	106,4	107,5	108,3	108,1	107,4	107,6
EU-15	104,3	106,4	106,5	107,8	108,2	108,8	109,4	109,5	109,3	109,4
IJsland ¹⁾	105,4	110,0	110,2	112,0	112,8	114,2	116,0	118,1	119,1	119,1
Noorwegen ¹⁾	106,8	110,0	109,7	112,8	113,1	113,7	114,2	114,2	112,4	112,1

¹⁾ De landen IJsland en Noorwegen berekenen eveneens een geharmoniseerde index volgens de uitgangspunten van de Europese Unie (EU). Deze landen zijn echter geen lid van de EU.

Werkloosheid

Tabel 2.8.2
Werkzoekenden zonder baan ¹⁾; maandcijfers seizoensgecorrigeerd

	1998	1999	2000	2001					
				april*	mei*	juni*	juli*	aug.*	sept.*
in % van de beroepsbevolking									
België	9,5	8,8	7,0	6,9	6,9	6,8	6,8	6,8	6,9
Denemarken	5,2	5,2	4,7	4,6	4,5	4,5	4,5	4,3	.
Duitsland	9,3	8,6	8,1	7,8	7,8	7,9	7,9	7,9	7,9
Finland	11,4	10,2	9,8	9,1	9,0	9,0	9,0	9,0	.
Frankrijk	11,8	11,2	9,5	8,6	8,5	8,5	8,5	8,5	.
Griekenland	10,9	11,7	.	.	.	.	.	.	.
Ierland	7,5	5,6	4,2	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8
Italië	11,8	11,3	10,5	9,5	9,5	9,5	9,4	.	.
Luxemburg	2,7	2,3	2,2	2,4	2,4	2,4	2,5	2,5	.
Nederland	4,0	3,3	2,8	2,3	2,4	2,3	2,2	2,2	.
Oostenrijk	4,5	4,0	3,7	3,7	3,8	3,8	3,9	3,9	3,9
Portugal	5,2	4,5	4,2	4,2	4,2	4,2	4,3	4,4	.
Spanje	18,8	15,9	14,1	13,2	13,2	13,1	13,1	13,1	13,0
Verenigd Koninkrijk	6,3	6,1	5,5	5,0	5,1	5,1	5,1	.	.
Zweden	8,3	7,2	5,9	5,0	5,0	4,8	4,8	4,7	.
EU-15	9,9	9,2	8,3	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	.
Verenigde Staten	4,5	4,2	5,5	4,4	4,4	4,5	4,6	4,9	4,9
Japan	4,1	4,7	4,7	4,9	5,0	5,0	5,0	5,0	.

¹⁾ Het betreft personen zonder werk die betaald werk zoeken en onmiddellijk voor een werkkring beschikbaar zijn (werkloosheid volgens de ILO-definitie). De maand- en jaarcijfers zijn door Eurostat berekend op grond van het Labour Force Survey van de EU en gegevens over de geregistreerde werkloosheid.

Bron: Eurostat.

Nu en eerder verschenen

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Actieven <i>Zie: inkomen</i>				
Allochtonen <i>Zie: etniciteit</i>				
Arbeidsdeelname				
Banengroei stabiel in het tweede kwartaal	AR	persbericht	2001/10	19–21
Betaald werk: verschillen tussen mannen en vrouwen kleiner	EBB	artikel	2001/9	29–31
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21–22
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen	EBB	tabel	2001/8	28
Bevolkingsprognose 2000: kunnen in de toekomst meer arbeidsmigranten worden verwacht?		artikel	2001/7	20–24
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlgns				
EBB	EBB	tabel	2001/5	26
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10–12
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21–24
(Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	tabellen	2000/12	29–36
Aantal vacatures onverminderd hoog	VAC	persbericht	2000/10	18–20
Werkloze allochtonen op weg naar de arbeidsmarkt	SOZ	artikel	2000/10	21–27
Managers uit de VS en informatici uit India: de nieuwe gastarbeiders	DRV	artikel	2000/11	28–31
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOC	artikel	1999/12	20–32
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22–29
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23
Gesubsidieerde arbeid in de EBB 1997	EBB	artikel	1998/8	21–26
<i>Zie ook: beroepsbevolking</i>				
Arbeidsduur				
Banengroei stabiel in het tweede kwartaal	AR	persbericht	2001/10	19–21
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21–22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21–22
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23–29
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25–26
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41–94
Loon naar opleidingsniveau en beroep: het Loonstructuuronderzoek 1997	EWL	artikel	2000/4	19–49
Banen, uurloon, jaarloon, minimum-loon, 1997, 1998	EWL	tabel	2000/3	44–97
Uitkomsten over banen van werknemers bij bedrijven en instellingen, lonen en arbeidsduur	EWL	tabel	1999/5	42–91
Ruim een half miljoen overwerkers	JWL	artikel	1997/7	21–24
Arbeidsjaren				
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21–22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21–22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25–26
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19–20
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21–24
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	AR	artikel	2000/9	25–26
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt	AR	artikel	2000/6	19–20
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23
<i>Zie ook: werkgelegenheid</i>				
Arbeidskosten				
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/11	32–33
De ontwikkeling van de verdiende lonen in componenten, 1995–1999	EWL	artikel	2001/9	23–28
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23–29
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, jaargegevens	CAO	tabel	2001/4	41–42
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, def. geg. 2000	CAO	tabel	2001/4	43–45
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/12	97–98
Arbeidsongeschiktheid				
Uitkeringen WAO, Wajong, WAZ	SZ	tabel	2001/11	38–40
Arbeidsongeschiktheid autochtonen en allochtonen	SOZ	persbericht	2000/12	17–18
Vergelijkingsonderzoek arbeidsongeschiktheidsuitkeringen 1995	EBB	artikel	1998/1	25–42
<i>Zie ook: inkomen</i> <i>sociale zekerheid</i>				

Trefwoord	Bron tabellen	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Arbeidsvolumina <i>Zie: arbeidsjaren</i>				
Banen				
Banengroei stabiel in het tweede kwartaal	AR	persbericht	2001/10	19–21
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21–22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21–22
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23–29
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25–26
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41–94
Banen werknemers	EWL	tabellen	2000/11	43–51
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	AR	artikel	2000/9	25–26
Banen van werknemers naar regeling van de werktijden en overwerk, 31 december, 1997	EWL	tabel	2000/5	27
Banen van werknemers: het aandeel van diverse groepen werknemers, 31 december, 1997	EWL	tabel	2000/5	28
Banen van werknemers 31/12/97 en 31/12/98	EWL	tabel	2000/3	32–40
Banen, uurloon, jaarloon, minimum-loon, 1997, 1998	EWL	tabel	2000/3	44–97
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22–29
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23
Elektronische dataverzameling van arbeid- en loongegevens	EWL	artikel	1998/11	25–28
<i>Zie ook: werkgelegenheid</i> <i>werknemers</i>				
Bedrijfsopleidingen				
Meer werknemers volgen bedrijfsopleidingen	Bopl	persbericht	2001/6	17–18
Bedrijfstak en -klasse <i>Zie: economische activiteit</i>				
Beroep				
Betaald werk: verschillen tussen mannen en vrouwen kleiner	EBB	artikel	2001/9	29–31
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlgns				
EBB	EBB	tabel	2001/5	26
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10–12
Werkbelasting, een top-10 van de zwaarste beroepen	EBB	artikel	2000/9	27–29
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22–29
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23
Stromen op de arbeidsmarkt werkzame beroepsbevolking	EBB	artikel	1996/12	24–30
Arbeidsdeelname en plaats in het huishouden: uitkomsten 1981–1995	EBB	artikel	1996/11	29–45
Tillen op het werk	EBB	artikel	1996/1	12–15
Beroepsbevolking				
Betaald werk: verschillen tussen mannen en vrouwen kleiner	EBB	artikel	2001/9	29–31
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen	EBB	tabel	2001/8	28
Bevolkingsprognose 2000: kunnen in de toekomst meer arbeidsmigranten worden verwacht?		artikel	2001/7	20–24
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlgns				
EBB	EBB	tabel	2001/5	26
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10–12
Trends in de beroepsbevolking van de Europese Unie, 1985–2050	Eurostat	artikel	2001/1	15–19
(Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	tabellen	2000/12	29–36
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlgns	EBB	tabel	2000/11	40
Banen werknemers	EWL	tabellen	2000/11	43–51
Werkbelasting, een top-10 van de zwaarste beroepen	EBB	artikel	2000/9	27–29
Nieuwe standaarddefinitie voor allochtonen	EBB	artikel	2000/8	45–48
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar volgens de Enquête beroepsbevolking	EBB	tabel	2000/7	22
Personeel in loondienst met een niet-Nederlandse nationaliteit, 31 maart 1998	SBW	tabel	2000/4	58–60
Bevolking en beroepsbevolking van 15–64 jaar	EBB	tabel	1999/11	25–27

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Gesubsidieerde arbeid in de EBB 1997	EBB	artikel	1998/8	21– 26
Ouderschapsverlof	EBB	artikel	1998/5	31– 33
Werknemers met een tijdelijk contract van een jaar of langer	EBB	artikel	1997/11	22– 23
Kwartaalcijfers van de beroepsbevolking	EBB	artikel	1997/11	28– 30
Telt het CBS te weinig laag opgeleiden	EBB	artikel	1997/10	18– 21
Ziekteverzuim: uitkomsten van de EBB	EBB	artikel	1997/4	25– 33
Bestedingen				
Aankopen van huishoudens naar distributiekanaal, 1999	BO	tabel	2001/6	71– 72
Bestedingspatronen huishoudens, 1999	BO	tabel	2001/5	42– 44
Aankopen van huishoudens naar distributiekanaal, 1998	BO	tabel	2000/8	82– 83
Aankopen huishoudens, 1997	BO	tabel	2000/6	39– 40
Bestedingspatronen huishoudens, 1998	BO	tabel	2000/6	42
Bestedingen van huishoudens	BO	tabel	2000/6	43– 44
Bestedingen van huishoudens, 1997	BO	tabel	1999/12	53– 55
Bestedingspatronen van huishoudens naar verschillende kenmerken, 1997	BO	tabellen	1999/12	53– 56
Bestedingspatronen van huishoudens naar verschillende kenmerken, 1997	BO	tabellen	1999/12	53– 56
<i>Zie ook: consumptie</i>				
Bevolking				
Bevolkingsprognose 2000: kunnen in de toekomst meer arbeidsmigranten worden verwacht?		artikel	2001/7	20– 24
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlgns EBB	EBB	tabel	2001/5	26
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10– 12
(Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	tabellen	2000/12	29– 36
Werkloze allochtonen op weg naar de arbeidsmarkt	SOZ	artikel	2000/10	21– 27
Managers uit de VS en informatici uit India: de nieuwe gastarbeiders	DRV	artikel	2000/11	28– 31
Nieuwe standaarddefinitie voor allochtonen	EBB	artikel	2000/8	45– 48
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Werknemers met een tijdelijk contract van een jaar of langer	EBB	artikel	1997/11	22– 23
Kwartaalcijfers van de beroepsbevolking	EBB	artikel	1997/11	28– 30
Arbeidsdeelname en plaats in het huishouden: uitkomsten 1981–1995	EBB	artikel	1996/11	29– 45
Bijstand				
Daling bijstand en WW vlakt af	SZ	persbericht	2001/11	16– 18
Uitkeringen Abw, loaw en loaz	SZ	tabel	2001/11	35– 36
Niet-westerse allochtonen tweemaal zo vaak een uitkering	SZW	persbericht	2001/9	18– 20
Daling bijstand en WW houdt aan	SZ	persbericht	2001/8	14– 16
Uitkeringen krachtens Abw, loaw en loaz	SZ	tabel	2001/6	58– 59
Minder uitkeringen voor bijstand en WW, meer voor arbeidsongeschiktheid	SZ	persbericht	2001/5	13– 15
Aantal bijstandsontvangers daalt nog steeds	EBB	persbericht	2001/3	7– 9
Huish. met Abw/IOAW/IOAZ-uitkering	SOZ	tabel	2001/3	39– 40
VUT, AOW, Anw, AKW, Abw	SOZ	tabellen	2000/12	99–108
ABW	SOZ	tabel	2000/9	45– 46
Personen met een bijstandsuitkering in 1998	SOZ	artikel	2000/8	17– 44
Personen <65 jaar met bijstands-, ioaw-, ioaz-uitkering	SOZ	tabel	2000/6	31
Thuiswonenden, <65 jr. met bijstands-uitkering	SOZ	tabel	2000/6	32
ABW	SOZ	tabel	2000/3	107
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOC	artikel	1999/12	20– 32
Daling bijstand zet door	SOZ	persbericht	1999/10	16
Bijstandsafhankelijkheid van autochtonen en allochtonen	SOZ	artikel	1999/10	18– 20
Langdurig in de bijstand	SSZ	artikel	1998/5	34– 38
<i>Zie ook: inkomen sociale zekerheid</i>				
CAO-lonen				
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/11	32– 33
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, jaargegevens	CAO	tabel	2001/4	41– 42
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, def. geg. 2000	CAO	tabel	2001/4	43– 45
Nieuwe afbakening van de cao-sectoren particuliere bedrijven, gesubsidieerde sector en overheid; uitkomsten over werkgelegenheid en loon 1995–1998	CAO	artikel	2000/8	49– 65
Conjunctuuronderzoek				
<i>Zie: consumentenvertrouwen</i>				

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Consumentenprijsindex				
Inflatie blijft hoog in september	CPI	persbericht	2001/11	7– 12
Prijsindexcijfers woninginboedels	CPI	tabel	2001/11	53
Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, werknemers laag, werknemers hoog	CPI	tabel	2001/11	54– 55
Inflatie in juli naar 4,6 procent	CPI	persbericht	2001/9	7– 13
Inflatie in juni gedaald	CPI	persbericht	2001/8	7– 13
Inflatie in mei onverminderd hoog	CPI	persbericht	2001/7	7– 13
Inflatie loopt in april verder op	CPI	persbericht	2001/6	7– 13
Inflatie naar 4,6 procent in maart	CPI	persbericht	2001/5	7– 12
Inflatie loopt in februari op naar 4,5 procent	CPI	persbericht	2001/4	7– 12
Inflatie in januari naar 4,2 procent	CPI	persbericht	2001/3	13– 19
Inflatie in 2000 gemiddeld 2,6%	CPI	persbericht	2001/2	10– 15
Inflatie in november iets afgevlakt	CPI	persbericht	2001/1	7– 11
Consumentenvertrouwen				
Koopbereidheid bijna terug op niveau vóór aanslagen VS	CCO	persbericht	2001/11	19– 21
Houdingen en verwachtingen consumenten, oktober 2001	CCO	persbericht	2001/11	56– 57
Consumentenvertrouwen fors gedaald na aanslagen VS	CCO	persbericht	2001/10	9– 11
Consumentenvertrouwen in augustus vrijwel stabiel	CCO	persbericht	2001/9	16– 17
Consumentenvertrouwen in augustus vrijwel stabiel	CCO	persbericht	2001/9	16– 17
Consumentenvertrouwen in juli stabiel	CCO	persbericht	2001/8	19– 21
Consumentenvertrouwen neemt verder af	CCO	persbericht	2001/7	18– 19
Vertrouwen consumenten niet verder gedaald	CCO	persbericht	2001/6	19– 20
Consumentenvertrouwen verder gedaald	CCO	persbericht	2001/5	19– 20
Consumentenvertrouwen verder gedaald	CCO	persbericht	2001/4	16– 17
Consumentenvertrouwen neemt verder af	CCO	persbericht	2001/3	23– 24
Consumentenvertrouwen gedaald	CCO	persbericht	2001/2	19– 20
Consumptie				
Bezit van duurzame consumptiegoederen	SEP	tabel	2000/1	37– 41
<i>Zie ook: bestedingen</i>				
Economische activiteit				
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21– 24
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Etniciteit				
Niet-westerse allochtonen tweemaal zo vaak een uitkering	SZW	persbericht	2001/9	18– 20
Regionale spreiding van huishoudens met een min. inkomen en van huishoudens met langdurig laag inkomen, 1998	RIO	tabel	2001/6	61– 69
Arbeidsongeschiktheid autochtonen en allochtonen	SOZ	persbericht	2000/12	17– 18
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21– 24
Werkloze allochtonen op weg naar de arbeidsmarkt	SOZ	artikel	2000/10	21– 27
Managers uit de VS en informatici uit India: de nieuwe gastarbeiders	DRV	artikel	2000/11	28– 31
Nieuwe standaarddefinitie voor allochtonen	EBB	artikel	2000/8	45– 48
Personeel in loondienst met een niet-Nederlandse nationaliteit, 31 maart 1998	SBW	tabel	2000/4	58– 60
Besteedbaar inkomen allochtone en autochtone huishoudens	IPO	tabel	1999/11	44– 48
Inkomen van allochtonen	RIO	artikel	1999/8	22– 27
Besteedbaar inkomen van autochtone en allochtone bevolking 1996	RIO	tabel	1999/8	55– 59
Buitenlandse werknemers	AR	tabel	1999/3	42– 45
Flexibele arbeid				
Arbeidsdeelname en plaats in het huishouden: uitkomsten 1981–1995	EBB	artikel	1996/11	29– 45
<i>Zie ook: dienstverband</i>				
Gepremieerde en gesubsidieerde sector				
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/11	32– 33
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, jaargegevens	CAO	tabel	2001/4	41– 42
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, def. geg. 2000	CAO	tabel	2001/4	43– 45
Geregistreerde werkloosheid				
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/11	13– 15
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde, bij arbeidsbureau ingeschrevenen, naar landsdeel	GW	tabel	2001/11	27– 29
Minder dan 50 duizend langdurig werklozen	GW	persbericht	2001/10	7– 8
Werkloosheid mei–juli	GW	persbericht	2001/9	14– 15
Daling werkloosheid	GW	persbericht	2001/8	17– 18
Geregistreerde werklozen naar landsdeel	GW	tabel	2001/8	29
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen	EBB	tabel	2001/8	28
Verdere daling werkloosheid	GW	persbericht	2001/7	14– 15
Werkloosheid verder gedaald	GW	persbericht	2001/6	14– 16
Werkloosheid gedaald	GW	persbericht	2001/5	16– 18
Geregistreerde werklozen, 16–64 jr landsdeel	GW	tabel	2001/5	27

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/4	13– 15
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/3	20– 22
Werkloosheid stabiel op niveau	GW	persbericht	2001/2	16– 18
Geregistreerde werklozen van 16–64 jaar naar landsdeel en 4 grote gemeenten	GW	tabel	2001/2	27
Werkloosheid daalt niet meer	GW	persbericht	2001/1	12– 14
<i>Zie ook: werkloosheid</i>				
Grensarbeid				
Grensarbeidersverkeer tussen Nederland, België en Duitsland	SGA	tabellen	2001/4	27– 32
Grensarbeidersverkeer	SGA	tabel	2000/2	26– 33
Huisvesting				
<i>Zie: woningbehoefte</i>				
Industrie				
<i>Zie: economische activiteit</i>				
Inflatie				
<i>Zie: consumentenprijsindex</i>				
Inkomens				
Inkomen particuliere huishoudens, div. kenmerken	IPO	tabel	2001/11	48– 52
Inkomen van AOW'ers 1999	IPO	artikel	2001/7	25– 29
Inkomen van AOW'ers, 1999	IPO	tabel	2001/7	55– 60
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23– 29
Regionale spreiding van huishoudens met een min. inkomen en van huishoudens met langdurig laag inkomen, 1998	RIO	tabel	2001/6	61– 69
Aantal, gemiddeld inkomen, inkomens-inkomensverdeling	IPO	tabellen	2001/4	47– 56
Dynamische koopkrachtontwikkeling '89–'99	IPO	tabellen	2001/4	59– 64
Regionale inkomensverdeling van huishoudens, 1998	IPO	tabellen	2000/12	110–117
Statische koopkrachtmeting	IPO	tabel	2000/8	79
Gecumuleerde statische koopkracht-ontwikkeling	IPO	tabel	2000/8	80
Inkomens rond minimum en modaal, 1998	IPO	tabel	2000/7	36– 41
Lage inkomens, 1998	IPO	tabel	2000/7	43– 48
Inkomen van AOW'ers, 1998	IPO	tabel	2000/4	74– 77
Particuliere huishoudens naar hoogte inkomen, 1998	IPO	tabel	2000/4	77
Inkomen particuliere huishoudens, 1990–1998	IPO	tabel	2000/4	79
Inkomen een- en tweeverdieners en overige huishoudens, 1998	IPO	tabel	2000/4	80
Inkomen een- en tweeverdieners, 1998	IPO	tabel	2000/4	81– 82
Inkomensverdeling	IPO	tabel	2000/2	43– 53
Dynamische koopkrachtontwikkeling	IPO	tabel	2000/2	56– 61
Koopkracht sterk gestegen	IPO	persbericht	2000/1	7– 8
Regionale inkomensverdeling 1997	IPO	tabel	1999/12	57– 65
Besteedbaar inkomen allochtone en autochtone huishoudens	IPO	tabel	1999/11	44– 48
Aandeel langdurige minima gelijk gebleven	IPO	persbericht	1999/9	7– 9
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Inkomen van allochtonen	RIO	artikel	1999/8	22– 27
Statische koopkrachtmutatie	IPO	tabel	1999/8	52
Gecumuleerde statische koopkracht-ontwikkeling	IPO	tabel	1999/8	53
Besteedbaar inkomen van autochtone en allochtone bevolking 1996	RIO	tabel	1999/8	55– 59
Inkomen van een- en tweeverdieners, 1997	IPO	artikel	1999/4	24– 28
Inkomen van met AOW-ers 1997	IPO	tabel	1999/4	42– 46
Inkomensverdeling 1997	IPO	artikel	1999/3	23– 27
Een halve eeuw regionale inkomens-ontwikkeling	RIO	artikel	1999/3	28– 30
Dynamische koopkrachtontwikkeling 1992–1997	RIO	artikel	1999/3	31– 34
<i>Zie ook: koopkracht vermogen</i>				
Internationaal				
Geharmoniseerde cpi	Eurostat	tabel	2001/11	59
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/11	59
Trends in de beroepsbevolking van de Europese Unie, 1985–2050	Eurostat	artikel	2001/01	15– 19
Koopkracht				
Dynamische koopkrachtontwikkeling '89–'99	IPO	tabellen	2001/4	59– 64
Statische koopkrachtmeting	IPO	tabel	2000/8	79
Gecumuleerde statische koopkracht-ontwikkeling	IPO	tabel	2000/8	80
Dynamische koopkrachtontwikkeling	IPO	tabel	2000/2	56– 61
Statische koopkrachtmutatie	IPO	tabel	1999/8	52
Gecumuleerde statische koopkracht-ontwikkeling	IPO	tabel	1999/8	53

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Dynamische koopkrachtontwikkeling 1992–1997	RIO	artikel	1999/3	31– 34
Welvaartsdynamiek 1991–1996*	IPO	artikel	1998/2	33– 36
<i>Zie ook: inkomen vermogen</i>				
Loonkosten				
<i>Zie: arbeidskosten</i>				
Meewerkende gezinsleden				
<i>Zie: positie in de werkring</i>				
Minimum(loon)				
Regionale spreiding van huishoudens met een min. inkomen en van huishoudens met langdurig laag inkomen, 1998	RIO	tabel	2001/6	61– 69
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41– 94
Inkomens rond minimum en modaal, 1998	IPO	tabel	2000/7	43– 48
Aandeel langdurige minima gelijk gebleven	IPO	persbericht	1999/9	7– 9
Werknemers die het minimumloon verdienen 1969–1997	EWL	artikel	1999/2	18– 36
Onderwijs(niveau)				
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOC	artikel	1999/12	20– 32
Standaard onderwijsinstelling (SOI) 1998 en ISCED 1997	SOI	persbericht	1999/10	17
Standaard onderwijsindeling	SOI	artikel	1998/12	22
<i>Zie ook: economische activiteit schoolverlaters</i>				
Ontslag				
Ontslagaanvragen	SOZ	tabel	2000/7	27– 28
Ontslagaanvragen	SOZ	tabel	1999/8	42
Organisatiegraad				
<i>Zie: vakverenigingen</i>				
Overheid				
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/11	32– 33
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, jaargegevens	CAO	tabel	2001/4	41– 42
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, def. geg. 2000	CAO	tabel	2001/4	43– 45
Pendel				
<i>Zie: woon-werkverkeer</i>				
Pensioen				
AOW, Anw	SOZ	tab	2001/7	51– 53
VUT, AOW, Anw, AKW, Abw	SOZ	tabellen	2000/12	99–108
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabellen	2000/11	63– 64
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/7	32– 33
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/2	39– 41
AOW, aantal personen en uitgekeerde bedragen	SOZ	tabel	1999/10	35
<i>Zie ook: inkomen sociale zekerheid</i>				
Prijzen				
<i>Zie: consumentenprijsindex</i>				
Regelingslonen				
<i>Zie ook: CAO-lonen</i>				
Regionaal				
Geregistreerde werklozen, 16–64 jr landsdeel	GW	tabel	2001/5	27
Arbeidsmarkt: verschil tussen Utrecht en Noorden van het land blijft groot	EBB	persbericht	2000/7	15– 16
Regionale inkomensverdeling 1997	IPO	tabel	1999/12	57– 65
Een halve eeuw regionale inkomens-ontwikkeling	RIO	artikel	1999/3	28– 30
Mensen met een WW-uitkering	SOZ	tabel	1999/4	38– 39
Schoolverlaters				
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/2	39– 41
Sociale zekerheid				
Daling bijstand en WW vlakt af	SZ	persbericht	2001/11	16– 18
Uitkeringen Abw, loaw en loaz	SZ	tabel	2001/11	35– 36
Uitkeringen WAO, Wajong, WAZ	SZ	tabel	2001/11	38– 40
Ziekteverzuim	SZ	tabel	2001/11	42– 43
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschaps-verlof	SZ	tabel	2001/10	37– 38
Niet-westerse allochtonen tweemaal zo vaak een uitkering	SZW	persbericht	2001/9	18– 20
Daling bijstand en WW houdt aan	SZ	persbericht	2001/8	14– 16
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschaps-verlof	SZ	tabel	2001/8	37– 38

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
WW-uitkeringen	SOZ	tabel	2001/7	44– 47
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, WAO, WAZ, Wajong	SOZ	tabel	2001/7	47– 51
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2001/7	51– 54
Arbeidspositie en opleidingsniveau van personen met een arbeidsongeschiktheids-uitkering, 1996–1997	SZ	artikel	2001/6	30– 43
Uitkeringen krachtens Abw, loaw en loaz	SZ	tabel	2001/6	58– 59
Minder uitkeringen voor bijstand en WW, meer voor arbeidsongeschiktheid	SZ	persbericht	2001/5	13– 15
Ziekteverzuim excl/incl zwangerschaps-verlof	SZ	tabel	2001/5	35– 36
Aantal bijstandsontvangers daalt nog steeds	SOZ	persbericht	2001/3	7– 9
Huishoudens met Abw/IOAW/IOAZ-uitkering	SOZ	tabel	2001/3	39– 40
Arbeidsongeschiktheid autochtonen en allochtonen	SOZ	persbericht	2000/12	17– 18
VUT, AOW, Anw, AKW, Abw	SOZ	tabellen	2000/12	99–108
Aantal vacatures onverminderd hoog	VAC	persbericht	2000/10	18– 20
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabellen	2000/11	63– 64
ABW	SOZ	tabel	2000/9	45– 46
Personen met een bijstandsuitkering in 1998	SOZ	artikel	2000/8	17– 44
AOW, Anw, Akw	SOZ	tabel	2000/7	32– 33
Personen <65 jaar met bijstands-, ioaw-, ioaz-uitkering	SOZ	tabel	2000/6	31
Thuiswonenden, <65 jr. met bijstands-uitkering	SOZ	tabel	2000/6	32
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	SOZ	tabel	2000/6	34
WAO uitkeringen	SOZ	tabel	2000/6	35
WAZ uitkeringen	SOZ	tabel	2000/6	36
Wajong	SOZ	tabel	2000/6	37
Abw	SOZ	tabel	2000/3	107
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/2	39– 41
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOZ	artikel	1999/12	20– 32
Daling bijstand zet door	SOZ	persbericht	1999/10	16
Bijstandsafhankelijkheid van autochtonen en allochtonen	SOZ	artikel	1999/10	18– 20
AOW, aantal personen en uitgekeerde bedragen	SOZ	tabel	1999/10	35
Anw, aantal personen en uitgekeerde bedragen	SOZ	tabel	1999/10	35
AKW, ouders en (kinderbijslag) kinderen	SOZ	tabel	1999/10	36
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Mensen met een VUT-uitkering 1998	VUT	tabel	1999/8	48– 49
Langdurig in de bijstand	SSZ	artikel	1998/5	34– 38
Vergelijkingsonderzoek arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, 1995	EBB	artikel	1998/1	25– 42
Gesubsidieerde arbeid 1990–1995	SSZ	artikel	1997/8	23– 31
Werken via de banenpoolregeling of de Jeugdwetgarantiewet	EBB	artikel	1997/12	19– 24
<i>Zie ook: arbeidsongeschiktheid bijstand pensioen werkloosheid</i>				
Stakingen				
<i>Zie: werkstakingen</i>				
Standaard bedrijfsindeling				
<i>Zie: economische activiteit</i>				
Uitgaven				
<i>Zie: bestedingen</i>				
Uitkeringen				
<i>Zie: sociale zekerheid</i>				
Vacatures				
Aantal vacatures stabiel op hoog niveau	VAC	persbericht	2001/10	22– 25
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21– 22
Groei vacatures ten einde	VAC	persbericht	2001/7	16– 17
Vacatures particuliere bedrijven	VAC	tab	2001/7	36– 38
Vacatures overheid en onderwijs	VAC	tab	2001/7	39
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21– 22
Groei vacatures zet nog steeds door	VAC	persbericht	2001/4	18– 19
Vacatures particuliere bedrijven	VAC	tabellen	2001/4	33– 35
Vacatures overheid en onderwijs	VAC	tabellen	2001/4	36
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25– 26
Aantal vacatures onveranderd hoog	VAC	persbericht	2001/2	7– 9
Vacatures particuliere bedrijven, ontstane, vervulde. Historische reeks vacatures	VAC	tabel	2001/2	28– 30
Vacatures bij overheid en onderwijs, ontstane, vervulde	VAC	tabel	2001/2	31
Vakverenigingen				
Ledentallen van vakverenigingen	VB	tabel	2001/8	34– 35
Ledentallen FNV, CNV, VMHP	VB	tabel	2001/5	33
Ledentallen van vakverenigingen	VBW	tabel	2001/3	37– 38
Ledentallen vakver. FNV, CNV, MHP	VB	tabel	2000/7	29– 30
Ledentallen vakver. FNV, CNV en MHP	VB	tabel	2000/5	39– 40
Ledentallen FNV, CNV en VMHP	SVB	tabel	2000/1	29– 30

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Verbruik				
<i>Zie: bestedingen</i>				
Verdiende lonen				
De ontwikkeling van de verdiende lonen in componenten, 1995–1999	EWL	artikel	2001/9	23– 28
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41– 94
Uurloon werknemers naar geslacht, december 1998	EWL	tabel	2000/4	29
Loon naar opleidingsniveau en beroep: het Loonstruatuuronderzoek 1997	EWL	artikel	2000/4	19– 49
Banen van werknemers 31/12/97 en 31/12/98	EWL	tabel	2000/3	32– 40
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Elektronische dataverzameling van arbeid- en loongegevens	EWL	artikel	1998/11	25– 28
Vermogen				
Vermogensverdeling 1997	IPO	artikel	1999/6	24– 27
Miljonairs per gemeente	IPO	artikel	1998/6	19– 20
Vermogensverdeling 1996*	IPO/SEP	artikel	1998/5	27– 30
Welvaart				
<i>Zie: inkomen vermogen koopkracht</i>				
Werkgelegenheid				
Banengroei stabiel in het tweede kwartaal	AR	persbericht	2001/10	19– 21
Aantal vacatures stabiel op hoog niveau	VAC	persbericht	2001/10	22– 25
De ontwikkeling van de verdiende lonen in componenten, 1995–1999	EWL	artikel	2001/9	23– 28
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21– 22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21– 22
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23– 29
Grensarbeidersverkeer tussen Nederland België en Duitsland	SGA	tabellen	2001/4	27– 32
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10– 12
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1		artikel	2001/3	25– 26
Trends in de beroepsbevolking van de Europese Unie, 1985–2050	Eurostat	artikel	2001/1	15– 19
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19– 20
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21– 24
(Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	tabellen	2000/12	29– 36
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41– 94
Banen werknemers	EWL	tabellen	2000/11	43– 51
Banen van werknemers naar regeling van de werktijden en overwerk, 31 december 1997	EWL	tabel	2000/5	27
Banen van werknemers: het aandeel van diverse groepen werknemers, 31 december 1997	EWL	tabel	2000/5	28
Personeel in loondienst met een niet-Nederlandse nationaliteit, 31 maart 1998	SBW	tabel	2000/4	58– 60
1999: werkgelegenheid groeit opnieuw met 200 duizend	EBB	persbericht	2000/3	7– 10
Banen van werknemers 31/12/97 en 31/12/98	EWL	tabel	2000/3	32– 40
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOC	artikel	1999/12	20– 32
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Elektronische dataverzameling van arbeid- en loongegevens	EWL	artikel	1998/11	25– 28
Arbeidsmarkt in noorden ongunstig, in Utrecht gunstig	EBB	artikel	1997/3	16– 17
In 1996 ruim honderdduizend mensen meer aan het werk	EBB	artikel	1997/2	17– 19
<i>Zie ook: arbeidsjaren arbeidsvolumina banen</i>				
Werkloosheid				
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/11	13– 15
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde, bij arbeidsbureau ingeschreven, naar landsdeel	GW	tabel	2001/11	27– 29
Daling bijstand en WW vlakt af	SZ	persbericht	2001/11	16– 18
Minder dan 50 duizend langdurig werklozen	GW	persbericht	2001/10	7– 8
Werkloosheid mei–juli	GW	persbericht	2001/9	14– 15
Daling bijstand en WW houdt aan	SZ	persbericht	2001/8	14– 16
Daling werkloosheid	GW	persbericht	2001/8	17– 18
Geregistreerde werklozen naar landsdeel	GW	tabel	2001/8	29
Verdere daling werkloosheid	GW	persbericht	2001/7	14– 15

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Werkloosheid verder gedaald	GW	persbericht	2001/6	14– 16
Werkloosheid gedaald	GW	persbericht	2001/5	16– 18
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/4	13– 15
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/3	20– 22
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie volgens Ebb	GW	tabel	2001/2	26
Geregistreerde werklozen van 16–64 jaar naar landsdeel en 4 grote gemeenten	GW	tabel	2001/2	27
Werkloosheid daalt niet meer	GW	persbericht	2001/1	12– 14
Arbeidsmarkt: verschil tussen Utrecht en Noorden van het land blijft groot	EBB	persbericht	2000/7	15– 16
Geregistreerde werkloosheid en werkloosheidsuitkeringen 1993–1995: een onderzoek naar het verschil in ontwikkeling	GW	artikel	1997/10	22– 27
<i>Zie ook: geregistreerde werkloosheid inkomen sociale zekerheid</i>				
Werkloze beroepsbevolking				
<i>Zie: beroepsbevolking</i>				
Werknemers				
De ontwikkeling van de verdiende lonen in componenten, 1995–1999	EWL	artikel	2001/9	23– 28
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23– 29
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41– 94
Banen werknemers	EWL	tabellen	2000/11	43– 51
Personeel in loondienst met een niet-Nederlandse nationaliteit, 31 maart 1998	SBW	tabel	2000/4	58– 60
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Werknemersgegevens uit de verzekerden-administratie: een eerste analyse	JWL	artikel	1997/11	24– 27
<i>Zie ook: banen</i>				

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Werkstakingen				
Werkstakingen	WS	tabel	2000/6	54– 56
Werkstakingen	WS	tabel	2000/4	70– 71
Werkzame beroepsbevolking				
Betaald werk: verschillen tussen mannen en vrouwen kleiner	EBB	artikel	2001/9	29– 31
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10– 12
(Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	tabellen	2000/12	29– 36
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21– 23
<i>Zie ook: beroepsbevolking</i>				
Werkzame personen				
<i>Zie: beroepsbevolking werkgelegenheid</i>				
Zelfstandigen				
<i>Zie: inkomen positie in de werkring</i>				
Ziekteverzuim				
Ziekteverzuim	ZVZ	tabel	2001/11	42– 43
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschapsverlof	SZ	tabel	2001/10	37– 38
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschapsverlof	SZ	tabel	2001/8	37– 38
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschapsverlof	SZ	tabel	2001/5	35– 36
Ziekteverzuim incl. en excl. zwangerschap	ZVZ	tabellen	2001/2	37– 38
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschap enz.	SOZ	tabellen	2000/11	66– 67
Ziekteverzuim incl./excl. zwangerschapsverlof (exclusief overheid)	ZVZ	tabel	2000/9	48– 49
Ziekteverzuim verder toegenomen	ZVZ	persbericht	2000/6	7– 8
Kerncijfers ziekteverzuim overheid 1997	ZVZ	artikel	1999/10	21– 24

Enkele afzonderlijke publicaties

Arbeid

Enquête beroepsbevolking 1999	f	29,00	(€ 13,16)
Arbeidsrekeningen 1996–1997	f	50,00	(€ 22,69)
Nationale rekeningen 2000 (waarin arbeidsrekeningen)	f	85,00	(€ 38,57)
Arbeidsrekeningen, kern van het statistisch systeem over arbeid	f	70,00	(€ 31,76)
Tijdreeksen arbeidsrekeningen 1969–1993:			
– 25 jaar banen en arbeidsduur van werknemers	f	45,00	(€ 20,42)
– Ramingen van het opleidingsniveau, een tussenbestand	f	35,00	(€ 15,88)
Regionale gegevens over arbeid, onderwijs en sociale zekerheid 1998	f	34,50	(€ 15,66)
Databank RARBON (arbeid, onderwijs en sociale zekerheid) opgenomen in Statline (CBS databank)			
los	f	22,00	(€ 10,00)
abonnement			
10 updates p.j.	f	176,30	(€ 80,00)
Werken en leren 2000–2001 ¹⁾	f	45,00	(€ 20,42)
Arbeid en lonen van werknemers 1994	f	59,50	(€ 27,00)
Beroepsbevolking en werkloosheid per gemeente 1997/1999	f	25,00	(€ 11,34)
Sociaal-economische Dynamiek 2000	f	29,50	(€ 13,39)

Inkomen en vermogen

Jaarboek welvaartsverdeling 2000	f	34,50	(€ 15,66)
Regionale inkomensverdeling 1996, kerncijfers	f	38,50	(€ 17,47)
Regionale vermogensverdeling 1996, cd-rom	f	130,00	(€ 58,99)

Onderwijs en sociale zekerheid

Onderwijsrekeningen 1998/99	f	25,00	(€ 11,34)
Jaarboek onderwijs 2000 ¹⁾			
los	f	56,00	(€ 25,41)
abonnement	f	51,00	(€ 23,14)
Bedrijfsopleidingen 1993	f	45,00	(€ 20,42)
Nascholing in de onderwijssector 1994/95	f	20,00	(€ 9,08)
Standaard onderwijsindeling, editie 2000/01, Cd-rom	f	50,00	(€ 22,69)

Consumptie en sparen

Woningbehoeftenonderzoek 1999, kernpublicatie	f	35,00	(€ 15,88)
Budgetonderzoek:			
– Gebruikershandboek 1996	f	39,50	(€ 17,92)
– Kerncijfers 1999	f	22,50	(€ 10,21)
Sparen en lenen 2000	f	45,00	(€ 20,42)

De publicaties van het CBS kunnen besteld worden bij de bestelservice van het CBS te Heerlen, tel. (045) 570 70 70, fax (045) 570 62 68 of e-mail verkoop@cbs.nl, of via de boekhandel. Alle publicaties zijn ter inzage of kunnen in bruikleen worden verkregen bij de bibliotheek van ons Bureau in beide vestigingen. Tevens is in beide vestigingen een 'boekwinkel' waar alle publicaties tegen contante betaling kunnen worden gekocht.

¹⁾ Te bestellen bij Samsom Klantenservice tel. (0172) 46 66 66, fax (0172) 46 67 69.